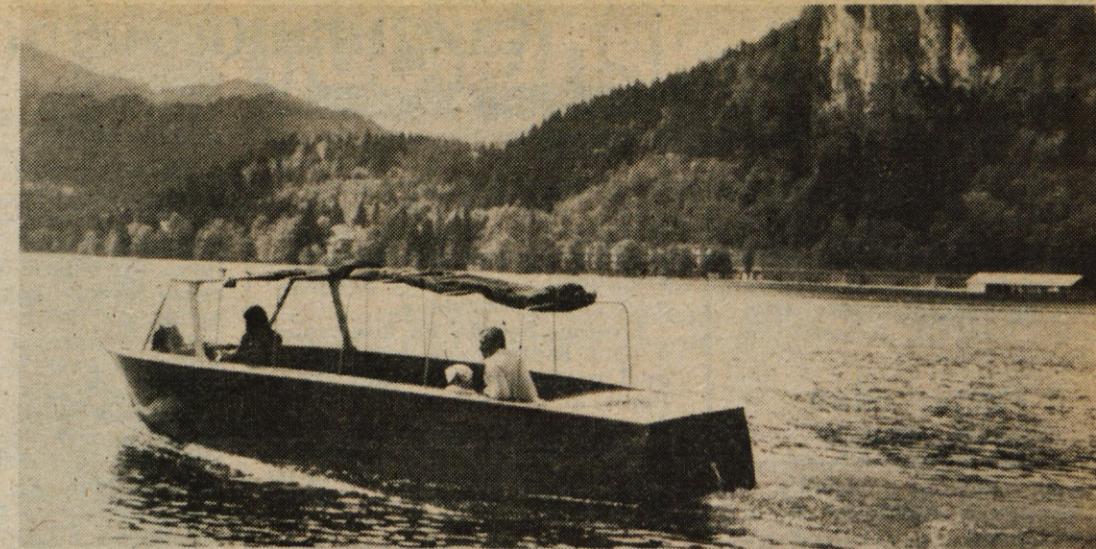

PRIPRAVA NA TURISTIČNO SEZONO — V kampu Šobec pri Lescah so temeljito očistili bajer

Na Bledu pa je 1. maja začel voziti do otoka prvi čoln na električni pogon — Foto: F. Perdan

Leto XXVI. Številka 36

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka in Tržič — Izdaja ČP Gorenjski tisk Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

GLAS

Kranj, sobota, 12. 5. 1973
Cena 70 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredah in sobotah

Ob dnevu javne varnosti

Praznovanje letošnjega DNEVA VARNOSTI 13. maja je v času intenzivnih naporov družbene skupnosti k nadaljnji revolucionarni preobrazbi in razvoju samoupravnega socializma.

Organi za notranje zadeve se kot strokovna, politično in razredno pravilno usmerjena služba aktivno vključujejo v pri-

zadevanja za dokončno uveljavitev samoupravljanja in socialistične družbene ureditve.

Delavci organov za notranje zadeve so kot vedno v svoji revolucionarni preteklosti tudi sedaj opravičili zaupanje in prispevali delež k afirmaciji tistih moralnih in socialnih prvin naše socialistične revolucije, ki so pod dejstvom nekaterih negativnih sil bile potisnjene v ozadje.

Služba notranjih zadev je vedno sledila in sledi družbenopolitičnemu razvoju in se aktivno vključuje v vse procese revolucionarnega menjavanja najpomembnejših družbenih razmerij.

Delavci organov za notranje zadeve se zavedajo odgovornosti v borbi proti negativnim pojavom, ki so vodili v razslojevanje družbe, v razbijanje njene enotnosti in v nove konflikte.

Z razvojem družbene samozaščite kot najširšega obrambnega sistema socialistične družbe, bo vzporedno z modernizacijo in politično usmeritvijo organov za notranje zadeve dosežena nova kvaliteta k zavestno organizirani obrambi interesov demokratičnega razreda in za nadaljnji demokratski razvoj samo-upravnega sistema.

Razredna usmeritev službe organov za notranje zadeve zahteva nenehno iskanje in aktivnejši odnos do vseh pojavov v družbi. Organi za notranje zadeve nenehno preverjajo lastno idejnost ter razredno usmerjenost v borbi proti konkretnim nosilcem deformacij in sovražne dejavnosti na podlagi zakonskih pooblastil. Pri tem je izrednega pomena tudi stalno preverjanje in dopolnjevanje organiziranosti, ki naj omogoči še tesnejše povezovanje delavcev organov za notranje zadeve z aktivnostjo delovnih ljudi na vseh področjih, zlasti pa v okviru družbene samozaščite.

Organi za notranje zadeve kot del naše družbene skupnosti bodo zagotovili tako mobilnost, strokovnost in političnost svojih služb, da bi skupaj z delovnimi ljudmi izključili v največji možni meri presenečenje kjerkoli in kadarkoli, pa naj gre za napad na družbeni sistem, na družbeno ali z delom pridobljenem premoženje, ali ogrožanje varnosti človeka — občana doma ali na delovnem mestu.

Miloš Mitič

Jutri tekmovanje v motokrosu za nagrado Ljubelja

Vse pripravljeno za dirko

Jutri ob pol treh popoldne bo na 2000 metrov dolgi progi v Podljubelju tekmovanje v motokrosu za Nagrado Ljubelja v kategoriji motorjev 250 kubičnih centimetrov. Prireditelj, motokros komite pri AMD Tržič, zatrjuje, da je vse pripravljeno za spopad mojstrov jeklenih konjičkov. Tako se bo za vabljivo Nagrado Ljubelja pomerilo 15 tujih tekmovalcev iz Avstrije, Belgije, Bolgarije, Češkoslovaške, Danske, Svedske in Zvezne republike Nemčije ter 22 domaćih tekmovalcev z mednarodnim razredom, ki bodo obenem dirkali tudi za državno prvenstvo. Upamo, da se bodo naši tekmovalci enakovredno kosali z dokaj močnim tujim zastopstvom. Gledalci največ pričakujejo od tekmovalcev Lena Sošariča, Milka Vesnjaka, Stjepana Malekovića itd.

Za državno prvenstvo v motokrosu se bodo pomerili tudi mopedisti. Udeležba je presenetljivo dobra, saj je prijavljenih skoraj 40 tekmovalcev iz vseh pomembnejših slovenskih avto-moto društev, vozili pa bodo tudi predstavniki iz sosednje republike Hrvatske.

Vse, kar je potrebno za dobro počutje gledalcev, ki jih zanesljivo tudi jutri ne bo manjkalo, je preskrbljeno. Organizatorji prosijo gledalce, naj bodo disciplinirani in naj upoštevajo navodila redarjev! -jk

V četrtek, 10. maja, dopoldan je v tovarno Iskra — Elektromehanika Kranj prispevala delegacija sovjetskih industrijskih strokovnjakov, ki se v Jugoslaviji mudi kot gost zveznega sekretariata za gospodarstvo SFRJ Boška Dimitrijevića. Delegacija vodi prvi minister oddelka za proizvodnjo orodnih strojev in orodja pri vladni ZSSR A. Kostousov, spremljajo pa ga funkcionarji Širokov, Bojnev in Trefilov ter trgovinski predstavniki Sovjetske zveze v Beogradu. Gostitelji, med katerimi je bil tudi generalni direktor ZP Iskra Vladimir Logar, so jim razkazali posamezne obrate ter jih seznanili z dosedanjimi dosežki in načrti kolektiva. Popoldan je skupina moskovskih gospodarstvenikov odpotovala v Dravje, na ogled Iskrine tovarne orodnih strojev, ter v Litostroj. Cilj njihovega bivanja pri nas je spoznavanje načina organizacije proizvodnje v industrijskih podjetjih SFRJ ter praktično preučevanje kvalitet in izkorisčenosti aparatur, izdelanih v SZ. (-ig) — Foto: F. Perdan

Sprejem ob prazniku

Predsednik občinske skupščine Tržič inž. Vili Logar je ob 13. maju, prazniku delavcev v organih za notranje zadeve, priredil v četrtek, 10. maja, sprejem, ki so se ga udeležili delavci postaje milice iz Tržiča in delavci postaje mejne milice na Ljubelju, razen njih pa se predstavniki družbenopolitičnih organizacij. Ob tej priložnosti je izročil dolgoletnemu delavcu v organih javne varnosti in komandirju postaje mejne milice na Ljubelju Stanetu Gabru visoko odlikovanje »red republike z bronastim vencem«, s katerim ga je odlikoval predsednik republike Tito. -jk

Sovjetska delegacija obiskala Iskro

• IZBIRA PO VAŠEM OKUSU •

Za poletno sezono — izberite poceni in lepo otroško, žensko in moško konfekcijo

VSE ZA PLAŽO IN KOPANJE
PLETENINE
KOZMETIKO
POTREBŠČINE ZA LOV, ŘIBOLOV
KAMPING IN
OSTALE ŠPORTNE REKVIZITE

na naših oddelkih veleblagovnice GLOBUS — Kranj in ostalih poslovalnicah v Kranju, Tržiču, na Jesenicah, Bledu, v Škofji Loki, Žireh, Gorenji vasi in Metliki

• IZBIRA PO VAŠEM OKUSU •

Obisk mladih

Pred dnevom varnosti je kranjska UJV povabila na obisk učencev člane prometnih krožkov na osemletkah Franceta Prešernega in Lucijana Seljaka v Kranju. Učenci so si ogledali postajo prometne milice, stalno službo in postajo milice. Razkazali so jim automobile prometne milice, razložili delovanje teleprinterja ter ostalih tehničnih naprav. Predstavniki UJV so mladim obiskovalcem podrobneje opisali delo miličnikov.

jubilejna
mešanica
BRAVO

Špecerija
BLED'S

Naročnik:

I. sejem sredstev za obrambo in zaščito od 25. do 30. V. v Kranju

Demonstracija gašenja požarov in prve pomoči, predvajanje filmov

Za prvi maj pri Titu na Brdu

Moški pevski zbor društva upokojencev in pihalni orkester iz Kranja sta bila letos — ko prvi slavi 10-letnico, drugi pa kar 75-letnico obstoja — posebno počasena. V imenu delovnih ljudi Slovenije, posebej pa še v imenu Kranja, sta v čudovitem sončnem in svežem jutru s pesmijo in glasbo čestitala predsedniku Titu in njegovi soprogi Jovanki za prvi maj, delavski praznik, ki sta ga z ožjimi sodelavci preživila na Brdu pri Kranju.

Tito je kranjske pevce in godbenike sprejel nadvse prisrčno in sproščeno. Ko pa so mu pevci-upokojenci ponudili, da bi mu radi odzeli nekaj let, se je predsednik veselo nasmejal, češ, saj še nisem tako star. Rad je sprejel sliko zobraza, ki mu jo je v imenu pevcev predal Lojze Marn, in jubilejni zbornik pihalnega orkestra, ki mu ga je izročil Zdenko Motl. Seveda je razpoložen predsednik Tito tudi takoj privolil v skupno slikanje za spomin na to prelepom pomladno srečanje.

Pred slovesom pa je Tito vse pevce in godbenike, kot svoje drage goste, povabil še na zakusko. In ko se je predsednik s svojimi gosti za slovo še rokoval, je bilo videti, da je bil obiskan in čestitk zares vesel.

Prav tako pa bo pevcom in godbenikom ostal letošnji prvi maj v lepem in trajnem spominu — gotovo kot njihov najlepše doživetje.

C. Z.

Predsednik Tito v Škofji Luki

Predsednik Tito, ki se zadnje dni mudi na oddihu v Sloveniji, je preteklo sredo posvetil obisku Škofješke občine. V spremstvu Edvarda Kardelja in njegove soproge Pepce ter člena predsedstva skupščine SRS Zdravka Krvine sta z ženo Jovanko dopoldan prispevali v vas Vinharje nad Poljansko dolino ter pri kmetu Vinku Stanoniku, Brdarju po domače, lastniku vzorno preusmerjenega

Menjavanje služb

Lani je bilo v kamniški občini 8633 zaposlenih. V podjetjih so sprejeli na delo 1848 delavcev, delo pa je zapustilo 1535 delavcev. Lani je v občini naraslo število zaposlenih za 313 delavcev.

Med najpogostejšimi vzroki za prenehanje delovnega razmerja je samovoljna zapustitev dela in pa sporazumno prenehanje dela. Le 10 odstotkov prekinitev lahko pripisemo upokojitvam in drugim objektivnim vzrokam kot so smrt, invalidnost in odhod na odsluženje vojaščine.

Delavci napogostejo zapuščajo podjetja z nizkimi osebnimi dohodki, kjer vladajo notranje razprtje ali pa sploh tam, kjer ima podjetje negotovo prihodnost. Vse to pa vpliva tudi na produktivnost dela. J. Vidic

posestva, preživelala nekaj prijetnih uric. Domačini so ju poučili o prizadevanju krajevnih oblasti, ki zadnja leta skušajo načrtno spodbujati kmečki turizem in ki pri tem dosegajo lepe rezultate. Maršal je bil navdušen. Menil je, da bi zamisel moral še naprej intenzivno razvijati in jo pretapljati v prakso, saj nedvomno veliko obeta. Pohvalil je tudi tesno sodelovanje med poljedelci in strokovnjaki, zlasti kmetijsko posvečevalno službo, ki v procesu preusmerjanja igra zelo pomembno vlogo.

Potem so gostje krenili proti Škofji Luki ter se vmes ustavili na Visokem, na domačiji pisatelja Ivana Tavčarja. Okrog dveh popoldan pa je dobro razpoložena družba prispevala v hotel Transturist, kjer so jim pripravili obed. Predsednik Tito si je po konsilu s terase novega poslopja ogledal mesto, župan Tone Polajnar pa mu je pojasnil, kako tečejo priprave na praznovanje tisočletnice, kaj vse so že v ta namen postorili in kaj še bodo. Tito je nato stopil do pokritega bazena v kleti, pomembne pridobitve za Ločane, ter pokramljal z gostinskim osebjem. Preden je odpotoval nazaj na Brdo, je obljubil, da bo v kratkem spet prišel kaj naokrog, saj so izleti v okolico Škofje Loke prav užitek. (ig)

Zbiranje politične zgodovine Gorenjske

V ta namen so v sredo na sestanku predsednikov občinskih konferenc SZDL Gorenjske in predsednikov občinskih organizacij ZZB ustanovili poseben delovni pokrajinski odbor aktivistov Gorenjske

Na omenjene sestanku, bil je v Podljubelju, in sicer v okviru priprav na V. jubilejni zbor gorenjskih aktivistov, so nadaljevali delo, ki je bilo začeto na podobnem sestanku v Preddvoru. Tu so se namreč dogovorili, da bi kazalo za organiziranje vsakoletnih zborov gorenjskih aktivistov osnovati poseben odbor, ki bo vsak let v sodelovanju z občinsko konferenco SZDL, na katere področju zbor je, organiziral srečanje aktivistov našega področja. Razen tega naj bi imel ta odbor še drugo, pomembnejšo nalogo. To je zbiranje predvojne, medvojne in nekajletne povojske revolucionarne zgodovine Gorenjske. Vojaške partizanske enote, ki so delovale na Gorenjskem, tako zgodovino že imajo. O njihovem delovanju so napisane knjige in zborniki, vse pa imajo po gorenjskih občinah tudi domicil. Delo aktivistov OF in političnih aktivistov pred vojno, med vojno in v letih povejne graditve pa je obdelano izredno skopio, čeprav je bilo njihovo revolucionarne delo še kako potrebno in pomembno. Nekaj gradiva je sicer že zbranega, vendar je le-to razdrobljeno in nevsesransko obdelano. Politična zgodovina Gorenjske je namreč med najbogatejšimi v republiki, politično delo med vojno pa je v veliki meri odločalo o uspehih vojaških partizanskih enot.

Na sestanku v Podljubelju so se predsedniki občinskih konferenc SZDL in občinskih odborov ZZB z Jesenic, iz Kranja, Radovljice, Škofje Loke, Tržiča, Kamnika in Domžal zedinili in ustanovili stalni

delovni pokrajinski odbor aktivistov za Gorenjsko, ki bo zbiral in urejal politično zgodovino Gorenjske ter pomagal in svetoval pri vsakoletni organizaciji zborov gorenjskih aktivistov. Odbor sestavlja znani predvojni, medvojni in povojni aktivisti, sekretarji pokrajinskega in okrožnih komitejev OF itd. Takšno odločitev Gorenjev je podprt v pozdravil tudi član republike konference SZDL Franc Krmec-Ziga, ki se je pre takoj udeležil sestanka v Podljubelju.

Na sredinem sestanku so se dogovorili, da bo pokrajinski odbor aktivistov Gorenjske deloval pri medobčinskem svetu občinskih konferenc SZDL Gorenjske. V prihodnje bo treba najti tudi oblike stalnega financiranja tega odbora, ki bo za opravljanje svojega dela potreboval tudi finančna sredstva. J. Košnjek

Jerneja in Lojzeta ni pričakoval nihče

Tisoč mladincev in mladink, pionirjev in pionirk je že nosilo letošnjo štafeto mladosfi in prehodilo na stotine kilometrov z željo in ciljem, da bi bila palica s pozdravi predsedniku Titu za 81. rojstni dan 25. maja na beogradskem stadionu JNA, kjer predsednik vsako leto sprejme štafetno palico. Med temi znanimi in neznanimi nosilci štafete sta bila tudi Jernej Tolar in Lojze Gortner iz Železnikov. V nedeljo, 6. maja, zjutraj sta z manjše slovesnosti v Želenikih ponesla planinsko štafeto prek Blegaša v Gorenje vas. Ves dan sta hodila po stezh in cestah, ki so jih določili organizatorji štafete. Le krajši oddih in malico, ki sta jo izvlekle iz nahrbnikov, sta si privoščila.

Ob 17. uri popoldne sta prinesla palico v Gorenje vas, kjer naj bi štafeta prenočila. Pričakovala sta svečan sprejem štafetne palice, zastave, ki se za takšno priložnost spodbijo itd. Vendar tega ni bilo. Nikjer nikogar, ki bi ju pozdravil, sprejel palico in jo shranil do naslednjega dne, ko bi morala nadaljevati pri Škofji Luki. Nekaj časa sta čakala na mostu prek Sore in spraševala, kam naj se obrneta, kje je sprejem štafete. S papirji sta dokazovala, da sta prisla in da bi morala štafetno palico nekomu predati. Potem sta odšla pred osnovno šolo. Tudi tam nikogar. Na srečo ju je kmalu nasel V. S. iz Ljubljane, le-ta nam je tudi dal podatke za tale zapis, ki ni v ponos loškim organizatorjem štafete, ter izposloval pri šolskem hišniku, da je štafetna palica v šoli pričakala naslednji dan. Jernej in Lojze pa sta se, nelepih spominov na štafeto, vrnila v Železnike ... J. Košnjek

V Stranjah (za zdaj) ne

Več kot mesec dni je bilo po vseh pod kamniškimi planinami najpogosteja tema pogovorov zazidalni načrt za stanovanjsko sosesko Stranje. O tem načrtu smo v Glasu že pisali. Kaj je tako razburilo ljudi v Stranjah in tamkajšnji okolici?

Kamniška podjetja in druge delovne enote v tej občini zadovoljivo izpolnjujejo svoje obveznosti na podlagi družbenega dogovora o investicijah v šolstvu. Na nedavni seji občinske skupščine so odborniki predložili poročilo, koliko so posamezna podjetja v zadnjih treh letih prispevala v ta namen. Družbeni dogovor je podpisal 36 delovnih organizacij, in enot tako domačih kot podjetij s sedežem zunaj občine. V treh letih je bilo po tem dogovoru zbrano 4.021.271 din. Posamezna podjetja niso prispevala ravno malo, saj je na primer podjetje Kamnik v treh letih prispevalo 633.200 din, Stol 693.200 din, Titan 692.400 din in Svit 325.068 din. Denar so porabili za gradnjo osnovne šole v Komendi in za prizidek šoli v Stranjah in Vranji peči.

J. Vidic

bodo zidali

skoraj vsi (le pet se jih je vzdržalo) izrekli proti temu načrtu.

Na nedavni seji občinske skupščine so spet razpravljali o tej zadevi. Po temeljiti razpravi so odborniki soglasno sprejeli sklep o arhitektonski ureditvi zazidalnega načrta stanovanjske soseske Stranje s tem, da se na tem območju ne grade nove komunalne naprave. Za to območje tudi ne bodo izdajali lokacijskih dovoljenj za gradnjo stanovanjskih hiš vse dotlej, dokler o tem ne odloči občinska skupščina. Hkrati bodo na občini poimensko evidentirali interese za gradnjo hiš na tem področju. Ko bo dovolj interesentov, bo zadeva verjetno spet prisla na dnevni red občinske skupščine. Obstaja namreč sprememljiv predlog, tudi za kmete, da naj bi najprej zazidali površine ob cesti, dovolili pa bi tudi gradnjo trgovine, nove pošte in vzgojno varstvene ustanove.

Iz pogovorov z vaščani Stranj sem ugotovil, da se strinjajo s takšno odločitvijo občinske skupščine, zato je med ljudmi spet zavladal mir. Kmetje pravijo, naj se urbanisti drugič najprej pomenijo z njimi, saj je še povsod dosti zemlje za zazidavo, ki ni primerena za kmetijsko obdelovanje.

Osnovnošolci spoznavajo gozdove

V četrtek so se v kranjski in škofješki občini končali gozdni pohodi učencev osnovnih šol, ki jih je v sodelovanju z vodstvom osnovnih šol in Temeljnimi izobraževalnimi skupnosti organiziralo Gozdno gospodarstvo Kranj v počastitev 20. obletnice podjetja ter Tedna gozdov, ki ga praznjujemo do 14. maja. Učenci osnovnih šol iz škofješke občine so v sredo obiskali gozdove v Zalilogu, na Češnjici, v Hrastniku, na Bukovici v Sopotnici, na Konjškem vrhu in na Blegašu. Učenci in učitelji osnovne šole iz Cerkelj pa so v sredo obiskali gozdove na Šenturski gori, kranjski in predseljski šolarji in

učitelji pa so jo mahnili na Jezersko. Gozdni pohodi so bili za učence in učitelje zanimivi. Gozdarji, ki so jih vodili po gozdovih, so morali odgovarjati na številna vprašanja o značilnostih naših gozdov in dogajanjih v njih.

Učenci tržiških osnovnih šol pa bodo opravili gozdne pohode v petek, 18. maja. Polovica se jih bo z avtobusi odpeljala v Jelendol, druga polovica pa v Pödljubelj.

ljubljanska banka

PIKAPOLONICA

nagradna igra za mlade varčevalce

Veste, dragi mladi prijatelji, pikapolonica ni kar tako od muh, kot bi si človek mislil! Pravijo, da prinaša srečo.

In prav zato smo jo izbrali, da nam bo vodila prijetno igro ter kazala pot do uresničenja malih in velikih želja. Poglejte, kje vse jo bomo lahko srečali!

NA PRIKUPNI NALEPKI, ko bo vloga dosegljala 100 din.,
NA KNJIŽNEM KAZALU, če privarčuješ nadaljnji 100 dinarjev,

KOT ZNAČKO pri privarčevanih 300 dinarjih,

KOT DENARNICO, ko bo tvoja vloga dosegljala 400 dinarjev in končno

KOT HRANILNIK, ki ga prejmeš v trajno last ob vloženem skupnem znesku 500 dinarjev.

Sejem in žanjem,
varčno živim,
vse leto nalaganam,
za vse poskrbam.

Igro seveda lahko ponavljaš, če z varčevanjem nadaljuješ. Ker pa hranilnik v tem primeru že imaš, prejmeš namesto njega drugo lepo darilo.

Pa še to. Z dvigom privarčevanega denarja igro PIKAPOLONICA prekineš, dokler z novimi vlogami ne nadoknadiš dvignjenega zneska.

Povej mamici, očku, babicam, dedkom, tetam in stricem, kaj vse te čaka! Pri nas pa bosta s svojo pikapolonico vselej dobrodošla.

ljubljanska banka

Nova zakonodaja o kmetijskih zemljiščih

KMETIJSKA ZEMLJŠKA SKUPNOST

Pomembna novost, ki jo uvaja osnutek, je ta, da je nosilec kmetijske zemljiške politike v občini kmetijska zemljiška skupnost. Kmetijska zemljiška skupnost nameč so deluje pri vseh nameravanih spremembah namembnosti kmetijskih zemljišč, gospodari s skladom kmetijskih zemljišč v občini, sodeluje pri pripravah in izvedbi kmetijskih prostorskih ureditvenih operacij ter opravlja še druge naloge.

Ta kmetijska zemljiška skupnost, ki bo imela, kakor smo videli, velik pomen pri določanju kmetijske zemljiške politike v občini, je samoupravna skupnost delavcev kmetijskih in gozdnih gospodarskih organizacij združenega dela ter kmetov. Kmetijska zemljiška skupnost je tudi pravna oseba ter se bo po osnutku pri nej ustanovil poseben poravnalni svet, ki bo skušal sporazumno odpraviti spore iz civilno-pravnih razmerij, ki jih bo urejal zakon o kmetijskih zemljiščih in nesoglasij, ki nastajajo v zvezi s kmetijskimi prostorskimi ureditvenimi operacijami. Pomembna novost glede na druge poravnalne sante, ki so ustanovljeni po zakonu o poravnalnih svetih iz leta 1972, je ta, da stranke ne bodo mogle vložiti tožbe pred pristojnim sodiščem, niti vložiti predloga za arondacijo in komisacijo, dokler poravnalni svet kmetijske zemljiške skupnosti ne bi obravnaval zadeve zaradi sporazumne odprave spora oziroma nesoglasij.

VARSTVO KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ

Prišli smo do spoznanja, da moramo z zemljišči skrbno gospodariti. Nekaj razlogov za to smo že navedli. Naj poskušamo te razlage na tem mestu dokumentirati. Celotna kmetijska površina se je v Sloveniji v času od leta 1947 do 1969 zmanjšala od 1.022.000 ha na vsega 937.000 ha ali letno za nad 4000 ha. Pričakujemo, da se bo večina kmetijskih zemljišč v Sloveniji zmanjšala do leta 1990 približno za nadaljnih 180.000 ha, od tega 60.000 ha na račun urbanizacije, 120.000 ha pa zaradi pomikanja meje pri mestnih in obrobnih zemljiščih. Tako naj bi imeli leta 1990 le še 750.000 ha obdelovalnih zemljišč, vstevši s tem, da bi s hidromelioracijskimi ukrepi osušili v travnik in njive okoli 45.000 ha zamočvirjenih dolinskih zemljišč.

Osnutek zakona zato posveča posebno skrb varstvu kmetijskih zemljišč. Tako določa, da se zemljišča, ki so namenjena za potrebe kmetijstva, razvrstijo v tri območja, in sicer:

— v območja, na katerih so zemljišča trajno namenjena za kmetijsko uporabo in katerih namembnost se ne sme spremenjati;

— v območja, v katerih se lahko zemljišča uporabljajo za nekmetijske namene le na način in po postopku, določenem z zakonom o kmetijskih zemljiščih, in

— v območja, v katerih se smejo zemljišča uporabljati tudi za druge, s kmetijstvom povezane namene, kot npr. za turizem, naravno-varstvena območja in podobno.

Kmetijska zemljišča so v navedenih območjih razvrščena z občinskim prostorskim planom, ki je lahko tudi urbanistični plan občine, če v skladu z naravnimi pogoji in družbenimi potrebami, z namensko razdelitvijo površin in zavarovanih območij določa zemljišča za potrebe kmetijstva in gozdarstva.

V naslednji številki:

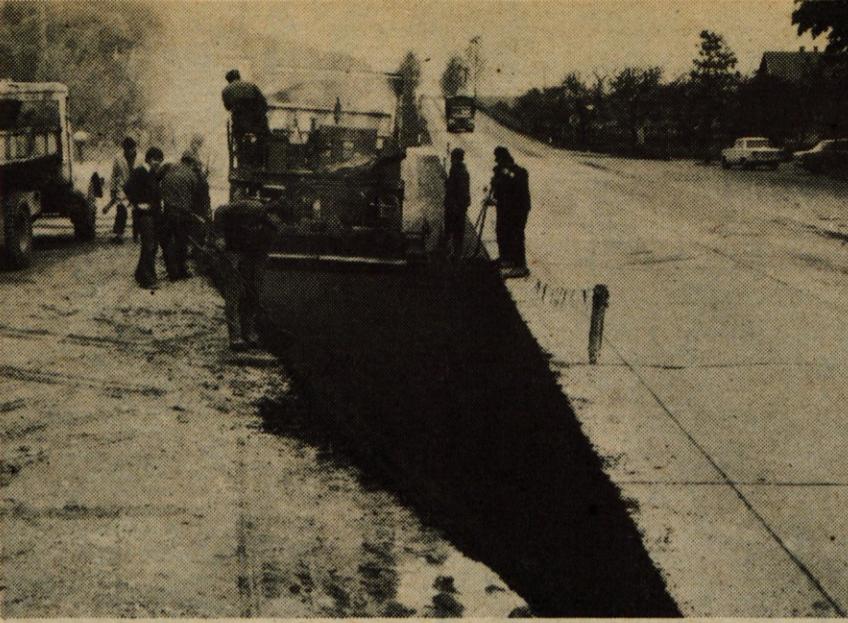
Zemljiški maksimum

Sklad kmetijskih zemljišč v občini

Kmetijstvo prostorsko ureditvene operacije

Skupni pašniki

Druge pomembne določbe osnutka zakona o kmetijskih zemljiščih

Osnutek tudi na drug način varuje kmetijska zemljišča. Tako nalaga lastniku uporabniku oziroma imetniku kmetijskega zemljišča, da mora v splošnem družbenem interesu obdelovati zemljišče tako, da je zagotovljena trajna rodovitnost. Predvidena je tudi možnost, da lahko za kmetijstvo pristojni občinski upravni organ odredi izvedbo potrebnih ukrepov na stroške obdelovalca, ki bi kršil navedeno določbo.

PROMET S KMETIJSKIMI ZEMLJIŠCI

Predvsem osnutek določa, da bo prenehala prepoved prometa s kmetijskimi zemljišči, brž ko bo zakon stopil v veljavost.

V zvezi s prometom kmetijskih zemljišč osnutek prevzema že dodevanje določbe, da ne more nihče niti z dedovanjem niti na kak drug način pridobiti več kmetijskega zemljišča, kot ga sme imeti po zakonu, oziroma več, kakor je treba, da se dopolni z zakonom dovoljeni zemljiški maksimum. Kdor bi pridobil več kmetijskega zemljišča, se mu bo to vzelo, in sicer brez odškodnine. Do odškodnine bo upravičen samo tisti, ki je z dedovanjem pridobil več kmetijskega zemljišča, kakor ga sme imeti.

Da bi uresničili načelo »zemljo tistem, ki jo obdeluje«, določa zakon, da ima prednostno pravico nakupa kmetijskega zemljišča kmetijska organizacija združenega dela in kmet. Ce je več takih interesentov, imajo prednost sosedje. Prednostno pravico nakupa ima tudi kupnik, pri gozdu pa gozdnih gospodarskih organizacija. Sele če bi ne bilo teh interesentov, lahko kupi kmetijsko zemljišče nekmet. Osnutek zakona vsebuje tudi določbe, po katerih je navedena prednostna pravica nakupa kmetijskih zemljišč zavarovana.

V zvezi s prometom s kmetijskimi zemljišči določa osnutek tudi novost, ki je v tem, da postane družbenega lastnika tisto kmetijsko zemljišče, katerega lastnik najmanj 10 let ne stori ničesar, s čimer bi kakorkoli izvrševal svojo lastninsko pravico na tem zemljišču. Prav tako izgubi pravico uporabe na kmetijskem zemljišču tista kmetijska organizacija združenega dela, ki tega zemljišča ne obdeluje dve leti zapored.

ZAKUP KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ

Osnutek pozna dve vrsti zakupa kmetijskih zemljišč, in sicer dolgoročni zakup ter zakup, ki ga sklepajo kmetje za čas do dveh let zaradi posebnih razlogov, kot npr. zaradi odhoda k vojakom, na krajše delo v tujino, zaradi bolezni in podobno. Ta zadnji nakup bo potekal tako kot do sedaj, nove določbe pa so za dolgoročni zakup.

Pri dolgoročnem zakupu je pomembna določba, da mora zakupodajalec najprej ponuditi kmetijsko zemljišče v zakup kmetijski zemljiški skupnosti ali kmetijski organizaciji združenega dela, šele nato pa kmet ali drugemu občanu. Kmetijska zemljiška skupnost ali kmetijska organizacija združenega dela sme dati kmetijsko zemljišče v zakup samo v primeru, če ni mogoče s tem zemljiščem organizirati proizvodnega sodelovanja med kmetom in kmetijsko organizacijo združenega dela.

Osnutek ima tudi zelo natančne določbe o dobi zakupa. Tako doba zakupa ne more biti krajsa kot 25 let, če naj rabi zemljišče osnovanju vinogradov, sadovnjakov ali hmeljišč, 15 let, če naj rabi zemljišče osnovanju nasadov hitro rastičnih listavcev, in 10 let, če naj rabi zemljišče drugim namenom. S to določbo so predvsem zavarovani interesi kmeta zakupnika glede njegovih vlaganj v kmetijsko proizvodnjo.

Zakupna pogodba preneha s potekom časa, s sporazumom, z odstotkom, če zakupnik ne izkoristi zemljišča kot dober gospodar, obdeluje zakupno zemljišče v nasprotju s sklenjeno pogodbo in če da tako zemljišče v izkoriscanje drugemu. Prav tako pa lahko zakupnik zahteva pogodbe, če bi izpolnitev obveznosti postala pretežka zaradi bolezni, onemogočnosti in delovne nezmožnosti zakupnika.

V skladu z našim družbenim sistemom in da bi se preprečilo izkoriscanje, je tudi določba, da nima pravnega učinka zakupna pogodba, s katero se zakupnina določi v obliki dela na kmetiji zakupodajalca ali v obliki deleža od pričakovanega pridelka oziroma predvidenega dohodka. Drugače pa je višina zakupnine prosti in bo seveda odvisna od ponudbe in povpraševanja. Kljub nekatemer nasprotnim mnenjem je nujno, da zakon ne določa višine zakupnine, sicer bi moral določiti tudi višino kupnine za kmetijsko zemljišče.

Zasebna prodaja na blejski tržnici

Dve pismi nam je pred kratkim poslal v uredništvo A. V. z Bleda. Prvo ima naslov Malomarnosti na blejski tržnici, drugo pa Zakaj zasebna prodaja? Pisec ugotavlja, da na skromni blejski tržnici na dvorišču restavracije Tiger zasebni prodaja sadje in zelenjavo, ki jo kupujejo od trgovskih podjetij, dražje kot je blago v trgovinah. Pritožuje se tudi, da blago na tržnici ni označeno s cenami. Sprašuje se, zakaj je takšna prodaja sploh mogoča in zakaj tržna inšpekcija v občini ne reagira.

Za odgovor na mnenja, pripombe in vprašanja smo zaprosili tržnega inšpektorja radovljiske občine Štavice. Stavice. Povedal nam je, da je zasebna prodaja na tržnicah z zakonom dovoljena. 26. člen zakona o blagovnem prometu namreč trgovskim podjetjem dovoljuje, da lahko prodajajo tudi na tržnicah. Običajno pa tega trgovska podjetja ne delajo, marveč prodajajo blago zasebnikom, ki ga potem prodajajo na tržnicah. Takem primeru pa morata zasebnik in delovna organizacija (trgovska podjetje) skleniti pogodbo. Eno od določil takšne pogodbe je, da lahko zasebnik kupuje blago le pri enem trgovskem podjetju in to pri tistem, s katerim ima sklenjeno pogodbo.

Ko zasebnik poravnava z zakonom in po pogodbi določene obveznosti (dajatve), pa lahko prosto oblikuje ceno. Tako potem lahko pride do razlik (ki pa niso v nasprotju s predpisom), da je eno blago v trgovini cenejše ali pa tudi dražje kot pri zasebniku na tržnici.

Na tržnici na Bledu prodajata sadje in zelenjavo dva zasebna prodajalca. Tržni inšpektor Stane Prešeren pravi, da ju redno nadzirajo, tako pogodbe kot blago, ki mora biti označeno s cenami. Tržna inšpekcija je od njiju še posebej zahtevala, da je blago vedno označeno tako, da ob različnih vremenskih pogojih ne pride do zamenjav ali celo do odstranitve cen. To bo inšpekcija na tržnici, ki delata tudi v prihodnjem. Prav tako so bili prodajalci na tržnici tudi kaznovani zaradi takšnih in podobnih pomanjkljivosti. Omenjena prodajalca pa izpolnjujeta zakonske obveznosti.

Razen tega pa je tržni inšpektor Stane Prešeren povedal, da prostor, kjer je zdaj tržnica na Bledu, sploh ne ustreza temu namenu. Meni, da bi bilo treba tržnico urbanistično, lokacijsko, sanitarno itd. urediti, kar bi omogočilo boljši nadzor in tudi kvalitetnejšo prodajo.

A. Žalar

Potrebe po novih delavcih na Gorenjskem

Premik v strukturi

ŠTIPENDISTI

Tako kot vsako leto je tudi letos služba komunalnega zavoda za zaposlovanje Kranj zbrala podatke o potrebah po delavcih v letošnjem letu skoraj po vseh delovnih organizacijah. Letos je bil odziv na anketo do 70 odstotkov anketiranih organizacij na Gorenjskem.

Zbrani podatki povedo, da delovne organizacije potrebujejo v letošnjem letu 6522 novih delavcev. Številka je za 4 odstotke višja od lanskih prijavljenih potreb po novih delavcih. V številu so upoštevani novi delavci in pa število naravnega odliva, medtem ko spremembe zaradi fluktuacije niso upoštevane.

Delovne organizacije, ki potrebujejo delavce, so letos prijavile več potreb po strokovnih kadrih kot pa lani, manj potreb pa je po priučenih in nepriučenih delavcih. Občutne potrebe po strokovnih kadrih so se pokazale v Radovljici, Skofiji Luki in Tržiču, medtem ko v ostalih dveh občinah v Kranju in na Jesenicah med potrebami po novih delavcih prevladuje še stara struktura.

UČENCI V GOSPODARSTVU

Delovne organizacije bodo po zbranih podatkih potrebovale letos 1975 učencev v gospodarstvu. Večina razpisanih učnih mest pa je predvidena za fante, mest za dekleta je le 19 odstotkov. Število učnih mest za učence pa je večje od lanskega, in sicer za 21 odstotkov. Ze nekaj časa delovne organizacije razpisujejo učna mesta, za katera pa le težko dobi učence. Trenutno prevladuje med mladino želja po nadaljnjem šolanju na srednjih šolah. Letos bo na gorenjskih osemletkah zaključilo šolanje 2456 učencev, od tega pa se jih je za uk odločilo le dobra četrtina ali 659. Če število primerjam z razpisanimi učnimi mesti, je jasno, da bo približno polovica učnih mest ostala prazna. Nekaj učencev se namreč še kasneje odloči za uk, če niso uspeli pri izpitih za vpis v srednje šole. V takšni situaciji je seveda nujno poklicno svetovanje. Začetki takšnega sodelovanja s šolami so znani že od lani.

Delovne organizacije najbolj potrebujejo učence v kovinski stroki (strugar, strojni ključavnica), v gradbenih poklicnih (zidar, tesar), elektro stroki (inštalater, obratni električar) ter v trgovini in gostinstvu (prodajalec, kuhan in natakar). Večina prostih mest in sam izbor poklicev, ki so jih prijavile delovne organizacije, pušča zelo malo izbire dekletom, zanje je predvidenih le 19 poklicev, ostalih poklicev pa je okoli 70. Dekleta lahko izbirajo med poklici v trgovini in gostinstvu tekstilni konfekciji in čevljarstvu. Zato takšna situacija dekleta bolj kot fante usmerja v nadaljevanje šola na srednjih šolah.

»Tujci« naj plačajo več

Loški odborniki so med zadnjo sejo občinske skupščine v sredo, 9. maja, soglasno potrdili predlog odlokova o spremembah v zvezi s stavnimi zemljišči. Leta 1971 je bil namreč sprejet republiški zakon, ki natanko določa, kdaj lahko občinska skupščina odda neko parcelo brez javnega razpisa, torej že vnaprej znanemu kupcu. Zakon krajevnim organom prepoveduje predpisovati, v katerih primerih razpis ni potreben, ter hkrati odvzema pravico prejšnjem imetnikom nacionaliziranih površin, da si jih zagotovijo mimo rednega razpisa.

Škofjeloška skupščina je zato že obstoječi dokument izpred šestih let ustrezno dopolnila. Po novem javni razpis ne bo potreben pri zemljiščih, namenjenih graditvi nadomestnih stanovanj, ki bi, v skladu z urbanističnim načrtom, zamenjala porušene hiše, potem pri zaokrožitvi posameznih četrti, pri svetu, ki so ga v urbanističnih dokumentih izbrali kot rezervat za objekte posameznih delovnih organizacij in pri izpeljavi cest zunaj ureditvenega območja. Javni razpis so odveč tudi v primeru, ko parcelo želi odkupiti bivši lastnik kakega zemljišča v zazidalnem okolišu, če je slednjega oddal sporazumno in če je njegova površina večja ali vsaj enaka prostoru, pridobljenem v razpisnem postopku. Nadalje so člani občinske komisije za zadeve invalidov in borcev NOV predlagali, naj bi brez razpisa oddali stavbno zemljo tistim osebam, ki imajo priznano dvojno štetje posebne dobe. Prošnji sta zborna ugoda.

I. G. Podlubnik

iso-span lip & bled

LESNA INDUSTRIJA BLED — Ljubljanska c. 32 — telefon 77-384 — telex 34525

razstava in prodaja NA BLEDU

POHIŠTVO
'73

festivalna dvorana
bled od 11.5. do 28.5.'73

- POHIŠTVO
- PREPROGE
- ZAVESE
- GOSPODINJSKI STROJI

odprto vsak dan od 10 do 19 ure
murka tudi v nedeljah

POPUSTI

POHIŠTVO ARTUR 18 %

OSTALO POHIŠTVO 6 %

(razen izdelkov Krasoprema)

HLADILNE SKRINJE

3 %

REKLAMNA PRODAJA OMARIC
ZA ČEVLJE II. A
OD 190 – 285 DIN

BREZPLAČNA DOSTAVA IN MONTAŽA

KREDIT DO 15.000 DIN

murka

POPUSTI IN REKLAMNA PRODAJA TUDI V NAŠIH POSLOVALNICAH V LESCAH IN NA JESENICAH OD 5.5.—28.5. 1973

Spominska plošča učitelju Mokorelu

Pred kratkim je predsednik krajne organizacije zveze borcev Žirovnica Anton Mežnarc obiskal Sodražico, kjer se je s tamkajšnjimi nekdanjimi borcev in prostvenimi delavci dogovoril o odkritju spominske plošče učitelju Viktorju Mokorelu-Zmagu.

Učitelj Viktor Mokorelo-Zmag je bil rojen 10. julija 1908 v vasi Pirče ob Kolpi v kočevski občini, na meji s Hrvaško. Njegov oče je bil avstrijski orožnik. Umrl je, ko je bil Viktor star štiri mesece. Mama, vdova, je sina in hčer preživljala z dnino.

Viktor je maturiral na državnem moškem učiteljišču v Ljubljani. Leta 1928 je odslužil vojaški rok v Sarajevo. Po vojašnici je dobil prvo službo kot učitelj v Kropi, kjer je bil od 1930 do 1932. Na Zgornji Dobravi pri Kropi je bil takrat upravitelj šole Stane Žagar. Viktor Mokorel in Stane Žagar sta se spoznala 1930. leta. Vse do smrti sta ostala prijatelja in nedvomno so se Mokorelovi politični nazori oblikovali prav v prijateljevanju z Žagarjem.

Leta 1932 je bil Mokorel premeščen za učitelja na osnovno šolo na Breznicu v jeseniški občini, kjer je učiteljeval štiri leta. Nekdanja občina Breznicna, v kateri je učil, je rojstna zibelka številnih znamenitih mož: Franca Prešerna, Franca Finžgarja, Janeza Jalna, Matije Čopa in Antona Janše. Prebivalci krajevne skupnosti Žirovnica se ga še dobro spominjajo, kako je govoril na proslavah, posebno ob državnih praznikih, kako je dvigal ponos slovenskega kmeta in delavca, kako je bičal z besedami tiste, ki se plazijo za tuji in za njimi pobirajo drobtinice. Plod Mokorelovega učenja je dozorel pet let po njegovem odhodu z Gorenjske. S ponosom lahko zapisem, da so skoraj vsi nekdanji Mokorelovi učenci sodelovali v narodnoosvobodilnem boju in da na

Mokorel je bil rojen v kraju, ki je takrat spadal v Ljubljansko pokrajinu. To je izkoristila njegova žena in v Ljubljani dobila potrdilo, da se ji mož lahko vrne iz izgnanstva, ker je pač iz Ljubljanske pokrajine in ne s Stajerske. To je pomenilo, da o njegovi usodi lahko odločajo le italijanske in ne nemške oblasti.

Avgusta 1941. leta se je vrnil v Ljubljano, kjer se je takoj vključil v 'osvobodilni fronto'. Od 1942 do zime 1943 je bil sekretar rajonskega komiteja Kočevska Reka. Bil je tudi vršilec dolžnosti politkomisarja Kočevskega bataljona (poleti 1942). Bil je odposlanec na zboru v Kočevju oktobra 1943. Potem je bil premesten za sekretarja rajonskega komiteja Sodražica, kjer je padel 15. maja 1944.

Mladi taborniki gradijo

»Verjamem v mlade, v njihovo delavnost, poštenenost in iznajdljivost,« pravi starešina odreda Jeklar z Jesenic Božo Pančur

Jesenška občinska zveza tabornikov združuje pet odredov mladih tabornikov, ki imajo svoje sedeže na Jesenicah, v Kranjski gori, Mojstrani, Martuljku in v Žirovnici. Med njimi je najbolj številčen odred Jeklar z osmimi četami. Odred Jeklar vključuje kar 430 članov, največ šoloobveznih otrok, učencev v gospodarstvu in drugih. Odred uspešno vodi že sedem let dolgoletni tabornik Božo Pančur, ki z veliko ljubeznijo in razumevanjem opravlja svoje delo. Trdno veruje v mlade, oni mu zaupajo, rezultat pa je trdna in čvrsta organizacija, ki skorajda vsako nedeljo organizira izlete, tekmovanja. Iz medsebojnega zaupanja in razumevanja se je rodilo že več idej, ki niso bile zgolj ideje, temveč so se uresničevali v uspehih akcijah.

»Jesenški taborniki izhajamo iz osnovnih načel taborniške organizacije, ki vsebujejo predvsem negovanje tradicij NOB, vzgojo, spoštovanje, tovarištvo, razne značilne taborniške dejavnosti in v tej zvezi vzgoja mladih za splošni ljudski odpor,« pravi Božo Pančur. Za taborniško dejavnost je med mladimi precejšnje zanimanje, le strokovnega kadra je premalo, takega ka-

dra, ki bi neprestano delal z mladimi. Mladi so po mojem prepričanju pripravljeni delati, le nenehno jih je treba spodbujati.«

»Mladi jeseniški taborniki so vedno prisotni ob vseh večjih in manjših prireditvah in akcijah. Za katero vrsto dejavnosti pa je največje zanimanje?«

»Naši taborniki se vedno radi udeležujejo vseh pohodov ter manifestacij v okviru občine. Med njimi je precej zanimanja predvsem za izlete v naravo, ki pa so včasih tudi poučne ekskurzije. Ob letosnjem 27. aprili in 1. maju smo organizirali izlet v Cerkno, ki se ga je udeležilo kar 132 tabornikov! Mladi so bili z izletom zelo zadovoljni, saj so si ogledali šolo in bolnico Franjo. Med mladimi je tudi veliko zanimanje za zimska športna tekmovanja in seveda za taborenje. Pri tem pa je večina njihovih staršev zelo zadovoljna, da mladi aktivno delajo v taborniški organizaciji.«

»Kako je z dotacijami in s finančnimi sredstvi?«

»Ne moremo se pritoževati, čeprav bi, jasno, radi imeli več denarja. Predvsem bi radi nabavili več športnih rekvizitov, ki pa so zelo

Vojne akademije odpirajo vrata tudi učencem poklicnih šol

Kakor so nam sporočili iz Zveznega sekretariata za narodno obrambo, bodo letos v akademije JLA začeli sprejemati dijake vseh štiriletih srednjih šol v državi, pa tudi učence triletnih poklicnih šol, ki izpolnjujejo predpisane pogoje. Prej so bila namreč vrata vojaških visokošolskih zavodov odprta samo diplomantom čisto določenih izobraževalnih ustanov druge stopnje.

Gre torej za bistveno novost v najnovijem razpisu, ki ga je pred kratkim objavila personalna uprava Zveznega sekretariata NO. Na vojne akademije se lahko prijavijo še vojaki med rednim služenjem kadrovskega roka, nadalje gojenci rezervnih podoficirskih šol ter aktivni podoficirji, katerih kvalifikacije ustrezajo zahtevam razpisa. Kandidati lahko izbirajo med Vojno akademijo kopenske vojske, Visoko tehnično šolo kopenske vojske, Letalsko vojno akademijo, Letalsko-tehnično vojno akademijo, Mornariško akademijo in Vojnoekonomsko akademijo. Večina od teh ima dve ali tri specializirane študijske smeri.

Dijaki srednjih in učencih poklicnih šol, ki želijo postati varovanci ene izmed omenjenih ustanov, morajo doseči najmanj dober uspeh, obenem pa morajo biti rojeni leta 1953 ali kasneje. Poleg našteteve razpis zahteva, da kandidati s končano triletno poklicno šolo obvladajo osnove tehničnega znanja, ki jim bo olajšalo obvladjanje študijskega programa, in da opravijo spremni izpit iz matematike in fizike

oziorama kemije. Če so uspešno prestali vse preizkušnje, bodo delni brezplačnega šolanja, prehrane, stanovanja, oblike in obutve, JLA pa bo krila tudi stroške nabave učnih potrebščin in zagotovila potrebno zdravstveno zaščito. PLAčana dobijo celo potovanja na počitnice in dopuste. Slehernemu gojencu priпадa manjši vsakomesečni znesek, namenjen osebnim potrošnjim – ali, drugače povedano, neke vrste žepnine. Po opravljenem šolanju mu avtomatično priznajo čin podporčnika. V službi pri JLA mora potem ostati vsaj dvakrat dlje kot je trajal študij. Diplome katerekoli vojne akademije so seveda enakovredne diplomam civilnih fakultet.

Roki prijave v Letalsko-tehnično akademijo potečejo 1. julija, v ostale štiri pa 1. septembra 1973, zato ne kaže odlašati. Prošnje naj kandidati predložijo občinskim organom za narodno obrambo, kjer razpolagajo s podrobnnimi informacijami o vpisu, zahtevah, pogojih in načinu šolanja na vojaških zavodih.

področju, kjer je Mokorel nekoč učil, domobranci niso nikdar uspeli postaviti postojanke, niti pridobiti ljudi.

Napredno Mokorelovo delovanje ni ostalo nezapazno režimskim politikom in policijo. V stari Jugoslaviji so napredne učitelje, ki so »preveč« širili svobodoljubne misli, kazensko premeščali v Prekmurje. Tja so poslali tudi Mokorela in njegovo ženo Marijo. Že prvo leto učiteljevanja na Breznicu je Mokorel spoznal učiteljico Marijo Rabič, Jesenčanko, hčerko obrtnika, s katero se je 1935. leta poročil. Njegova žena še živi na Jesenicah.

Na jesen 1936 sta bila Viktor in Marija premeščena na osnovno šolo v Domanjševce v Prekmurju, leta dni pozneje pa na osnovno šolo v Zgornji Leskovec pri Ptaju, kjer sta ostala vse do okupacije.

Maja 1941. so ga Nemci internirali in odgnali v izgnanstvo v Srbijo. Žena Marija se je medtem s sinom vrnila k staršem na Jesenicah.

Mokorel je bil rojen v kraju, ki je takrat spadal v Ljubljansko pokrajinu. To je izkoristila njegova žena in v Ljubljani dobila potrdilo, da se ji mož lahko vrne iz izgnanstva, ker je pač iz Ljubljanske pokrajine in ne s Stajerske. To je pomenilo, da o njegovi usodi lahko odločajo le italijanske in ne nemške oblasti.

Avgusta 1941. leta se je vrnil v Ljubljano, kjer se je takoj vključil v 'osvobodilni fronto'. Od 1942 do zime 1943 je bil sekretar rajonskega komiteja Kočevska Reka. Bil je tudi vršilec dolžnosti politkomisarja Kočevskega bataljona (poleti 1942). Bil je odposlanec na zboru v Kočevju oktobra 1943. Potem je bil premesten za sekretarja rajonskega komiteja Sodražica, kjer je padel 15. maja 1944.

9. junija letos mu bodo v Sodražici odkrili spominsko ploščo. Slovesnosti se bodo udeležili tudi učenci žirovniške osnovne šole, borcev in upokojencov. V programu bo sodeloval pevski zbor iz Žirovnice, ki ga vodi ravnatelj osnovne šole Marjan Jemec.

Glede na to, da sem bil štiri leta Mokorelov učenec, sem v knjigi Zločin pri Lenartu obširno opisal njenovo življenje in okoliščine smrti. Tako bo ostal ohranjen svetel lik ljudskega učitelja iz Kropje in Žirovnice.

Jože Vidic

draghi. Pred tremi leti nam je pogorela vsa oprema, organizacije in kolektivi so nam priskočili na pomoč in kupili smo si novo. Tudi sami ne držimo križem rok in smo si nekaj opreme nabavili s prostovoljnimi delom.«

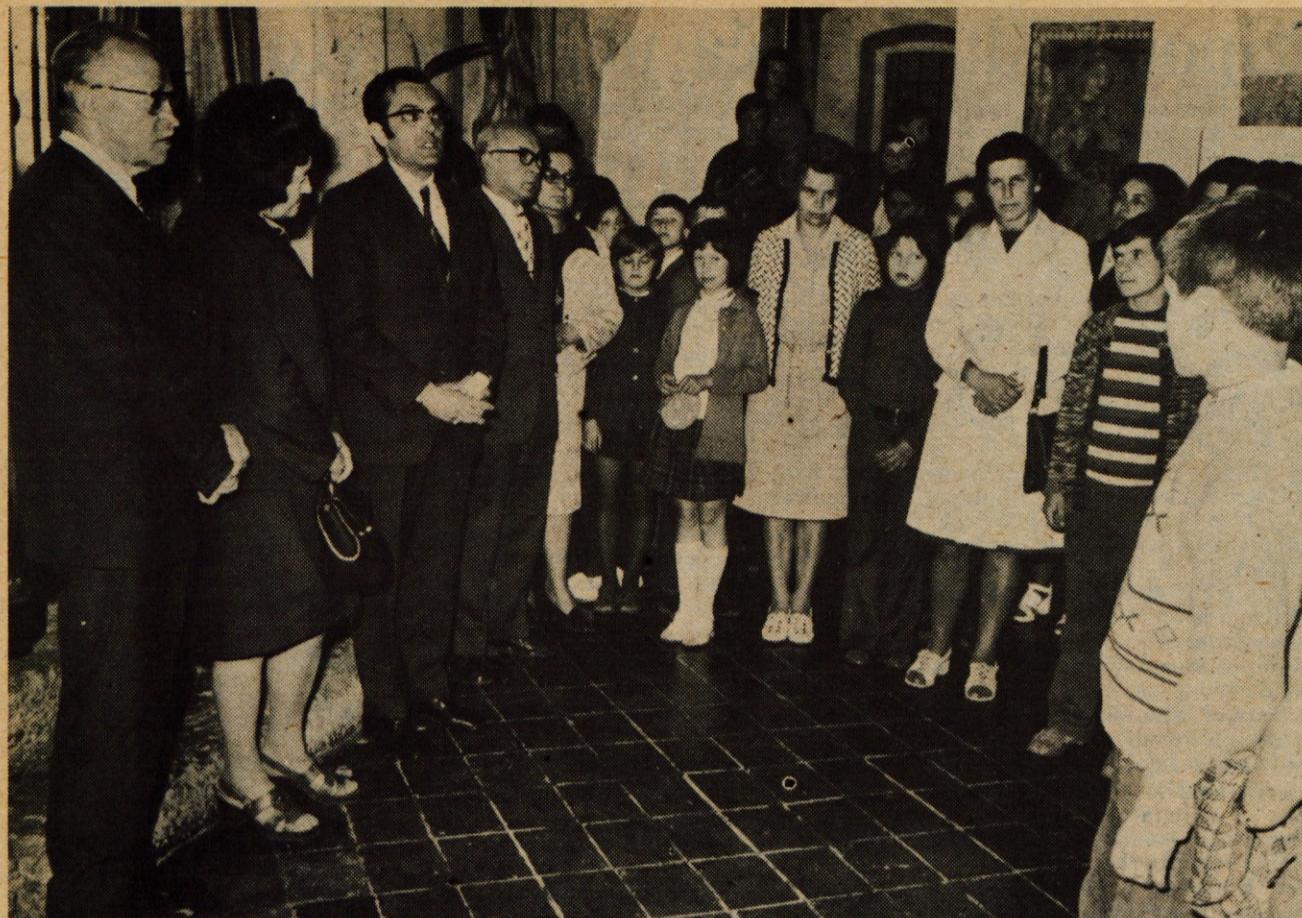
»Katere so prostovoljne akcije vaše organizacije?«

»V Planini pod Golico imamo svoj dom, ki pa smo ga sprejeli v upravljanje v slabšem stanju kot je sedaj. Večinoma s prostovoljnimi delom smo ga dvignili in opravili vsa urejevalna dela. Zdaj pa gospodarimo tako, da vsa sredstva, ki jih dobimo z domom, vračamo v dom, saj je vedno treba kaj popraviti.«

Že lani smo hoteli obnoviti tudi partizansko bolnico na Mežaklji, a šele letos se bomo lotili njene obnove. Opravili bomo vsa urejevalna dela, za materialne stroške bodo morali seveda denar prispevati drugi.

Vsako leto letujemo tudi v Istri in za letos bomo za naše letovanje sami naredili montažno kuhinjo. Računamo, da bi nas stala, če bi jo kupili, okoli 80.000 dinarjev, s prostovoljnimi delom pa bomo prihranili najmanj sedem milijonov. Železarno Jesenice smo že zaprosili za staro železo – pločevino, mi pa bomo vrnili drugo železo, ki ga bomo zbrali z nabiralno akcijo. V Železarni so nam že ugodili in računamo, da bomo uspeli. Vsak bo prispeval nekaj svojega prostovoljnega dela pač po svojih zmognostih. V naših vrstah pa so ljudje raznih poklicev kot varilci, tehniki in drugi in vsi so obljubili, da bodo delali.«

D. Sedej

Knjiga za najmlajše

Pionirska knjižnica v Kranju je pripravila v stebriščni dvorani Gorenjskega muzeja v Kranju razstavo Knjiga za najmlajše. Razstava je kronološki prikaz založniške skrbi za otroško knjigo pri nas od tridesetih let pa do danes. Pred vojno je skrbela, za otroško knjigo le knjižnica Mladinske matice, celo slikanice niso bile težko neznane, sicer pa so izhajale knjige Ribičiča, Seliškarja in Bevka. Med povojnimi izdajami zbirki otroške knjige namenjene najmlajšim je na prvem mestu Mladinska knjiga, ki je za sedaj edina založba pri nas, ki skrbi le za mlačinsko knjigo. Razstavljeni so knjige iz zbirki Zvezdica, Najdihoja, Velika slikanica, Cebelica in drugo. Med zbirkami ostalih založb omenimo še Kurirčkovo knjižnico, Matjaževu knjižnico in drugo. V vitrini je tudi prikaz, kako nastaja slikanica oziroma knjiga za otroke. V eni od vitrin pa so zbrani za primerjavo tudi primerki slikanic in knjig, katerih so strokovnjaki ocenili kot kič. Razstava je pripravila prof. Berta Golobova. Na sliki: otvorite sta se med drugimi udeležila tudi mladinska pisatelja Branka Jurca in Anton Ingolič. — L. M. — Foto: F. Perdan

In večno šume gozdovi

Aprilsko sonce me je zabilo v naravo. Komaj pol ure sem hodila proti gozdu in že sem se znašla pod staro košato bukvijo. Sedla sem na eno izmed njenih debelih korenin in jo zaprosila, naj mi kaj pove o svoji preteklosti. Tedaj je zašumelo v njeni krošnji in staro drevo je spregovorilo z globokim otožnim glasom: »Poslušaj me, dekle: Stara sem 70 let. Drobna ptica je prinesla žirek in ga spustila na zemljo. Tam se je dobro počutil in ko je prvi dež razmočil zemljo, je pokukal iz zemlje čisto majčken kalček — čez nekaj tednov sem že gledala v svet; ta se mi je zdel zelo lep.«

Vsako jutro me je obsijalo toplo sonce in moja majhna krošnja je bila takrat tako zelena; včasih pa mi je primanjkovalo vode, takrat sem trpela in prosila sonce, naj se umakne za oblake in naj na zemljo poslje hladen dež. Včasih me je majal veter, da bi me skoraj izruval, toda si la sem močna, želeta sem živeti — Neke zime bi skoraj omagala, težak sneg je naletaval na moje veje in mi polomil skoraj polovico drobnih koščic, a čas zaceli rane, rasla sem in rasla in končno sem postala močna in odporna.

Izmed vseh letnih časov imam najraje pomlad. S svojimi zelenimi očmi gledam sestre, ki rastejo okoli mene; gledam plahne srne, ki se veselijo, da jih ni zadelo lovčeva puška; gledam zajčke, ki se ustavljajo ob mojih koreninah; gledam sinje nebo, ki je spomladni tako čisto, kot je bistra hladna voda v gorskem jezeru; poslušam ptiče; najsrcenejša sem takrat, kadar poslušam šumeњe svojih tovarišic, katerim se tako rada pridružim, če le zapiha veter skozi moje z listi porasle veje.

Poleti, ko je bilo najbolj vroče, ko je od vsepovsod vel vonj po rožah, sem delala senco utrujenemu kmetu, ki se je odpočil pod mojo krošnjo. In jeseni, ko me je narava plačevala za ves trud, takrat sem se tudi jaz delala v pisano barvno oblačilo, da me je občudoval prenekateri popotnik. A kmalu je moje ogrinjalo pojavilo in tedaj je tiho zdrknilo na tla, na vlažno trdno zemljo.

A nekega decembarskega dne, ko smo vse počivali pod tih zimsko odojo, so zamoliki udarci sekire zmotili naš mir. Vse smo se ozrle v smer, od koder so prihajali grozeči glasovi. Zagledale smo žalosten pripor: človek s sekiro v roki je sekal mlađo smreko, najlepšo med vsemi smrekami, ki je rasla čista sama na robu gozda. Slabotno je zastokala, ko je padla na zasnežena tla, me pa, ki smo gledale ta pripor, smo žalostno zaječale. Toda človek je hitro zgrabil drevces in ga strpal v svoj avtomobil ter se z njim odpeljal proti mestu.

In spomladi, ko je sneg odlezел, ko sem se že odela v svojo zeleno obliko, je nekoga sončnega popoldneva prišla skupina ljudi. Bili so veseli, smejali so se in njeni petje je odmevalo med drevesi. Razvesila sem se človeške družbe, ker sem bila že pozabila na človeka s sekiro. Toda glej, takrat, ko je bilo veselje največje, je deček potegnil iz žepa majhno škatlico in že je zagorelo v bližnjem grmovju. Gost dim se je dvignil proti nebu, rdeči plameni pa so prihajali vedno bliže in že so ličali moje korenine.

Ptički so strahoma odleteli iz moje krošnje in tudi polh, ki je imel stanovanje v mojem deblu, je pobegnil. Zajokala sem in grenke debele solze so kapale na rdeče zublje, da so se potuhnili v dim.

Stara bukev je obmolnila in otožno zašumela. Vsa drevesa v bližnjem gozdu so spremljala njene zamolke glasove.

In še zadnjič je spregovorila: »Prosim te, dekle, povej ljudem, naj ne nosijo s seboj majhni škatlici z vžigalicami, kadar prihajajo k nam.«

Dvetka Marš, Šolski center združenega podjetja Iskra Kranj za »Teden gozdov«

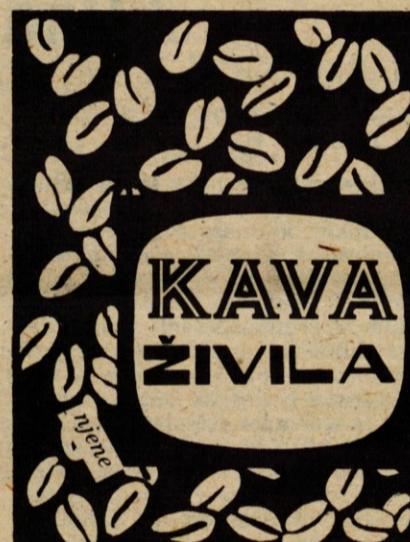
Karikaturisti med seboj

Ljubljana je te dni spet enkrat prizorišče izredno zanimivega kulturnega dogodka: v prostorih Mestne galerije so namreč minuli četrtek odprt razstavo del 148 tujih in domačih mojstrov humorja in satire, zbranih na III. mednarodnem bienalu karikature brez besed, ki ga vsake dve leti organizira tednik Pavliha.

Gre za neke vrste pregled dosežkov, katerih zgovornost ne potrebuje nobenega pisanega komentarja in je zato jezikovno neodvisna, univerzalna. Likovna sporočila avtorja iz 19 dežel tematsko niso omejena, saj zaobsegajo najrazličnejše zvrsti — od družbenih satire do neangažiranega razpoloženjskega humorja. Posebnost bienala letos je rekordno število sodelujočih, drugače pa se prireditve, že tretja po vrsti, v ničemer ne razlikuje od prejšnjih dveh. Namesto nagrad ali kakršnegakoli razvrščanja v kvalitetne razrede namerava prireditelj izmed udeležencev izzrebati več srečnežev, ki bodo potem dva dni gostje CP Pavliha.

Naj povemo, da je osnovni cilj srečanja, na katerega so Ljubljanci povabili skupno 52 karikaturistov, izmenjava mnenj in izkušenj ter seveda spoznavanje naše samoupravne družbenne ureditve, naših ljudi, krajev in naravnih lepot. Trajalo bo, začenši s 17. majem, tri dni.

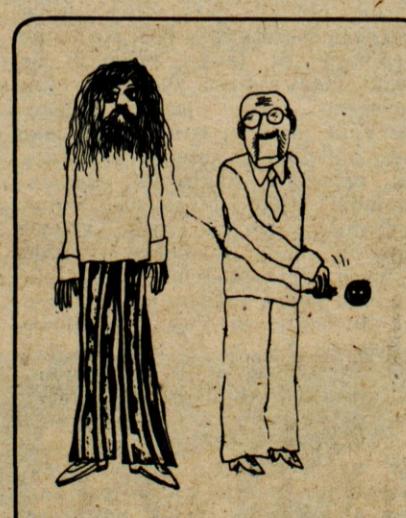
Ker je za javnost nedvomno najbolj privlačna sama razstava,

Jaka Jeraša v vlogi Seviljskega brivca

V soboto bodo uprizorili v ljubljanski Operi Rossinijevega Seviljskega brivca. V glavnih vlogah bo nastopil Jeseničan Jaka Jeraša, zato je tudi med Jeseničani za predstavo veliko zanimanje. V operi bo pel tudi Andrej Kosem z Jesenic.

D. S.

MILAN VAVRO
ČESKOSLOVAKA

Iskra — Elektromehanika Kranj
v ZP Iskra Kranj

razglaša
prosta delovna mesta

15 čistilk

v novem obratu avtomatskih telefonskih central na Laborah pri Kranju.

Pismene prijave pošljite do 31. maja 1973 na kadrovski oddelok Iskra-Elektromehanike Kranj, 64000 Kranj, Savska loka 4.

Alpina

tovarna obutve Žiri
objavlja prosto delovno mesto

poslovodje prodajalne obutve »Alpina« Škofja Loka, Mestni trg 23

Od kandidatov zahtevamo, da poleg splošnih pogojev izpoljujejo še naslednje pogoje:
da ima strokovno izobrazbo visoko kvalificiranega trgovskega delavca s 3 leta prakse v trgovini z obutvijo ali kvalificiran trgovski delavec z najmanj 5 let prakse v trgovini z obutvijo, da ni kaznovan zaradi gospodarskega kriminala ali discipline v podjetju, da ima sposobnost za delo z ljudmi.
Za sprejem na delovno mesto poslovodje je postavljen pogoj poskusnega dela 3 mesecev.
Prijave na razpis s priloženimi dokumenti in opisom dosedanjih zaposlitev pošljite v 8 dneh od dneva objave na naslov: Alpina tovarna obutve Žiri, 64226 Žiri.

Občinska strelska zveza v Kranju

razpisuje delovno mesto

administratorja — računskega referenta za polni delovni čas.

Pogoji:

srednja šola ekonomsko-administrativna ali sorodne smeri, 10 let delovnih izkušenj v administraciji, delno znanje enega tujega jezika.

Kolkovane prijave z ustreznimi dokazili o izobrazbi, delovnih izkušnjah in splošnih pogojih, naj pošljejo kandidati do 20. 5. 1973.

Nastop službe je zaželen s 1. 6. 1973.

Podrobne informacije daje administracija Občinske strelske zveze Kranj, Trg revolucije 1 (tel. 23-847).

Veletrgovsko podjetje Kokra Kranj

prodaja na licitaciji tovorni TAM 5500,

5 ton, letnik 1968, vozilo je v dobrem stanju.

Licitacija bo v sredo, dne 16. maja 1973 ob 10. uri v Kranju, javna skladišča na železniški postaji.

Ogled vozila od 8. ure naprej prav tam.

Vsi interesi pred licitacijo položijo 10 % kavcijo.

Posredujemo prodajo
karamboliranih
osebnih avtomobilov:

osebni avto VW 1300, letnik 1965

Začetna cena 6000 din

Ogled vozila je možen vsak delovni dan od 8. do 12. ure pri Zavarovalnici Sava PE Kranj.

Pismene ponudbe z 10 % pologom od začetne cene sprejemamo do

srede, 16. maja 1973 do 12. ure.

Zavarovalnica Sava PE Kranj

Razpisna komisija trgovske proizvodnega podjetja Zarja Jesenice

Titova 73

ponovno razpisuje prosto delovno mesto

direktorja TOZD Industrija — obrt

Kandidat mora izpolnjevati poleg splošnih pogojev po predpisih še naslednje pogoje:

diplomirani inženir strojništva, kemije ali elektro in 6-letna praksa v kovinski, kemikaliji ali elektro industriji;

Rok za sprejem ponudb je do zasedbe delovnega mesta.

Ponudbe z življenjepisom, opisom dosedanjih zaposlitev in dokazilih o izpolnjevanju razpisnih pogojev ter potrdilom o nekaznovanju, naj kandidati naslovijo na podjetje — kadrovsko socialna služba. Stanovanja ni na voljo.

marta
odgovarja

Alenka iz Radovljice — Rada bi model obleke za poletje. Obleko bi nosila za boljše priložnosti. Ne morem se odločiti za barvo, krov ter vrsto blaga. — Stara sem 17 let, visoka 164 cm. Imam rjavo zeleno oči in temnokostanjeve lase.

Bliza iz prejšnjih let, posebno če je krojena zelo resno v klasičnem stilu, ni več zanimiva. Povsem drugačna pa bo, če na ovratnik pripnete umetno cvetje, ki je spet zelo čislano, ali pa si pripnete okoli vrata ogrlico iz debelih barvastih kroglic.

Krompirjeva solata bo sočnejša, če zrezan krompir najprej polijemo s toplo vodo in šele potem dodamo olje in kis.

Madeži na iglani preprogi

Zelo je važno, da tako kot povsod drugod, tudi na iglanih preprogah odstranimo madeže takoj. Naj nas ne zavaja, da so te talne obloge pač sintetične, in da bomo madeže lahko čistili tudi kasneje.

Madeže od piva, vina ali likerjev najprej vprijemo s krpo, nato pa mesto očistimo s peno za čiščenje iglanih preprog.

Kapljice krvi očistimo z mrzlo vodo, nato pa s penastim čistilom.

Maščobe osušimo z mehkim papirjem ali krpo, nato pa s čistilom. Po potrebi pa še s tetrakloroglikom ali trikloretilenom.

Madeže od kemičnih svinčnikov očistimo s špiritem, nato pa še s čistilom za iglane preproge.

Urin vprijemo s pivnikom ali krpo. Madež navlažimo z rahlo okisano vodo, nato pa s penastim čistilnim sredstvom.

Pri čiščenju preproge ne smemo drgniti, pač pa madeže odstranjujemo le z vpijanjem.

Česa še ne vemo o sadju

Večina sadja ima vitamnine, ki so potrebni za naše zdravje. Nekatere vrste sadja pa imajo poleg vsega drugega še zdravilne učinke. Včasih s sadjem pomagamo zdraviti kako bolezen seveda tako, da ga pogosteje uživamo.

Datelji: imajo zelo veliko magnesijo. Magnezij, ki ga je veliko le v mladem organizmu, počasi izginja z našim staranjem. Nekateri gerontologi poudarjajo, da redno zdravljenje z datelji prinaša sposobnost starijim prenašati večje napore.

Borovnice: so močno naravno sredstvo proti bakterijam. Obenem snovi v tem gozdnom sadežu izboljšujejo vid, posebno v mraku. Poznamo jih tudi kot sredstvo pri prebavnih motnjah.

Limona: pomiri razdraženi želodec. Kisilina, ki jo vsebuje ta sadež, se med prebavo spremeni v antikislino. Le-ta nevratalizira povečano želodčno kislino.

Grape fruit ali grenivka: priporočajo jo otrokom, ki niso nikoli lačni, saj zbuja apetit. Vitamin C in P, ki

sta v sadežu, krepita stene krvnih teles, zato je grenačka priporočljiva za ljudi z arteriosklerozo ter pri obolegih z razširjenimi venami.

Jabolka čistijo kri. Po zaslugu pektina, ki je v jabolkih, se zmanjšuje količina holesterola v krvi. Tannin, ki je v jabolku, pa krepiti mišice. Za jabolko in grenačko pravijo, da sta najboljša prijatelja našega srca.

Drobnjakova omaka

Potrebujemo: 2 veliki žlici drobno narezane drobnjaka, 2 trdo kuhanjajci, 2 kuhan krompirja, malo čebule ali šalotke, sol, poper, kis in olje.

Krompir skuhamo, prav tako jajci, drobnjak pa drobno narežemo. Olupljena jajca naribamo, prav tako tudi olupljen še topel krompir. Nato solimo, poporam, prilijemo kis in olje, dodamo malo naribane čebule ali šalotko in vse skupaj dobro premešamo. Omako postavimo na hladno.

IZBRALI SMO ZA VAS • IZBRALI SMO ZA VAS • IZBRALI SMO ZA VAS • IZBRALI SMO ZA VAS

Za poletje so primerni lahki, zračni čevlji in model MIHA, izdelek PEKO Tržič je kot našač, da bodo naši moški tudi v vročih dneh lepi pod noge. Izdelan je iz nubuka in boksa v beige barvi. Dobite ga pa v vseh prodajalnah PEKA.
Cena: 235,00 din

Prijetno mehki in obenem moderni so tile mohair puloverčki in jopice s kratkimi rokavi, izdelki ANGORE in RAŠICE. Dobite jih v blagovnici KOKRA na Titovem trgu v zlatorumeni, opečnatoredči, roza in modri barvi, v kompletu ali posamezno.
Cene: pulover 198,20, jopica 192,10, deklinski puloverček z belim gornjim delom pa 88,40 din

Ob vročih dneh

Tudi pomladni meseci so prav lahko zelo topli, če ne vroči. To ploto še težje prenašamo, če pride nenadno, brez posebnega prehoda. Da bi lažje prenašali topoto, morda nasvet ali dva.

— Kadar nam je najbolj vroče, si zaželimo pod tuš ali v kad. Vendar pa ne točimo mrzle vode, ker se bomo kmalu po kopanju spet potili, saj bo mrzla voda še pospešila kroženje krvi. Raje si pripravimo mlačno vodo ali mlačen tuš.

— Uporaba deodoranta je v toplih dneh neobhodna. Zvečer si pazduhe umivamo z dezodorantnim milom, vsako jutro pa uporabimo deodorant, ki nam najbolj ugaja. Še posebno bomo sveži, če bomo v vročih dneh ob jutranji negi z deodorantom naprashiši tudi trebuh in del hrba.

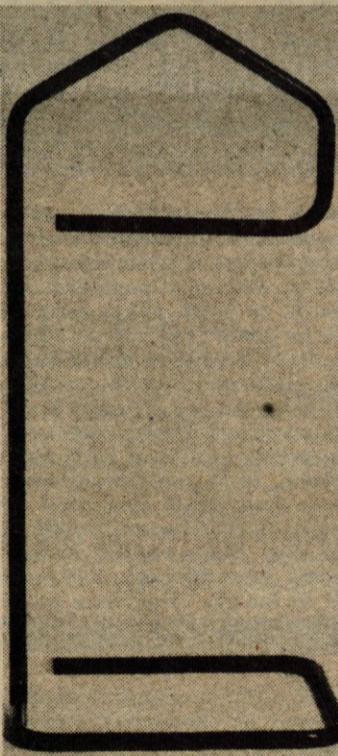
— V vročih zaprtih prostorih je neznosno delati. Hitro se osvežimo med delom, če od časa do časa stopimo v umivalnico in načemo roke do komolcev v hladno vodo.

— Če je stol, na katerem med delom sedimo, prevlečen s skajem ali kakim drugim plastičnim materialom, bo sedenje na takem sedežu ob vročini neznosno. Za stol si zato sešimo majhno blazinico iz bombažnega blaga.

Tapete

Črtaste tapete navadno polagamo samo v dveh smereh, vodoravno in navpično. Povsem nekaj drugega pa je, če tapete položimo diagonalno. Tak način je primeren, kadar oblagamo samo eno steno ali pa posebno majhen in osek prostor. Najprej položimo tapeto, tako da bodo črte potekale iz kota v kot, ostale dele tapet pa položimo vzporedno s prvim kosom. Za takšno polaganje moramo imeti nekaj več tapet kot običajno.

Enostaven obešalnik

Na sliki ni zadnji krik abstrakte umetnosti, pač pa zelo praktičen obešalnik. Namenjen je moškim oblikam. Na zgornjo prečko obešamo hlače, krivina pa je namenjena suknjiču. Obleko, ki jo nosimo za vsak dan, navadno čez noč ne obešamo v omaro. Na takšnem obešalniku, v trgovinah se dobe tudi leseni, pa se obleka čez noč prezrači in zravnava. Obešalnik na sliki je narejen iz ukrivljene plastificirane kovinske cevi.

12. maj-mednarodni dan medicinske sestre

Na današnji dan pred 153. leti je bila rojena v Firencah prva medicinska sestra v današnjem pomenu besede Florence Nightingale.

Ceprav so ljudje vedno težili k temu, da si pomagajo med seboj predvsem v družini sami, so se tu pa tam našle osebe, ki so pomagale tudi neznanim ljudem. Posebno v času epidemij, naravnih nesreč in v vojni se pojavlja vse večja potreba po takih organiziranih stalnih službi. Pomoč ranjenim in bolnim so vse do začetka delovanja Florence Nightingale, ponekod pa še danes, nudili preprosti ljudje v glavnem prostovoljno po svojih močeh in znanju, na kar jih je gnalo v večini primerov mistično ali religiozno prepričanje, kot so npr. samaritance, usmiljene sestre in razne redovnice. Kot posledica nezadostne izkušenosti in dobrovoljnosti usmiljen, ta pomoč ni bila niti dovolj učinkovita niti zanesljiva.

Posebno žalostne izkušnje je imela Florence Nightingale v času krmitske vojne leta 1854, kar je imelo za posledico, da je vse svoje življenje posvetila edini nalogi — ustvarjanju profesionalnega visoko strokovnega osebja, katerega edina dolžnost bi bila pomagati bolnikom. To bi moral biti po njenem mnenju strokovna organizacija, navezana na versko, rasno in plemensko pripadnost in profesionalno osebje, ki mora pomagati vsakemu nemočnemu človeku, zato ker je človek — brez kakršnekoli diskriminacije.

Veličina dela Florence Nightingale je ravno v tem, ker je prva, ki je od dobrovoljne in verske aktivnosti ustvarila visoko strokovni etični poklic medicinske sestre, katere organizacije delujejo v 74 državah, ki so združene v mednarodno organizacijo — ICN (International Council of Nurses oz. Mednarodno združenje sester), s sedežem v Ženevi.

V čast Florence Nightingale prireja Mednarodno združenje medicinskih sester — ICN vsako četrto leto v mesecu maju, kongres nacionalnih organizacij medicinskih sester. Letos je mednarodni kongres medicinskih sester v Mexico Cityju. Odprt ga bo predsednik mehiške republike.

Ceprav je zamisel Florence Nightingale bila visoko etična in visoko humana, je v posameznih državah njena dejavnost naletela na omahanja in odpore. To je bilo posebno značilno za Avstro-Ogrsko monarhijo (v katerem sestavu je bila tudi današnja Slovenija), kjer so pri negi bolnikov imeli monopol razni verski redi (redovnice). To je bil eden glavnih razlogov, da je prva slovenska medicinska sestra Angela Boškin (rojena leta 1885 v Pnevnu pri Gorici, danes živi v rodnom kraju Stari Gorici), diplomirala leta 1914 na Dunaju. Po končani prvi svetovni vojni je prišla v Ljubljano, kjer tudi s pomočjo naprednih zdravnikov ni mogla dobiti zaposlitve v nobenem zdravstvenem ustanovi, ker je imela država pogodbo z redovnicami. S podporo naprednih slovenskih zdravnikov je takratna narodna vlada Slovenije v Ljubljani izdala odločbo, da se ta prva medicinska sestra pošlje na Jesenic, kjer so bile izredno težke socialne razmere, z nalogo, da pomaga raznim dobrodelnim ženskim organizacijam za pomoč revčem. Po vojni je bila revčina velika, a potrebe po socialni dejavnosti še večje. Za to delo država ni imela pogodb z redovnicami.

Tako je Angela Boškin pri svojem delu na Jesenicah spoznala, da je nujno potrebno organizirati posebno vrsto zdravstvene dejavnosti, ki jo je potrdila tudi vlada v Ljubljani in tako je leta 1920 prvi na Slovenskem ustanovila »Posvetovalnico za matere in dojenčke«, ki je delovala v stavbi današnje Obratne ambulante Zelezarne Jesenice. Tedanje delo Angele Boškinove je na Slovenskem začetek ne samo posvetovalnice za matere in dojenčke, pač pa je to tudi prvi začetek organiziranega patronažnega in socialnega dela ter nege bolnika na domu.

Sestra Boškinova je pred 52 leti s svojim delom in zgledom prebila led poklicu medicinske sestre pri nas. Nekaj let njenega pionirskega dela na Jesenicah in zgleda je bilo dovolj, da so organizatorji socialno medicinskih institucij spoznali vrednost novega sestrškega poklica in začeli pri svojem delu zahtevati več neposrednih šolanih pomočnic. Zato je bila leta 1924 ustanovljena pri nas prva sestrška šola.

Zahvaljujoč družbenemu napredku in skrbi, ki jo kaže družba, imamo danes v Sloveniji devet srednjih in eno višjo šolo za medicinske sestre. Poleg tako velikega števila zdravstvenih šol, pa še danes nimamo dovolj medicinskih sester.

Mali začetki delovanja Florence Nightingale, katere delo so nadaljevale mnoge brezimne medicinske sestre, kot tudi veliko in težavno delo sestre Boškinove, je pustilo poseben pečat na Slovenskem in začeli pri svojem delu zahtevati več neposrednih šolanih pomočnic.

Kot mali del te zahvalnosti in spomin na vse znane in neznane medicinske sestre, slavimo rojstni dan prve medicinske sestre Florence Nightingale 12. maj kot mednarodni dan medicinske sestre.

Društvo medicinskih sester Kranj

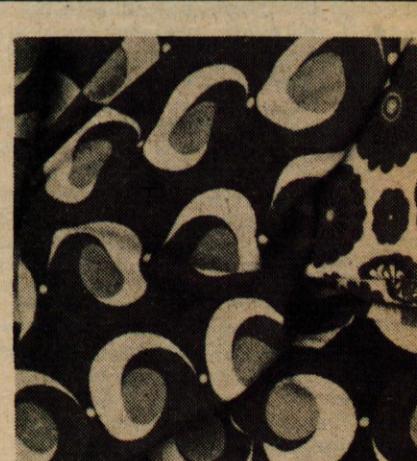
TRIGLAV KONFEKCIJA KRAJN

Velika izbira ženskih oblek v trgovinah Triglav v Kranju, Kamniku in Tržiču

V Elitini prodajalni »Pri Kranjcu« so pravkar dobili od KOMBITEKSA Bihač izredno lepe frotire večjih modernih vzorcev in enobarvne. Širina 0,80 cm.
Cena: 22,10 in 24,80 din

Kopalke tudi zanj. Iz kvalitetne sintetike, ki se hitro posuši, modernih vzorcev in enobarvne kopalke, dobite na moškem oddelku KOKRE v pritličju GLOBUSA. Izdelki BETI in PLEȚENINE.

Cena: 53,60 do 136,50 din

GLAS 7

Sobota — 12. maja 1973

Naš vsakdanji kruh

Saj poznate tisti prijetni vonj po zlatozapečenih svežih rogljičih in žemljah. Tako, samo še lepše diši v leščanski pekarni tako dopoldne, ko se speče prvi kruh. In tam od zadaj, kjer pečejo kolače, rolade in druge slaščice, prihaja nevzgodnji vonj po vaniliji, citroni in čokoladi. Od tu prihaja dnevno okrog 12 ton načinov kruhov, pa nekaj ton posebnih kruhov kot so ovsen, alpski ržen, maslen, bige, pletenke itd., ter od 15 do 40 tisoč kosov peciva; odvisno seveda od letnega časa.

NAJPREJ SO BILI MLINARJI

Tako bogat izbor močnatih dobrovih prihaja iz leščanske pekarne. Da pa je zrasla tako velika in tako popolno opremljena in avtomatizirana pekarna, ki danes s svojimi izdelki zagađa vso gornjo Gorenjsko, s slaščicami pa vso Slovenijo, del Hrvatske in vsa jugoslovanska središča, je pa dolgo trajalo in velika vlaganja so bila potrebna.

Sedanja leščanska pekarna je nastala praktično iz treh v letu 1948 nacionaliziranih valjnih mlinov na Gorenjskem: Javornik, Zapuže in Globoko. V letih 1948 do 1950 so delovali kot samostojni mlini na področju Lesc, v letih 1950 do 1955 pa so bili gorenjski mlini združeni pod skupno upravo pri Mlinskom podjetju Škofja Loka — Trata. Ta je združevala 9 valjnih mlinov. Leta 1955 je potem nastopila linija dezintegracije in takrat je nastalo samostojno Mlinsko podjetje Lesc. V naslednjih letih pa se je tržišče sprostilo in ko mala podjetja niso več zmogla sama poslovnati, so se spet začela združevati. 1. julija 1958 so se tedaj že po sklepu prvih delavskih svetov združili Mlinska industrija Ljubljana, Mlinska industrija Domžale, ŽITO — MOKA Ljubljana, KLASJE Kranj in Mlinsko podjetje Lesc v eno samo: ŽITO Ljubljana. Sprejeli so 10-letni plan razvoja testeninske in mlinarske dejavnosti in izgradnje večjih pekarn v središčih in skladisč na najugodnejših lokacijah. S tem so se koncentrirale mlinske kapacitete v Ljubljani, drugod pa odmrle. Takrat je bila tudi planirana gradnja pekarne v Lescih, ki je na področju med Jesenicami in Radovljico na glasovanju edina uspela.

ZA GORNJO GORENJSKO NAJ BO ENA SAMA MODERNA PEKARNA

Do leta 1966 so bila na Gorenjskem 4 pekarska podjetja družbenega sektorja z 8 obrati, 1 zadržalna pekarna v Bohinjski Srednji vasi in 11 privatnikov. Toda vsi ti niso zadovoljili potreb po kruhu na tem področju Gorenjske. Preskrba s kruhom je bila slaba: pekli so slab kruh, izbere pa sploh ni bilo. Takrat je ŽITO naročilo pri Tehnično ekonomskem biroju v Zagrebu, katerga soustanovitelj je, izdelavo analize pogojev pekarstva na Gorenjskem. Analizo so napravili v 2 variantah: ali 4 manjše pekarne ali eno centralno. Ta študija je nakazala prednosti ene same centralne pekarne s popolno mehanizacijo; sicer bi bilo še vedno potrebno več ročne delovne sile, ki je bila že tedaj, danes pa sploh problem.

Jesenška in radovljiska skupščina sta se zato hitro ogreli za gradnjo centralne pekarne in pomagali oskrbeti sredstva vsaka za svoje področje. Z 9 krediti so gradili, celotna investicija pa je znašala za pekarno, garaže, vse stroje in vozni park 600 starih milijonov.

NAJPREJ USPOSOBITEV DELAVCEV

Pri prehodu na novo mehanizirano proizvodnjo je bilo treba pravčasno poskrbeti za dobre kadre, ki bodo večji upravljanja novih strojev. Takoj po priključitvi vseh gorenjskih pekarn družbenega sektorja leščanski, so člane teh kolektivov pošiljali na praks v pekarski obrat v Ljubljano, ki je takrat že začel de-

lati z novo mehanizacijo, še pred integracijo pa v Zagreb na prekvalifikacijo za visoko kvalificirane industrijske delavce v pekarstvu.

Ko je leta 1967 stekel prvi mlin v Ljubljani, so tudi v Lescih ukinjali mlinske kapacitete in vse delavce po želji prekvalificirali. To je bila pravčasno in pametno speljana reorganizacija, ki ni bila prav nič boljša in so jo vsi zaposleni z razumevanjem sprejeli.

POMLADITEV KOLEKTIVA

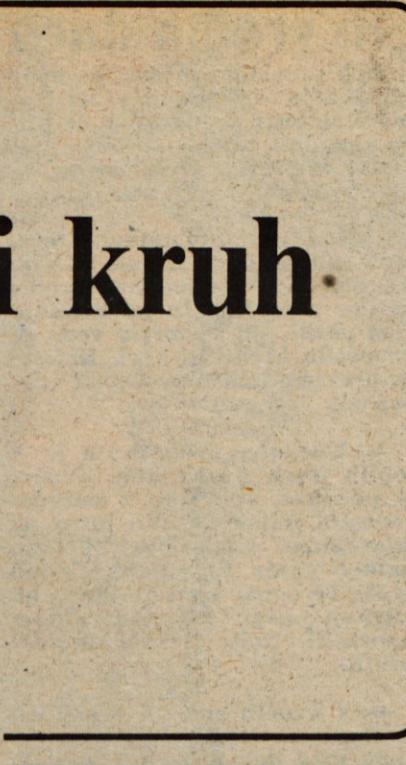
S kadri je nasprotno težko, še težje je pa zanje v pekarstvu, kjer je bilo do sedaj skoraj izključno le nočno delo. Sedaj, ko so prešli na nov delovni čas in nekateri začenjajo ob štirih zjutraj, drugi pa normalno ob šestih, bo verjetno bolje. Radi bi k pekom pritegnili mlade ljudi iz nerazvitih področij Kozjanskega in Krškega, jih izučili, jim dali stanovanje, tako da bi imeli zagotovljeno stalno delovno silo. Stanovanj za zdaj še ni, saj je pekarstvo takra dejavnost, da v kakšne večje lastne gradnje stanovanj niso mogli iti.

Stare pekarije so komaj životali in je ostalo kvečjemu vsako leto za najnajnješo beljavko. V zadnjih sedmih letih je sicer enota uspela pridobiti 8 stanovanj, nekaj problemov pa je bilo rešenih z dodelitvijo kreditov za individualno gradnjo, toda pri 160 zaposlenih je to občutno preveliko. Upajo pa, da se bo dalo v bližnji bodočnosti še nekaj stanovanj pridobiti. Na področju družbenega standarda je podjetje dobro poskrbelo za svoje ljudi. Vsak ima med drugim po izredno nizki ceni možnost letovanja v lastnih domovih na morju ali v hribih.

KAKŠEN JE DOBER KRUH IN KAKŠEN NAJ BI BIL DOBER KRUH

Danes jih je večina mnenja, da je najboljši kruh tisti, še topel, pravkar vzet iz peči, ki lepo zahrusta, ko ga grizeš vanj, toda že drugi dan je tak kruh suh in je samo še »za podrobni« kot pravimo.

Že dolgo se v pekarji v Lescih bore, da bi izboljšali kvaliteto kruha, toda glede na objektivne težave ali pa subjektivne, saj to je stvar preobrazbe človeka, še vedno pečejo kruh iz moke, soli, vode in kvasa. Miselnost našega človeka bi morali spremeniti! No, v vseh pekarnah ŽITA dodajajo na svoj strošek še sredstvo proti kvarjenju, tako da v zadnjih letih pri njih ni bilo zapaziti nobe-

Triglav pecivo, ki ga že vsi dobro poznamo

nega kvarjenja kruha. Lahko bi se veda kruh oplemeniti z maščobami, sladkorjem in raznimi drugimi dodatki. Kruhu bi podaljšali dobro trajanja za borih nekaj deset dinarjev in ne bi šlo vsak dan na stotine kilogramov kruha, za katerega žito dražo plačamo in povrhu vsega še uvažamo, v nič, za živinsko krmo ali pa celo v smeti. Drag je naš kruh, pa je še prepoceni! Če bi ga človek dražje plačal, bi ga vsaj zaradi njegove višoke cene cenil. Poboljšan kruh pa ne bi vseboval samo škroba in držal bi dlje. Toda za tak kruh bi bilo treba sprostiti cene, kar pa za zdaj še ni možno. (Predvsem pa spremeni miselnost naših ljudi glede kruha.)

RADI BI JEDLI HIGIENIČEN KRUH, PA...

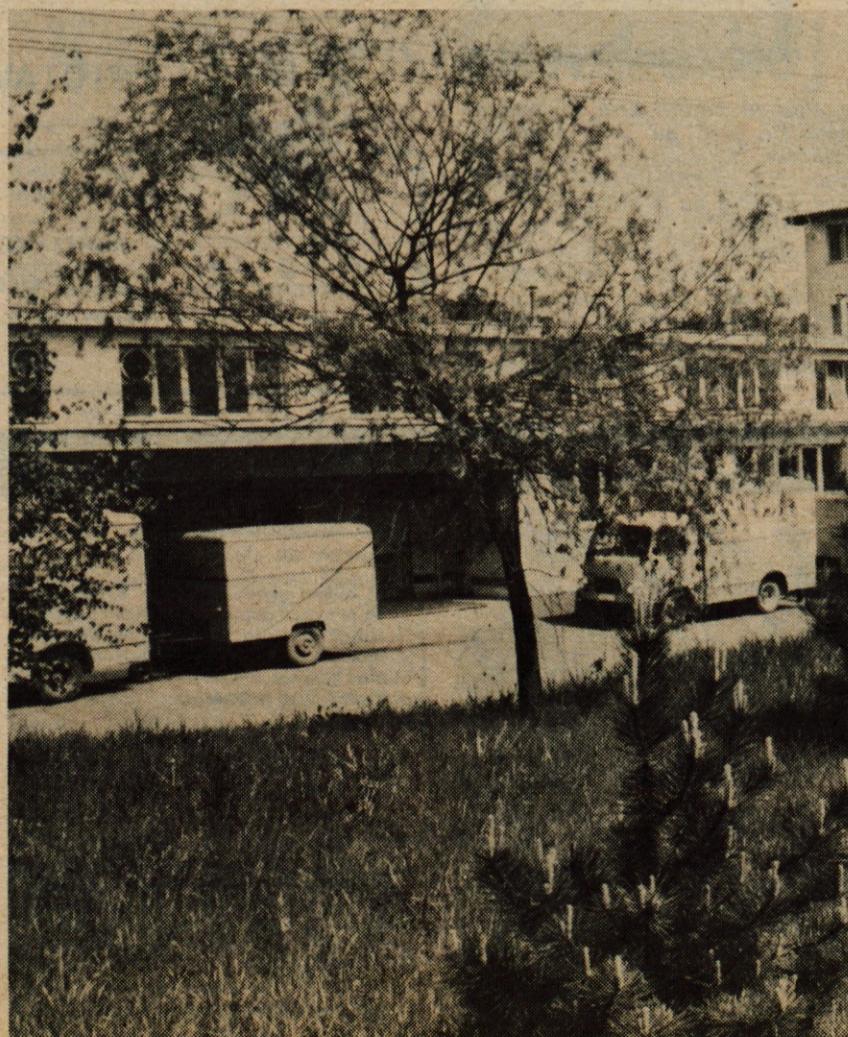
Dobro pakirano je že napol prodano, velja zunaj znan komercialni rek. Toda pri kruhu je to nuja. Pred tremi leti so v Lescih prvič poskusili s pakiranjem kruha. Tak bi do potrošnika prišel bolj higieničen in seveda bolj svež, kajti folija zadržuje vlago kruha. Prodajali so ga v Kranju, Ljubljani, Kranjski gori, na Jesenicah, v Radovljici in na Bledu. Od gostincev in potrošnikov je bil dobro sprejet. Sprva so ga prodajali po isti ceni, ker je šlo pakiranje na račun angleške firme, ki jim je prodajala stroj za pakiranje kruha s skrčljivo folijo. Kasneje so ga dali na trg 0,15 din dražje kot nepakiranega. Ljudje so ga kupovali tako pol na pol. Potem je bilo pa rečeno, da ne bodo priznali nobenega dinarja na pakiranje, zato v pekarni sedaj čakajo. Prav zdaj pa je Svet za blagovni promet in turizem občine Radovljica ponovno načel vprašanje pakiranja kruha in zaprosil za kalkulacijo. Izra-

ročno pričeli peči rolade in ostalo biskvitno pecivo. To je bilo prav trajnejše mehko pecivo v Jugoslaviji. Najprej so zalagali le Gorenjsko in Ljubljano. Povpraševanje pa je vsak dan naraščalo. Ročni način pravne slaščice ni več zadostoval in pred tremi leti so uvozili iz Anglije celo linijo modernih strojev za biskvitno testo.

In kaj vse spada pod TRIGLAV pecivo? To so vse rolade z raznimi nadevi, pa mini rolade s čokoladnim prelivom, tortne podlage, pripravljajo pa še nove posladke, kot so obliti kolački, rozinčki, vetrčki itd. Rok trajanja tega peciva je 15 dni, čeprav bi bil lahko 30. Toda sami so zahtevali krajski rok, ker vsekakor žele obdržati kvalitetno. Pri 30 dneh pecivo sicer organoleptično še ustreza, začne pa izgubljati aroma in sočnost. Poudariti je treba, da uporabljajo za pripravo biskvitnega testa same najboljše sestavine in nobenih umetnih primesi. Vsakokrat zamešajo s svežimi jajci, kajti le-ta dajejo pravo strukturo testa in pecivu pravu vezivo. V podjetju se dobro zavedajo, da jim bo le kvaliteta omogočila razširiti in obdržati tržišče.

NAČRTI

Pekarstvo kot tako je za urejeno. Radi bi le prešli na pakiranje kruha. Morda za začetek le delno, da bi potrošnik spoznal prednosti takega kruha. Nadaljnji razvoj mehkega peciva pa je neposredno vezan na rekonstrukcijo Tovarne čokolade GORENJKA, ki je danes že TOZD ŽITA. Imajo zastarelno strojno opremo in lokacijo je neprimerjivo. Niso dosti vlagali v razvoj, sedaj pa imajo v srednjoročnem programu do leta 1975 kompletno rekonstrukcijo s tem, da bodo zidali nov objekt zraven pekarne in bodo tako tesno povezani lažje in še več proizvajali. -Os

V leščanski pekarni spečejo letno kar 4500 ton kruha

Tkanine

Do sedaj so kupci poznali kranjsko tekstilno tovarno TEKSTILINDUS le bolj po običajnih blagih kot so flanela, krepi, batisti ali potiskani delenčki za ženske poletne obleke in bluze, pa razni popelin, pestro tkana in tiskana srajčevina, ki so bila dolga leta njeni stalni proizvodi. Odkar so uredili moderno opremenitilnico, blaga izboljšujejo z raznimi apreturami proti mečkanju. Kot osnovno surovino uporabljajo poleg klasičnih vlaken tudi razna sintetična vlakna v mešanicah z bombažnimi in staničnimi vlaknoma.

TEKSTILINDUS je že do sedaj izdeloval tkanine, potiskane v rolo in filmski tehniki, lani pa so z montiranjem novega sodobnega stroja za roto filmski tisk povečali možnosti izdelave večbarvnih modnih vzorcev, tako da sedaj zadovoljujejo vse veče povpraševanje po modnih tiskanih tkaninah doma in na tujem.

Dobra so raziskali svoje tržišče in se lani odločili izpopolniti svojo že tako bogato izbiro tkanin še z novimi vrstami in kvalitetami. V svoj proizvodnji program so vključili izdelavo dekorativnih tkanin iz čistega leacryla. Potiskane v živobarvnih, živahnih modernih vzorcih so kot nalašč za pozivitev stanovanja: za zavese, pregrinjala, okrasne blazine, kaštrane pa za tapetiranje pohištva, zidne oblage itd.

za notranjo opremo

Na jugoslovanskem trgu so se predstavili s tem novim artikлом, ki so ga imenovali VIPAVA, na sejmu pohištva in notranje opreme v Beogradu novembra lani in zanj ter za garnituro posteljnih oblačil PIVA dobili diploma DOBAR DIZAJN. Z artiklom VIPAVA so gostovali tudi na letošnjem sejmu MODA 73 v Ljubljani in zanj dobili posebno priznanje, diploma ljubljanskega zmaja.

Posebej je treba omeniti ta nova posteljna oblačila v čudovitih pastelnih originalnih rožastih vzorcih. Garnitura sestoji iz potiskanega oblačila za prešito odejo in blazino ter enobarvne rjuhe v osnovni barvi oblačil; izdeluje jih Konfekcija TRIGLAV Kranj.

Danes ima Tekstilindus zaposlenih 2500 delavcev, na 1700 statovah in 53.900 vretenih pa letno predelajo kar 4500 ton preje in izdelajo prek 25 milijonov metrov tkanin.

S svojimi kvalitetnimi blagi je ta renomirana kranjska tekstilna tovarna prodrla tudi na tuja tržišča, saj okrog 6.000.000 m, tj. 28 % vsega proizvedenega, izvozi. Na prvem mestu je Skandinavija, sledijo pa Nemčija, Holandija, Avstrija, Grčija, bližnji vzhod, letos pa ima sklenjeno pogodbo tudi s Sovjetsko zvezo. Največ izvozijo tiskane tkanine, blago za ženske obleke, srajčevino in posteljno perilo.

In kaj imajo v načrtu za bližnjo prihodnost?

Še letos bodo dali na trg živobarvno tiskano sintetičen jersey, ki ga bodo prodajali v metraži, konfekcijo bo pa izdelovala TRIGLAV konfekcija, Kranj.

iz Tekstilindusa

Mejni promet

V januarju je prišlo v našo državo več kot 1.032.000 potniških vozil (lan 827.000) in nad 2.628.000 potnikov (približno 319.000 več). Število vozil je bilo v primerjavi z lanskim januarjem večje za 25 odstotkov, število potnikov pa za 14 odstotkov. Na prvem mestu so po prometu vozil in potnikov Italija, Avstrija in ZR Nemčija.

Za obnovo Benetk

Strokovnjaki in člani odbora za obnovo Benetk so prišli v Pazin, da bi se pri nas pogovarjali o nakupu

znanega istrskega kamna orfera. Znano je, da je ta kamen posebno odporen za sol v morju in bi bil torej posebno primeren za obnovo Benetk. Morje in druge naravne sile so to mesto zelo poškodovale. Italijanska vlada je za obnovo mesta že odobrila 300 milijard lir kredita.

Afrika uvaža leve

Pred dnevi so iz Velike Britanije poslali v Afriko nenavadno pošiljko. V posebnih kletkah je bilo deset levov, ki so jih iz britanskega živalskega vrta Windsor poslali v njihovo pravtvo domovino. Posebno v

Južni Afriki je vse manj levov, zato naj bi angleška pošiljka zagotovila njihov nadaljnji obstoj.

Uvoz tujih avtomobilov

V prvih dveh letoskih mesecih smo uvozili 2500 osebnih avtomobilov tuje proizvodnje ali za 900 več kot v lanskih dveh mesecih. Tudi uvoz traktorjev se je povečal od 1372 na 3136. Uvozili smo tudi 3300 hladilnikov, lani pa le 1300. Manjši kot lani pa je bil uvoz pralnih strojev. Lani smo jih uvozili 1100, letos pa le

800. Občutno se je zmanjšal tudi uvoz tovornjakov in avtobusov. Lani v prvih dveh mesecih smo jih uvozili 808, letos pa le 192.

Nagrada za zdravilo

Ameriško državno društvo za multipo skleroza je razpisalo nagrado 100.000 dolarjev, najvišjo nagrado v zgodovini ameriške medicine. Prejel jo bo znanstvenik ali skupina znanstvenikov, ki bo bistveno prispeval k zdravljenju te nevarnejši bolezni. V ZDA je več sto tisoč bolnikov, po vsem svetu pa več milijonov.

— Takega kavalirja pa še nisem srečala!

Takrat se mi je zdelo to mogoče. Mame sem se bal, zato je bilo moje uporništvo poniglav. Zmeraj sem se uklonil, čeprav sem se včasih obotavljal, jeso pa sem kuhal skrivaj.

Ko nas je pred Heisingerjevo hišo stric Josip povabil noter, sem molča stopil za mamo, čeprav me je sonce vabilo drugam. Samo stopnice sem tiko preklinal, vsako posebej, ko sem stopil nanjo, z besedami, ki sem se jih navadil od Antona... drek, pa tote... in z zadovoljstvom sem čutil, da stopnice škrpajo ponavljajo besede za menoj.

Heisingerjeve hiše nisem maral, ker me je v njej mrazilo. Menda so debeli kamniti zidovi stoletja vpigli vlogo samo zato, da so jo širili po sobi, ko sem moral sedeti za mizo. Še spodaj, v trgovini, kjer so izložbena okna prepucala precej svetlobe, je bilo tudi sredi sončnega opoldneva v zadnjem kotu, kjer so točili olje, mračno. V zgornjih prostorih pa so bila okna manjša in še ta so bila zagnjena s težkimi zavesami.

K stricu Josipu smo hodili zaradi mame. Samo mama je oživel v Heisingerjevi hiši. Rada je sedla h klavirju in potegnila po orumenelih tipkah, potem pa si je v zadregi ogledoval podrobnosti, ki so tako sodobno potrjevale. Srebrni svečnik na črni jedilni mizi... stričeve blede, sloke roke z dolgimi prsti in nenavadno poudarjenimi členki... in celo vrček s čajem, ki ga je postavila na mizo Karla in ki je tako zelo spominjal na posodo, kakršno so uporabljali v cerkvi.

Karla je bila v stričevi jedilnici povsem drugačna kakor v Antonovi kamri. Njen glas je bil ena sama uslužnost:

»Želite?«

In:

»Prosim?«

In:

»Hvala lepa, gospa!«

Odlomek iz romana Iva Zormanja Draga moja Iza, ki ga je izdal Zavod Borec. Delo je bilo letos nagrjeni s Kajuhovo nagradou.

Ivo Zorman Draga moja Iza

»Pravi hudič!«

»...zato me je strah, da ne bi še ti... Moj bog!«

Že takrat sem vedel, da ne bom hodil v cerkev, brž ko toliko odrestam, da me ne bodo mogli siliti. Vedel sem, da bom pel pri Kovačih, da bom nosil rdečo kravato in bleščeče zapestne gumbe. In da nikoli več ne bom stopil v oratorij, kjer je zaudarjal po črvivem lesu in kjer so bile rdeče blazinice na klečalnikih prepojene z znojem in z umazanjem.

Oratorij je bil glavnem oltarju je bil z gosto leseno mrežo vanj od cerkvene ladje, v njem je bila Heisingerjeva klop, vanj pa se je prišlo skozi zakristijo. Stric Josip je odklenil, da smo lahko vstopili, midva z Ano in za nama mama, in ko smo se stisnili v ozko klop, je spet zaklenil, kakor bi se bal, da ne bo vdrl kdo od nepoklicanih.

Ne vem, kako je bilo z oratorijem in s klopimi v njem. So se podpovedale kakor pravica do drv iz mestnih gozdov ob Bistrici? Ali pa jih je bilo treba vsako leto posebej kupiti? Sodile so k stvarjem, ki so dajale družinam veljavno... in bile so iz nedelje v nedeljo skoraj prazne. V zadnjem je vedno slonela Mehtigova, ki je v nenavadno bledim obrazom in vdrtimi očmi klical smrt, v drugi včasih Polakova stara dva, v prvi pa mi s stricem Josipom.

V frančiškanski oratorij smo hodili, kar je umrl ded, prej še po dedovi smrti samo mama in midva z Ano. V našem mestu so bili še verniki ločeni. Kdor se je štel za starega meščana, je sodil v frančiškansko, kmetje iz okolice in svetnika petke pa v farno cerkev. Menda so si bili samostanski bratje in dekan zaradi vernikov včasih v laseh. Nad Novakovim hišo se niso mogli pritoževati. Novakove so imeli eni in drugi, oboji pa se na skrbi brezverca, ki je že bil, in brezverca, ki se je še obetjal.

Dekleta se redko upirajo, za Ano vem, da se nikoli ni, jaz pa sem vodil s Cerkvio tiko vojno, ko je nihče še slutil ni. Sovrašč do črvivih klopi, do prepotenih blazinic in do vonja po trohnobi sem prelil v misli, ki niso sodile v cerkev. Strežnikov zvonček mi je pozvanjal kakor stari kovanci v žepu, kadar smo metali v ris, in kadilo iz kadilnice je bilo kakor dim ognja na leseni mreži oratorija je bila kakor luknja, izdolbena v zadnjo

Sneg se mi globoko vdira pod nogami, ko stopam proti domu. Ozrem se navzgor. V prsih me rahlo zaskeli. Da, to je rojstna hiša moje mame. Še pred kratkim pa je v njem stanovala teta, mamina sestra. A sedaj ni nikogar. Majhen domek, ki je bil še pred nekaj desetletji tako hrupen, saj se je v njem rodilo kar petnajst otrok, sameva na majhni jasi krog in krog obdani z gozdom. Teta se je preselila v Kranj k sorodnikom, ker se je bala zime in snega, kajti postala je okorna, saj jo je živiljenje hudo teplio in ji pustilo težke posledice.

Sneg okrog hiše je že skopnel, le spodaj na hribu se še kažejo bele lise.

Da imaš človeka rad, spoznaš šele takrat, ko ga ni pri tebi

Stopam dalje in premišljujem, koliko lepih trenutkov sem preživel v tem domu. Sedaj pa me ta okna tako žalostno gledajo in vse je tako mirno in otožno. Zdi se mi, da še potoček ob hiši ne žubori tako kakor včasih, čeprav ga ne slišim. Tudi iz dimnika se ne kadi kakor takrat, ko je v hiši še gospodarila teta.

V prsih me vedno bolj stiska in po licu mi pridrski solza. Vedno več se jih pretaka po obrazu, prav kakor potoček in šele tedaj se zavem, da jočem. Naslonim se na smrekovo deblo in solze mi padajo na tla. Zdi se mi, da me smreka razume, da me hoče potolažiti in da me objema z vejami, kakor mati svojega otroka. Tedaj gozd zašumi, drevesa se zamajejo in oglasi se otožna pesem vetra. Dozdeva se mi, da ves gozd joče z

menoj. Megla se spušča nizko nad zemljo, kakor da je radovedna, kaj se tu dogaja. In že se igraje izpod neba spuščajo drobne snežinke. Zavem se, da se mi je lice posušilo in da strim niže v gozd med debla dreves začudena nad tako hitro spremembu vremena. Stopim korak naprej, a noge mi zdrušne nazaj in komaj, da se obdržim na nogah. Rada bi premisljevala o naravi, o čemer koli, samo tja gor ne smem pogledati, ker bo zopet vse drugo stopilo v ozadje, ta hiša pa se mi bo zopet prilepila pred oči in ne bom je mogla takoj odgnati. A kljub temu ne zdržim. Pogled mi zdrušne tja gor, na hrib, na jasi pa se ustavi. Zopet se mi nekaj solz utrne iz očesa in šele tedaj začutim, da imam to hišo prav tako rada kakor rojstni dom.

»Morda pa jo imam še rajši!« se v mislih sprašujem. Ne najdem si odgovora, pa tudi ni potreben, kajti pred seboj zagledam domačo hišo. Nič več ne premišljujem o tem in mislim le še na to, kaj naj storim, da domači ne bodo videli mojih objokanih vek. Z roko si potegnem čez oči.

»Ne smem jokati!« si dopovedujem. »Domači ne smejo vedeti, zakaj sem jokala, sicer še porečeo, da imam mehko srce. Morda bi se mi celo posmešovali. Ne, tega pa nočem.«

Ko stopim v hišo, se nikomur ne upam pogledati v obraz, zato se takoj izgovorim, da moram nujno k sosedu in že odhitim po poti. Komaj pa se skrijem za drevojem, že obstanem, sedem na štor in počakam, da se mi oči popolnoma posušijo in da rdečica izgine.

Nato pa se vedra vrnem domov.

Tilka Bogataj, 8. b r. osn. šole
Ivana Taččarja, Gorenja vas

Portret — Vinko Švab, učenec 6. a r. osnovne šole kokrškega odreda iz Križev

Razmišljjanja starega partizana na večer pred praznikom

Močna eksplozija je razparala tišino. Visoki, rdeči plameni so švignili pod nebo.

Ob majhnem ognju je sedela pešica partizanov. Okrog in okrog so jih varovala stoljetna drevesa. Pogovor je zamrl. Najstarejši borec Jaka gleda v nevidno točko, ki se skriva nekje v ognju. Ostali ga pričakajoče gledajo. Jaka se je zamislil. Ni slišal ne videl vojaka, ki se je ves zaspel ustavl pred njim. Njegove misli so

bile daleč. Koliko ljudi je že izgubilo živiljenje? Da, plameni bodo našo domačijo zravnali z zemljo. Ubogi ljudje! A nič ne pomaga. Ko pride Nemec, je končano. Sodba je podpisana: oče izgnan, otroci se porazgube, mati pa čaka in joče. Čaka na smrt ali na rešitev. Koliko časa bomo še viseli v negotovosti? Kdaj nam bo posijalo svobodno sonce? Drevesa so skrivnostno šumela. Jaka je pogledal v zvezdnato nebo. Mogoče je v zvezdah zapisano, kaj nas čaka. Vzdržati moramo. Potem se bodo solze posušile, domačije bo napolnjeval smeh. Bili se bomo na živiljenje in smrt! Čeprav nimamo takih letal, pušk... kot sovražnik, vendor ne bomo popustili. Majhen narod smo, zato pa kaj žilav. Ne, ne bomo klonili! Raje v smrt kot nazaj v suženjstvo. »Tovariš Jaka, zveza je vzpostavljena,« je zaslišal ob svoji strani. Vstal je. Tovariši so videli njegove žareče oči in v njih lepši čas.

V odredu so jih že čakali. Jaka je poročal o diverzantski akciji. Nato ga je korak zanesel med drevesa. Od vsepovsod so se slišali stoki. Ranjeni so čakali. Jaka je v mislih prisegel — maščevali vas bomo, vas in vse tiste, kajti jih je okupatorjeva ruka pokopal, vas, ki ste umrli in ki še trpite in se borite za svobodo.

Clovek bi mislil, da je vse to preprosto in enostavno. Toda koliko truda mora vložiti kmet, preden žito vzkali, dozori in iz zrn napravijo moko. Šele tedaj lahko mati speče kruh in potico. Le če razmišlja, lahko vidiš, kako težka je pot od zrna do kruha in koliko truda je vloženega v njej.

Tadeja Prestor, 8. b r. osn. šole
Stanka Mlakarja, Šenčur

Od zrna do kruha

Sonce vse pogosteje pokuka skozi pretrgne oblake. Sneg se topi. Po mlad prihaja v deželo. Narava se prebuja in kliče pridnega kmeta. Poglej! Tu že orjejo. In tam že gnojijo. Zemlja je pripravljena. Čaka samo še kmeta, da poseje žito. Kar čez noč je žito ozelenelo. Sonce toplo sije in žito raste in dozoreva. Kaj si moreš misliti lepšega od pogleda na polje zlatorumenega žita? V Lahni sapi se klasje pozivaba sem in tja. Tu in tam pordeva kakšen mak in med klasjem se skrivajo nežne plavice. Pridne žanjice že zamahujejo s srpi. In žito pada, pada. Še nekaj zamahov s srpom in ostalo bo samo še strnišče. Na vrsti je mlačev. Nenatisna mlatilnica golta kar cele snope. Zlatorumeni zrnje napolnju-

POGOVORI O STRAŽIŠČU

pa še o Šmartnem, Gašteju, Laborah, Joštu, Smarjetni gori in Gorenji Savi

(36. zapis)

Prejšnji omembi nagrobne plošče Simunu Vačavniku v notranjščini cerkve na Joštu dostavim točnejšo lokacijo groba: kripta (podzemni, obzidan grob v notranjščini kake stavbe) je tik za glavnim vhodom, pod korom. Plošča (velikost 60 cm X 40 cm) je vzdiana v desno steno. Zaradi temačnosti se napis le stežka bere. Iz kronograma pa je razvidna prava letnica (1665) Vačavnikove smrti.

RAZBOJNIK IN SPOVEDNIK

Simon Vačavnik je moral že biti markantna, nenavadna osebnost, duhovno močan mož. Kajti le o takih ljudstvu še dolgo po njihovi smrti pripoveduje legende. Seveda bujna človeška fantazija resnici marsikaj doda; pač v okras in zaradi učinkovitosti bajke.

Ena od takih pripovedi o »gospodu Šimunu« pa je tale:

V temni goščavi pod vrhom Jošta se je skrival nevaren razbojnik, ki je oropal že marsikaterega romarja za ves denar. Neke noči pa razbojnik hudo zboli in njegovi pajdaši gredo do Vačavnika, naj za božjo voljo pride hitro previdet njihovega poglavarja, ki umira. In da se ropar želi vsaj na zadnjo uro pobotati z Bogom. No, duhovnik se je z gore kar brž podal v črno noč in v zasilni kolibi, vsenaokrog obdani z goščo, zagledal umirajočega moža. Toliko je razbojnik še zavedal, da se je mogel spovedati in da so mu bili podeljeni še drugi zakramenti. Kmalu nato pa je ropar izdihnil svojo dušo.

Do tu je zgodba verjetna, saj je znano, da je bilo območje Jošta in bližnje Besnice še do sredine preteklega stoletja bivališče mnogih razbojnikov in rokovenjačev.

Pa tudi stara ljudska pesem opeva podoben dogodek:

*Tam zelen gozd mi stoji
v njem pa razbojnik mlad leži.
Bolan leži, milo ječi
in spovednika k seb' želi.*

(Glej: Strelkelj, Slovenske narodne pesmi, 2. snopič, str. 345 — izšlo 1896!)

Drugi del zgodbe pa je bolj straten, seveda povsem plod prebujne ljudske fantazije. Pripoveduje namreč o tem, kako čez kaj dni stopita v Vačavnikovo župniško pisarno dva črna in zakrinkana moža. Prvi je bil umrli razbojnik, drugi pa je bil sam peklenšček. Imel je razbojnika priklenjenega z verigo. Ko pa je peklenšček poglobil stol, da bi sedel nanj, je les kar počrnel. Razbojnik zdaj pove prestrašenemu župniku, da je pri spovedi pred smrtjo zatajil hud zločin. Ubil in oropal je neko žensko, ki je romala na Jošta. Pa tudi to je ropar povedal, da mu bo vse odpuščeno, če bodo na Joštu zgrajene »Svete štence«.

SVETE ŠTENGE

Prv gotovo slovite »svete štence« v cerkvi sv. Jošta na Gori niso bile zgrajene zaradi roparjevega izveličanja. Pač pa zaradi takratne vsespolne pobožnosti romarskih množic, ki so si že zelele čim več dni (in celo let!) odpustkov. Kajti kdor se je po takih stopnicah vzpenjal le na kolenih, ves čas molil, je bil deležen več sto dni odpustkov. Seveda so bile »svete štence« zgrajene tudi v drugih romarskih cerkvah po katoliškem svetu — vse pa so spominjale na one stopnice, po katerih je stopal oboženi Kristus v sodno palačo pred Poncijem Pilatom.

No, prav ta dogodek simbolizira tudi velika lesena skupinska plastika na cerkvenem pročelju. Mlajši, sobni izletniki na Jošta, seveda ne vedo za smisel treh mož na nekakem balkonu s pristreškom. Starejši, v verskih stvarah poučeni, romarji pa so v kipih spoznali uklenjenega Kristusa, na levu rimskega vojščaka-stražarja, na desnih pa hudo nega judovskega tožnika Herodeža.

»Svete štence so v posebnem predelu cerkve, dostopne le iz notranjščine. Izdelane so iz rdečastega kamna s škofjeloškega Kamnitnika. Vseh je 28. Na vrhu stopnic je oltar Žalostne Matere božje (Piete). Stene ob stopnicah (ki so široke nad

2 m) so poslikane. Oltar iz belega marmorja je delo radovljškega podobrja Ivana Vurnika, slike pa so delo Matije Bradaška iz Kranja.

Slike predstavljajo naslednje svetopisemske prirose: Kristus pred Pilatom, Glej, človek (Ecce homo!), Kristus s trnjem kronan in bičan, na stropu so naslikani angeli z orodjem Kristusovega trpljenja v rokah.

Ob straneh stopnic je nizka, strma marmorna ograja — po njej so se otroci skrjavili dričali, tako gladko je šlo po polizanem kamnu!

RDEČKASTI MARMOR

Z anima nas pa seveda na naših potek vse, kar je lepo. Ne le častitljive starine. In zato še pokramljajmo o lepem, rdečkastem pisancem marmorju »svetih šteng«.

Konglomerat ali labora (od tudi ime našim Laboram, zaselku nad desnim savskim bregom pod Kranjem) — poseben kamen, nevadno zelo pisanih barv, ki je nastal v davni dobi, ko je voda nosila brusil in odlagal ob bregovih manjše in večje apnenčasto kamne, to pa se je sprijelo z glino in peskom v trdo zmes, v kamen, katerega kleščjo mlinške kamne postavljajo spomenike in ga nasploh v stavbarstvu zaradi njegove trdnosti in lepote sploh radi uporablja.

Posebno škofjeloški Kamnitnik je že več stoletij znan po svojem rdečkastem kamnu — če je zglašen (poliran), govorimo seve že o marmorju. Mikavna je misel, da je nekdaj Panonsko morje segalo prav do današnjega Lubnika in tu odlagalo v kamenine tudi ostanke poginulih živali iz onih časov. Tako je skalnat Kamnitnik (po navedbah dr. Ivana Rakovca) skrival v sebi znamenite fosilije — tako zobe neke slonovne vrste, nosoroga, divje svinje, medveda in bobra.

No, in od tod — s Kamnitniku — so dobili kamen za znamenite svete stopnice (»svete štence«) na Joštu.

Imamo pa v Kranju, v stavbarstvu občinske skupščine, v drugem nadstropju, prekrasen portal iz istega kamna. Prej je bil to vhod v sejno dvorano, zdaj je tu matični urad.

DVAKRAT PEŠ V RIM!

Gorečega Simona Vačavnika — največje živiljenjsko delo — prav te »svete štence«. Za njihovo izgradnjo pa je moral pastir in Jošta dobiti dovoljenje od samega papeža v Rimu.

In tako se je pobožni mož prvič podal peš v Rim dne 31. januarja 1746. Vrnil se je na Jošta 1. aprila istega leta — toda praznih rok. Papež Benedikt XIV. njegovi pročenji je bilo zmanj ...

Oblečen pa je bil šentjoški duhovnik po šegi onega časa v preprosto romarska oblačila: prteno srajco, suknene hlače, na nogah sandale, na glavi širokokrajni klobuk, čez rame usnjeno torbo, ognjen v širok plaz — varstvu pred dežjem in mrazom. Denar je imel skrit v vrečici pod oblačili — kajti roparjev je bilo ob vseh cestah dosti.

Vačavnik (gotovo je bil mož gorenjskega rodu, saj njegov priimek izvira iz besede »vlačilo« — po domaču »vlačivo«; kmetje že vedo za to napravo) pa ni odnehal. To pot je bila trma odlika, taka kot vztrajnost. Spet se je Simon — ali »gospod Šimen« kot so ga romarji spomljevali — podal na dolgo pot v Rim. Z Jošta je zdaj odšel dne 15. februarja 1750, vrnil pa se je nam 18. aprila, torej čez dva meseca in nekaj dñi. Pobožni romar je drugič uspel. Prinesel je papeževu privoljenje za zidavo stopnic, zagotovo odpustkov in še svetniške religije za vdelavo v temelje vsake stopnice. Vačavnik je bil ob povratku iz Rima od ljudstva s slovensko sprejet, da se mu je ta dan videl najlepši v živiljenju.

»Svete štence« so bile čez dve leti dograjene, blagoslovil pa jih je ljubljanski škof E. A. grof Attems. Vačavnik je pri slovensih obredih pomagal kar 28 duhovnikov. Crtomir Zorec

Delavska univerza Tržič razpisuje prostovoljno mesto kustosa v muzeju

Kandidat za razpisano prostovoljno mesto mora poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. visoka izobrazba zgodovinske ali sorodne smeri
2. sposobnosti samostojnega vodenja in razvoja muzeja.

Poskusno delo 6 mesecev.

Osebni dohodki po samoupravnem sporazumu o delitvi dohodka.

Poleg pismene ponudbe mora kandidat predložiti tudi dokazila o strokovnosti in opis dosedanjih zaposlitev.

Ponudbe sprejema delavska univerza Tržič, Šolska ulica 2 do vključno petnajstega dne po objavi.

RADIO

Poročila poslušajte vsak dan ob 4.30, 5.6, 7.8, 9.10 (danes dopolne) 11, 12, 13, 14, 15, 19.30 (radijski dnevnik), 22, (dogodki in odmevi), 17, 18, 23, 24; ob nedeljah pa ob 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 19.30 (radijski dnevnik), 22, 23 in 24.

S SOBOTA 12. MAJA

4.30 Dobro jutro; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Pionirski teden; 9.35 Godala v ritmu; 10.20 Pri vas doma; 12.10 Med poljudnjimi opisi Rista Savina; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Po domače; 13.30 Priporočajo vam; 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji; 15.40 Pojo naši operni pevci; 16.00 Vrtljak; 16.40 S knjižnega trga; 17.10 Z ansamblom Jožeta Prviška; 17.20 Gremo v kino; 18.15 Dobimo se ob isti uri; 18.45 Naš gost; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.15 Minute z ansamblom Mihe Dovžana; 20.00 Spoznavajmo svet in domovino; 21.15 Melodije za prijetno razvedrilo; 22.20 Oddaja za naše izseljence; 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden.

Drugi program
8.05 Uvodni akordi; 8.40 Sobota na valu 202; 12.40 Panorama zvokov; 14.00 Odrasli tako, kako pa mi; 14.20 Z ansamblom The Ventures; 14.35 Glasbeni variete; 15.35 Zabavni zbori, filmska glasba in še kaj; 16.05 Danes smo izbrali; 16.40 Vse, in zakaj ne bi poslušali; 17.40 Instrumenti v ritmu; 18.00 Oddaja progresivne glasbe; 18.40 Jazz na II. programu; 19.00 Pet minut humorja; 19.05 Za vsakogar nekaj.

Tretji program
20.05 Okno v svet; 20.20 Henry Purcell: Dioklecijan — predstava v maskah; 21.30 Richard Strauss: Saloma — glasbena drama v 1 dejanju; 23.10 Sobotni nočni koncert; 23.55 Iz slovenske poezije.

N NEDELJA, 13. MAJA

6.00 Dobro jutro; 8.05 Radijska igra za otroke: Zmešnjava pa taka; 8.41 Skladbe za mladino; 9.05 Srečanje v studiu 14; 10.05 Še pomnite, tovariši; 10.25 Pesmi borbe in dela; 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 13.30 Nedeljska poštovanja; 13.50 Z domaćimi ansambli; 14.05 Popularne operne melodije; 14.30 Humoreska tega tedna — J. Farrell: Dobrotnik človeštva; 15.05 Radijska igra — A. Marodić: Ministrant; 15.33 Glasbena medigra; 16.00 Nedeljsko športno popoldne; 18.03 Radijski radar; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.15 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.20 Zaplešite z nami; 23.05 Literarni nočturno; 23.15 Jazz za vse.

Drugi program
8.05 Vedri zvoki za nedeljsko jutro; 8.40 Glasbeni mozaik; 9.35 Pet pedi; 10.35 Nedeljski spreходi; 12.00 Opoldanski cocktail; 14.00 Panorama zvokov; 15.00 Nedelja na valu 202.

Tretji program
20.05 Športni dogodki dneva; 20.15 Igramo, kar ste izbrali; 23.55 Iz slovenske poezije.

P PONEDELJEK, 14. MAJA

4.30 Dobro jutro; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb; 9.20 Z velikimi zabavnimi or-

Izdaja ČP »Gorenjski tisk«, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavek: ČP »Gorenjski tisk« Kranj, tisk: Zdrženo podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2. Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. — Tekoči račun pri SDK v Kranju št. 51500-601-10152 — Telefon: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-190, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, maloglasni in naročniški oddelek 21-194. — Naročnina: letna 60 din, polletna 30 din, cena za 1 številko 70 par. Mali oglasi: do 10 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din; naročniki imajo 25 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo. — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Drugi program
13.05 Panorama zvokov; 14.00 Radijska šola za srednjo stopnjo; 14.35 Glasbeni variete; 15.35 S plesnim orkestrom RTV Ljubljana; 16.05 Srečanje melodij; 16.35 Sredino športno popoldne; 18.00 Popevke na tekčem traku; 18.40 Mejniki v zgodovini; 18.50 Z beat ansamblom pevci; 19.00 O avtomobilizmu; 19.10 Rad imam glasbo; 19.45 Zabavno glasbeni drobiž od tu in tam.

Tretji program
20.05 Kultura danes; 20.20 Operni koncert; 21.40 Z jugoslovenskih

kestri; 10.20 Pri vas doma; 12.10 Uvertura, romanca in kolo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 S tujimi pihalnimi godbami; 13.30 Priporočajo vam; 14.10 Amaterski zbori pojo; 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.40 Z našimi simfoniki v svetu lahke glasbe; 16.00 Vrtljak; 16.40 Zvoki in barve orkestra Mario Ruiz Armengol; 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne; 18.15 Zabavni zvoki iz vzhodnoevropskih del; 18.35 Interna 469; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.15 Minute z ansamblom Rudija Mohorka; 20.00 Stereofonski operni koncert; 21.30 Tipke in godala; 22.15 Za ljubitelje jazz-a; 23.05 Literarni nočturno; 23.15 Popevke se vrstijo.

Drugi program

13.05 Panorama zvokov; 14.00 Ponedeljkov križemkraž; 14.20 Sprehodi instrumentov; 14.35 Glasbeni variete; 15.35 Melodije velikih mojstrov v novih priredbah; 16.05 Z jugoslovenskimi pevci zabavne glasbe; 16.40 Rezervirano za mlade; 17.40 Klavir v ritmu; 18.00 Izložba hitov; 18.40 Dvajset minut s plesnim orkestrom RTV Ljubljana; 19.00 S knjižne police; 19.05 Igramo za vas; 19.40 Svetovna reportaža.

Tretji program

20.05 V razcvetu; 20.50 Večer umetniške besede; 21.40 Koncertanti jazz; 22.00 Večeri pri slovenskih skladateljih: Gašper in Kamilo Mašek; 23.10 Felix Mendelson-Bartholdy: Koncert za dva klavirja in orkester v As-duru; 23.55 Iz slovenske poezije.

T TOREK, 15. MAJA

4.30 Dobro jutro; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo; 9.35 Slovenske narodne; 10.20 Pri vas doma; 12.10 Igrata pianista Alicia de Larrocha in Sura Čerkaski; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Z domaćimi ansambli; 13.30 Priporočajo vam; 14.10 Kaj vam glasba pripoveduje; 14.30 Ž ansamblom kitara Les Paul; 14.40 Na poti s kitaro; 15.40 Od melodije do melodije; 16.00 Vrtljak; 16.40 Naš podlistek; 17.10 Popoldanski simponični koncert; 18.15 V torek nasvidenje; 18.45 Narava in človek; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.15 Minute z ansamblom Janeza Jeršinovca s planšarji; 20.00 Prodajalna melodij (stereo); 20.30 Od premiere do premiere; 21.30 Lahka glasba slovenskih avtorjev; 22.15 Popevke se vrstijo; 23.05 Literarni nočturno; 23.15 Solistična glasba Aleksandra Lajovca.

Drugi program

13.05 Panorama zvokov; 14.00 Radijska šola za višjo stopnjo; 14.35 Glasbeni variete; 15.35 Lahka glasba na našem valu; 16.05 Radi smo jim prisluhnili; 16.40 Melodije po pošti; 17.40 Ljudje med seboj; 17.50 Deset minut z ritmi Latinske Amerike; 18.00 Parada orkestrov; 18.40 Jazz iz studia 14; 19.00 Pet minut humorja; 19.05 Zabavni zvoki za vse.

Tretji program

20.05 V korak s časom; 20.15 Slovenski zborovski skladatelji: Danilo Švarc; 20.45 Minute s pianistko Zdenko Novakovo; 21.40 Dve Mozartovi vocalno-instrumentalni mojstrovini; 23.10 Glasba za pihalo; 23.55 Iz slovenske poezije.

S SREDA, 16. MAJA

4.30 Dobro jutro; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Za mlade radovedneže; 9.25 Iz glasbenih šol; 9.45 Glasbeni spomini; 10.20 Pri vas doma; 12.10 Marij Kogoč: odломek iz 2. dej. operе Crne maske; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.30 Priporočajo vam; 13.10 Komorni zbor RTV Ljubljana; 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.40 Majhen recital violončelista Cirila Škerjanca; 16.00 Vrtljak; 16.40 Listi iz albuma slovenskih avtorjev; 17.10 Naša glasbena galerija; 17.45 Jezikovni pogovori; 18.15 Glasbene vinjeti; 18.30 Naš razgovor; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.15 Glasbene razglednice; 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana na zagrebškem Biennalu 1973; 22.15 S festivalov jazz-a; 23.05 Literarni nočturno; 23.15 Revija jugoslovenskih pevcev zabavne glasbe.

Drugi program

13.05 Panorama zvokov; 14.00 Radijska šola za srednjo stopnjo; 14.35 Glasbeni variete; 15.35 S plesnim orkestrom RTV Ljubljana; 16.05 Srečanje melodij; 16.35 Sredino športno popoldne; 18.00 Popevke na tekčem traku; 18.40 Mejniki v zgodovini; 18.50 Z beat ansamblom pevci; 19.00 O avtomobilizmu; 19.10 Rad imam glasbo; 19.45 Zabavno glasbeni drobiž od tu in tam.

Tretji program

20.05 Kultura danes; 20.20 Operni koncert; 21.40 Z jugoslovenskih

festivalov jazz-a; 22.00 Razgledi po sodobni glasbi; 23.55 Iz slovenske poezije.

Č ČETRTEK, 17. MAJA

4.30 Dobro jutro; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo; 9.35 Slovenske narodne vam bo del Planinski oktet; 10.20 Pri vas doma; 12.10 Koncertni drobiž; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Igrajo pihalne godbe; 13.30 Priporočajo vam; 14.10 Mladina pojde; 14.30 Sestanek instrumentov; 14.40 Mehurčki; 15.40 Glasbeni poet z Norveškega; 16.00 Vrtljak; 16.40 Naš podlistek; 17.10 Koncert po željah poslušalcev; 18.15 Četr ure z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana; 18.30 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana; 18.45 Naši znanstveniki pred mikrofonom; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.15 Minute z ansamblom Jožeta Kampiča; 20.00 Četrtek večer domaćih pesmi in napovedi; 21.00 Literarni večer; 21.40 Glasbeni nočturno; 22.15 Simfonični orkester RTV Ljubljana z deli sodobnih poljskih skladateljev; 23.00 V gosteh pri tujih radijskih postajah; 23.30 Paleta popevk v plesnih ritmov.

Drugi program

13.05 Panorama zvokov; 14.00 Otroci med seboj in med nami; 14.10 Beat glasba evropskih izvajalcev; 14.35 Glasbeni variete; 15.35 S slovenskimi pevci zabavne glasbe; 16.05 Iz cvečete dobre lepih melodij; 16.40 Rezervirano za mlade; 17.40 Naš intervju; 17.50 Ž ansamblom Latinos; 18.00 Sestanek ob jukeboxu; 18.40 Jazz za mlade; 19.00 Filmski vrtljak; 19.05 Zabavna glasba od včeraj in danes.

Tretji program

20.05 Večerni concertino; 20.55 Deseta muza; 21.05 Iz repertoarja zborna slovenske filharmonije; 21.40 Marijan Lipovšek: Kompozicijski stavek Marija Kogoča; 22.25 Iz našega glasbenega življenja; 23.15 Ludwig van Beethoven: Godalni kvartet v Es-duru, op. 74; 23.55 Iz slovenske poezije.

P PETEK, 18. MAJA

4.30 Dobro jutro; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo; 9.35 Glasbena pravljica; 10.20 Pri vas doma; 12.10 Giacomo Puccini: odломek iz 1. dejanja opere Madame Butterfy; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Z domaćimi ansambli; 13.30 Priporočajo vam; 14.10 Za otroke otroške pesmi; 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Napotki za turiste; 15.40 Kvintet na pihala RTV Ljubljana na najnovnejših posnetkih; 16.00 Vrtljak; 16.40 Popoldanski sestanek s simfoničnim orkestrom RTV Ljubljana; 17.10 Operni koncert; 17.50 Človek in zdravje; 18.15 Signali; 18.50 Ogledalo našega časa; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.15 Minute z ansamblom Maksa Kurnca; 20.00 Naj narodi pojde; 20.30 Top-pops 13; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakah; 22.15 Besede in zvoki iz logov domaćih; 23.05 Literarni nočturno; 23.15 Jazz pred polnočjo.

Drugi program

8.05 Vedri zvoki; 8.40 Petek na valu 202; 12.55 Panorama zvokov; 14.00 Radijska šola za nižjo stopnjo; 14.35 Glasbeni variete; 15.35 Vodomet melodij; 16.05 Novo, novejše, najnovje; 16.40 Melodije po pošti; 17.40 Svet in mi; 17.50 Ž ansamblimi zabavne glasbe; 18.00 Glasbeni cocktail; 18.40 Z velikimi plesnimi orkestri; 19.00 Odmevi z gora; 19.20 Kitara v ritmu; 19.35 Ž jugoslovenski pevci zabavne glasbe.

Tretji program

20.05 Radijska igra — Fedja Šečerović: Tereza; 21.00 Med partiturami Stanka Premrla; 21.40 Zbor Leoša Janačka; 22.00 Ž jugoslovenskih koncertnih odrov; 23.55 Iz slovenske poezije.

S SOBOTA, 12. MAJA

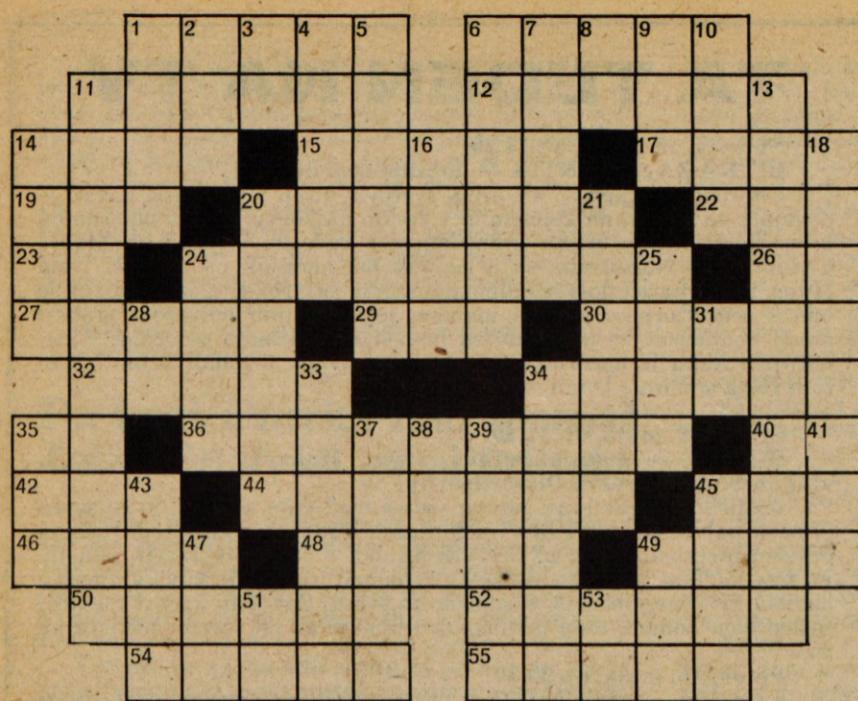
4.30 TV v šoli (RTV Zagreb), 11.00 TV v šoli (RTV Sarajevo), 16.50 Rokomet Dinamo: Dubočica — prenos (RTV Zagreb), 18.10 Obzornik in poročilo s 4. konferenco ZKS, 18.15 Mr. Magoo vam predstavlja — serijski barvni film, 19.00 Risanka, 19.10 Mozaik (RTV Ljubljana), 19.15 Od danes do jutra — TV kabaret (RTV Beograd), 19.50 Risanka, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Nastop sovjetskega ansambla Rossija — barvna oddaja, 21.25 Serif v New Yorku — serijski barvni film, 22.25 Evropsko prvenstvo v gimnastiki — barvni posnetek tekmovanja moških iz Grenobla, 23.25 TV kažpot, 23.45 Poročila

TA TEDEN NA TV

Nedelja, 13. maja, ob 18.20:

BITKA ZA ATLANTIK — dokumentarni film;

Churchill je zapisal: »V drugi svetovni vojni je bilo vse, kar se je dogajalo na morju, na kopnem in v zraku, na koncu končev odvisno od bitke za Atlantik.« Kljub trdim bojem v puščavi, v Italiji pri Monte Cassinu in v Normandiji se je najbolj bal nemških podmornic. Toda Hitler je mornarici pos

Vodoravno: 1. urad za poštne storitve, 6. neprijeten duh, 11. junak grške priovedke (... in Poluks), severna zvezda v sozvezdju Dvojčkov, 12. medmet tihga stopanja, tapanja, tapljanja, 14. dvig, rastje, 15. obrtnik lesne stroke, 17. tovarna v Škofji Loki, 19. jadranski otok ob Molatu v Zadrskem otočju, 20. iste vrste, istega kova, 22. nanelektron delec, 23. Nikola Tesla, 24. stricev ali tetin sin, 26. znak za kemično prvino titan, 27. morski ptica, imen Šolske ladje naše mornarice, 29. kratica za in drugi, 30. hotel za motorizirane goste, 32. natikanje, 34. jama ali zgradba za kisanje in shranjevanje zelene krme, 35. kratica za: to je, 36. raztelesenje organizmov; znanost ali knjiga o ustroju telesa, 40. znak za kemično prvino tantal, 42. z dvojčkom Romulom ustanovitelj Rima, Remus, 44. robidnica, iz katere pridevajo sirup, marmadelo in vino, 45. tatarski poglavari, tudi kapljiva, mastna sraga, kanec, 46. šola in nauk stoikov, 48. muza ljubezenskega pesništva, ena izmed devetih modric, 49. ime pisateljice Muserjeve, 50. ime dramske igralke Kraljeve, tudi pevke Voče, 52. nudist, kdor hodi v »adamovi oblike«, 54. originalna osebnost iz Karlova med hrvaškim slikej, Vjekoslav, 55. iranski otok v Omanskem zalivu, južno od Liran.

Navpično: 1. mišnica, nastava za živali in drugo, 2. konica, ostina, 3. kratica za številko, 4. tovarna trakov v Ljubljani, 5. zapori, ječe, 6. planšar, ovčar, 7. ime dramatika Držiča iz Dubrovnika (»Dundo Maroje«), 8. kratica na recepcih, recipe, 9. grška boginja nesreče, tudi oče, atej, 10. ekstravagantni španski slikar nadrealist, Salvador, 11. španski škrgetec, kostanju podobnih, dvoje leseni školjk, ki si jih plasalka nataknne na prste, 13. privrženec protestantizma, 14. boričče, z vrvjo ograjen oder za boksarja, 16. med, 18. portugalski indigo, iz katerega so izdelovalni anilin, 20. vrbovje, vrbinje, 21. znanost o lastnostih in sestavih snovi ter o zakonih, po katerih se snov spreminja, 24. druga grška abeceda, vrsta žarkov, oblika imena Elizabeta, 25. stara dolžinska mera, palec, 28. znak za kemično prvino lantan, 31. Tine Orel, 33. fotografiski ali filmski snemalni aparat, 34. škofjski cerkevni zbor, koncil, 35. trta, trsje, 37. ime Gogoljevega junaka Buljbe, 38. Talisova oranžada, 39. kovina, vrsta kemičnih prvin: srebro, železo ..., 41. ime junakinje Tolstojevega romana ... Karenina, 43. tišina, molčanje, 45. prodoren klic, 47. ime filmske igralke Gardner, 49. ime slovenske pevke narodno-zabavne glasbe Prodnikove, 51. znak za kemično prvino iridijski, 53. ploskovna mera.

Rešitev pošljite do četrtega, 17. maja, na naslov: Glas, Kranj, Moše Pijadeja 1, z oznako Nagradna križanka. Nagrade: 1.: 50 din, 2.: 40 din, 3.: 30 din.

Rešitev nagradne križanke

1. kanape, 7. brusač, 13. ostroga, 15. Aretino, 16. SK, 17. sleparija, 19. GP, 20. ten, 22. mrenica, 23. kok, 24. atair, 26. losi, 27. sala, 28. trab, 30. fuksija, 32. frikase, 34. atom, 35. Eros, 36. Rolf, 38. anali, 41. dan, 42. sineast, 44. kas, 45. IK, 46. predstava, 48. DT, 49. kariera, 51. Amalija, 53. trajna, 54. orehar

Izžrebani reševalci

Prejeli smo 90 rešitev nagradne križanke. Izžrebani so bili: 1. nagrada (50 din) dobi Jana Gregorc, Golnik, Tenetišče 1; 2. nagrada (40 din) Ivanka Meglič, Tržič, Bistrica 41; 3. nagrada (30 din) pa Diana Rugale, Kranj, Kidričeva 3. Nagrade bomo poslali po pošti.

Izžrebani za prvomajsko križanko

To pot smo vam prvomajsko skandinavsko križanko namenili bolj v razvedrilo. No, rešiti ste morali le besedilo k sliki, ka pa vam verjetno ni povzročalo preglavic, saj je bilo »čisto prvomajsko«: PRAZNIK DELA, PRVI MAJ. Naša novinarka Darinka Sedej je izmed 541 nagradnih kuponov izžrebalna deset srečnih reševalcev. Prvo nagrado v znesku 200 din bo dobil Niko Friškovec iz Škofje Loke, Partizanska 10. Dve nagradi po 100 din pa Tinka Magdič, Kranj, Šorljeva 3/II in Branimir Eržen, V. P. 7046/17-E, Valjevo. Sedem nagrad po 50 din bodo prejeli: Marija Zupan, Kranj, Stošičeva 5, Suzana Perne, Kranj, C. 1. maja 12, Veronika Glavač, Kranj, Jama 19, Andrej Perne, Kranj, Mlakarjeva 24, Suzana Kavčič, Kranj, Retlejava 15, Igor Kadunc, Šenčur, Srednja vas 61 in Marija Ponikvar, Golnik, Goriče — Srednja vas 1. Nagrade bomo poslali po pošti.

poročili so se

na Jesenicah

Kastelic Leopold in Novak Elizabeta, Gaser Roman in Balanč Svetlana, Rabič Sašo in Smolej Mojca, Šest Roman in Langus Darja, Bitežnik Dušan in Debevec Ivica, Stefelin Venčeslav in Justin Dragica, Ravnhar Leopold in Šebrek Ana, Božič Vladimir in Balek Vida, Rozman Janez in Krek Josipina, Sokolov Jovan in Došenovič Stojan

v Kranju

Vehovec Janez in Bohinc Ana, Bajželj Rajko in Rihtarič Sidonija, Sosič Vojko in Zebed Josipa, Vehovec Franc in Vidic Majda, Draksler Janez in Urbanc Marija

v Radovljici

Logar Martin in Rožič Frančiška, Török Jože in Brence Valerija, Starič Božidar in Fuchten Louise Maria Johanna, Pesjak Mirko in Erman Zdenka, Kolman Janez in Ajdišek Ana, Gros Florijan in Praprotnik Marija, Mohorč Franc in Knafelj Irena, Kunšič Janez in Pintarič Ana, Špendal Pavel in Tancek Saša, Jerman Rino in Šuštar Milena, Pogačnik Marko in Maver Marija, Medja Jože in Ravnik Ljudmila, Sedovnik Dušan in Domitrovč Vera

12 GLAS

Sobota — 12. maja 1973

KINO

Kranj CENTER

12. maja franc. barv. film KAKO SKRITI MRTVECA ob 16. uri, amer. barv. film V VRTINCU ob 18. uri, premiera angl. barv. filma KRI IZ SARKOFAGA ob 22. uri

13. maja amer. barv. film SLAČENJE ob 15. uri, amer. barv. film V VRTINCU ob 17. uri, amer. barv. film DO PEKLA IN NAZAJ ob 21. uri

14. maja angl. barv. film KRI IZ SARKOFAGA ob 16. uri, amer. barv. film V VRTINCU ob 18. uri

15. maja angl. barv. film KRI IZ SARKOFAGA ob 16., 18. in 20. uri

16. maja amer. barv. film DOC HOLLIDAY ob 20. uri

Kranj STORŽIČ — spremembra

12. maja amer. barv. film SLAČENJE ob 16. uri, franc. barvni film KAKO SKRITI MRTVECA ob 18. in 20. uri

13. maja franc. barv. film KAKO SKRITI MRTVECA ob 14., 16. in 18. uri, premiera ital.-jug. barv. film UBIJALEC PRIHAJA IZ GROBA ob 20. uri

15. maja ital.-jug. barv. film UBIJALEC PRIHAJA IZ GROBA ob 16., 18. in 20. uri

Tržič

12. maja amer. barv. film HERBIE, AH TA ČUDOVITI AVTO ob 16., 18. in 20. uri

loterija

srečke s končnicami	so zadale	srečke s končnicami	so zadale
0	10	035	60
13400	600	5795	300
04960	800	11005	600
74380	800	16525	1.000
21940	1.000	557145	10.000
106960	10.000		
		6	10
71	20	84606	600
651	80	48236	800
98251	600	59766	1.000
82721	600	069706	5.000
79981	800	495216	10.000
134761	10.000		
		57	20
02	30	2177	500
52	40	91007	600
34582	800	37597	800
16152	1.000	69517	1.000
88602	1.000	148	60
390502	5.000	848	80
		17938	600
23	30	88898	800
73	30	431398	5.000
28883	600	425428	5.000
40473	800	576658	5.000
30703	1.000		
65503	1.000	49	20
502093	10.000	29	50
		669	100
14	20	7639	200
84	20	97709	600
24	40	23169	800
56714	600	69989	800
117284	5.000	174289	5.000
522054	150.000	374919	5.000

tržni pregled

Kranj

Solata 8 do 10 din, špinaca 8 din, korenček 10 din, slive 8 din, jabolka 8 din, pomaranče 7 din, limone 9 din, česen 24 din, čebula 7 din, fižol 10 do 12 din, pesa 4 din, kaša 9 din, čebulček 18 do 20 din, paradižnik 20 din, hruške 10 din, med 28 do 30 din, žganje 30 din, ajdova moka 8 din, koruzna moka 3 din, jajčka 1 do 1,10 din, surovo maslo 24 din, sметana 18 din, orehi 80 din, klobase 7 do 8 din, skuta 8 din, sladko zelje 3 din, kislo zelje 6 din, kisla repa 5 din, cvetača 8 do 10 din, krompir 2,80 din

Tržič

Solata 10 do 12 din, špinaca 10 dinarjev, korenček 8 din, slive 10 dinarjev, jabolka 9 do 10 din, pomaranče 8 din, limone 10 din, česen 25 dinarjev, čebula 8 din, fižol 13 din, paradižnik 20 din, ajdova moka 9 dinarjev, jajčka 1 do 1,10 din, surovo maslo 35 din, sметana 16 din, orehi 80 din, kislo zelje 7 din, cvetača 10 dinarjev, krompir 2,50 din

Jesenice

Solata 7,50 do 10 din, špinaca 6,50 din, korenček 8,40 din, slive 8 din, jabolka 9 din, pomaranče 6,20 din, limone 9,50 din, česen 35 din, čebula 6,50 din, fižol 7,50 do 12,80 din, kaša 6,40 in 5,44 din, paradižnik 21 din, koruzna moka 2,47 do 2,75 din, jajčka 0,90 do 1 din, surovo maslo 35 din, sметana 15,50 din, klobase 5,80 din, skuta 9,10 din, kislo zelje 3,80 din, kisla repa 3,20 din, krompir 3,60 din

13. maja ameriški barvni film HERBIE, AH TA ČUDOVITI AVTO ob 15., 17. in 19. uri

Jesenice PLAVŽ
12. in 13. maja franc. barv. film MORILEC V IMENU ZAKONA

14. in 15. maja angl. barv. film JAMES BOND — DIAMANTI SO VEČNI

Dovje Mojstrana
13. maja amer. barv. film MOTI KAVBOJA, KO LJUBI

14. maja amer.-špan. barv. film SVETILNIK NA KONCU SVETA

Kranjska gora
12. maja amer. barv. film MOTI KAVBOJA, KO LJUBI

13. maja jug. barv. film PRIDE LEV

Javornik DELAVSKI DOM
12. maja ital. barv. film LJUDJE

PRIDI
13. maja amer.-špan. barv. film SVETILNIK NA KONCU SVETA

Jesenice RADIO
12. in 13. maja angl. barv. film JAMES BOND — DIAMANTI SO VEČNI

14. in 15. maja franc. barv. film MORILEC V IMENU ZAKONA

Jesenice PLAVŽ
12. in 13. maja franc. barv. film TOPOVI

ZA CORDOBO ob 18. in 20. uri

13. maja amer. barv. film TOPOVI

ZA CORDOBO ob 16. in 18. uri, dan.

barv. film REKTOR V POSTELJI ob 20. uri

15. maja amer. barv. film DOC

HOLLIDAY ob 20. uri

Škofja Loka ŠORA
12. maja amer. barv. film TOPOVI

ZA CORDOBO ob 18. in 20. uri

13. maja amer.

prodam

Prodam KOSILNICO BCS 127. Tušek Franc, Rovt 10, Selca 2727 Ugodno prodam sportni OTROŠKI VOZIČEK. Marondini, Moša Pijade 15, Kranj 2778

FRIZERJI — UGODNA PRILICA! Ugodno prodam kompletno novo OPREMO ZA ŽENSKI FRIZERSKI SALON. »Fotelje in stol za pranje las v črnem skaju, viseče shavbe« znamke jupiter, brivski moki stol znamke jupiter v črnem skaju. Gašperčič Hermina, Zg. Jezersko št. 22/a 2779

Prodam več metrov trdih DRV. Črman, Žerjavka 4, Smlednik 2780

Prodam vprežni OBRAČALNIK za seno. Zg. Bitnje 41, Žabnica 2781

Prodam osem mesecov brejo, težko KRAVO. Naklo 45 2782

Prodam štiri PRAŠIČKE, težke po 20 kg. Voglje 73 2783

Prodam 80-litrski BOJLER in sobni KAMIN. Šenčur, Svetelova 3 2784

Poceni prodam globok OTROŠKI VOZIČEK. Markovič, Strahinj 54, Naklo 2785

Prodam 15 mesecov starega BIKA simentalca za rejo. Srednja vas 13, Šenčur 2786

Prodam dva nova ŠTEDILNIKA: kúpersbusch in kombiniran — električna (4 plošča) in plin (2 plošči). Straus Ludvik, Kranj, Zupančičeva št. 4 2787

Prodam MOPED T-12 v dobrem stanju in dvodelno zastekleno OKNO 120x110 cm, izdelano za roketo. Luže 34, Šenčur 2788

Prodam skoraj nov vprežni OBRAČALNIK, 90-litrski enofazni HIDROFOR in KOSILNICO »gutbro« za hribovskie predele. Vse in dobrem stanju. Bogataj Janez, Zakobiljek 4, Poljane nad Škofjo Loko 2789

Prodam kombiniran OTROŠKI VOZIČEK. Šeško, Milje 33, Šenčur 2790

Prodam nizko SLAMOREZNICO. Nasovče 13, Komenda 2791

Prodam sedem let starega KO-NJA in konzolno DVIGALO. Poljščica 26, Zg. Gorje 2792

Prodam globok športni OTROŠKI VOZIČEK. Savska cesta 6, Kranj 2793

Prodam KRAVE po izbiri. Blejska Dobrava 110 pri Jesenicah 2794

Prodam trajno žarečo PEĆ kúperbusch. Mlakarjeva 14, Kranj 2795

Prodam POHÍSTVO za dnevno sobo in KROMPESOR, primeren za avtočičarstvo. Udovič, Cesta na Klanec 57, Kranj 2796

Prodam rabljen MEŠALEC. Gaisilska 13, Šenčur 2797

Po ugodni ceni prodam 10 tednov stare JARČKE — izbrane vrste priznanih nesnič »preluk«. Petrič Tončka, Šenčur; Zupanova 6 (blizu pokopališča) 2798

Prodam KONJA. Letence 18, Golnik 2799

Prodam PUNTE za gradnjo hiše. Velesovo 33, Cerkle 2800

Prodam mizarsko CIRKULAR-KO. Suštaršič Viktor, Zg. Bitnje 101

Ugodno prodam dva 260-litrska HLADILNIKA, komplet KOMPRESOR za pivo in dva KOMPRESORJA za zrak. Javite na telefon 85-801 2802

Prodam MIZO in STOLE v kmečkem stilu ter trajno žarečo PEĆ gorjenje. Jezerska cesta 33, Kranj 2803

Prodam masivne hrastove MIZE in KLOPI, primerne za vrt ali vikend. Britof 131, Kranj 2804

Prodam SLAMOREZNICO s puhalnikom in verigo, KOSILNICO alpin in voz SENA. Tomše, Radovljica, na Mlaki 4 (pod mestom) 2805

Prodam par nove KOLESARSKE VPREGGE, primerne za vožnjo kmečke obcetci. Ogled vsak dan od 15. ure dalje. Rihar Franc, Gora, pošta Komenda ali Opekarne Bobovek 2806

Prodam 500 kg težko KOBilo. KOMBINIRKE za seno in eno-vprežno KOSILNICO. Bukovnik Tone, Zg. Bela 19, Preddvor 2807

Prodam 28 kv. metrov LEHNJAKA za oblogo fasad. Karmel, Radovljica, Roblekova 21 2912

Prodam vprežni OBRAČALNIK in GRABLJE za seno ter KOSILNICO in enovprežno motorno KOSILNICO. Breg, 7, Komenda 2808

Ugodno prodam SLAMOREZNICO z elektromotorjem. Posavec 17, Podnart

Prodam ZGRABLJALNIK sonce 3. Gor. vas — Reteče, Škofja Loka

Prodam dobro ohranjen globok OTROŠKI VOZIČEK zelene barve. Gregoričeva 24 (Čirče), Kranj 2886

Prodam šest let starega KONJA sposobnega za vsako delo ali zamenjam za starejšega. Visoko 90

Prodam par PASOV (sklepnikov) s kamenčki za narodno nošo. Urh Kati, Breg ob Savi 42, Kranj 2888

Prodam OSLA. Tupaliče 3, Pred-dvor 2889

Prodam leseno BARAKO 4,5x3 m in monta OPEKO (375 kosov). Naslov v oglašnem oddelku 2890

Prodam 5 kóm novih tubeless AVTOGUM 5,60x13, telefon 23656 popoldne. 2873

MOTORNO ŽAGO stihl, novo, še nerabljen, odstopim za 100.000 st. din ceneje od kupne cene. Ponudbe poslati pod »PRILICA« 2874

Prodam mlado KRAVO pred telitijo. Poljče 23, Begunje na Gorenjskem 2875

Prodam PRAŠIČA. Pangerc, Spodnji Otok 1, Radovljica 2876

Prodam nakladalne VILE za hlevski gnoj s priključkom na hidravliko. Žabnica 7 2877

Ugodno prodam novo REZILKO in nov AVTO RADIO. Britof 240, Kranj 2878

Prodam PUNTE, BANKINE in vrtna ŽELEZNA VRATA. Založnik Božo, Jelenčeva 28, Kranj 2879

Prodam BRUS na ležajih, 80-litrski bakren KOTEL, več stenskih UR, 11 m dolgo novo kovan LE-STEV, nov hrastov ČEBER, dva čevljarska šivalna STROJA Cilindrška v dobrem stanju. Ul. 31. divizije 40, Kranj 2880

Prodam sedem tednov stare PRAŠIČKE. Rupa 15, Kranj 2881

Prodam KOSILNICO (gutbrod), primerno za hribovite predele. Retljeva 15, Čirče, Kranj 2882

Prodam PLOŠČE za streho (škriljevec). Lajše 8, Selca 2883

Prodam dobro ohranjen PRALNI STROJ castor. Žontar Julka, Virmaše 68, Škofja Loka 2884

Prodam skoraj nov KIMPEŽ na gumijastih kolesih. Peternej Jože, Jezerska 82, Kranj 2869

Prodam BIKA, stará 6 do 11 mesecov, in mlado KRAVO s teličkom. Zapoge 15, Vodice 2870

Ugodno prodam rabljeno SPALNICO. Čebulj, Kranj, C. 1. avgusta št. 11 2871

Prodam dve KRAVI. Čadovlje 3, Golnik 2872

Prodam 5 kóm novih tubeless

AVTOGUM 5,60x13, telefon 23656

popoldne. 2873

MOTORNO ŽAGO stihl, novo, še

nerabljen, odstopim za 100.000 st.

din ceneje od kupne cene. Ponudbe

poslati pod »PRILICA« 2874

Prodam mlado KRAVO pred telitijo. Poljče 23, Begunje na Gorenjskem 2875

Prodam PRAŠIČA. Pangerc, Spodnji Otok 1, Radovljica 2876

Prodam nakladalne VILE za hlev-

ski gnoj s priključkom na hidravliko. Žabnica 7 2877

Ugodno prodam novo REZILKO

in nov AVTO RADIO. Britof 240,

Kranj 2878

Prodam PUNTE, BANKINE in vrtna

ŽELEZNA VRATA. Založnik Božo,

Jelenčeva 28, Kranj 2879

Prodam BRUS na ležajih, 80-litrski

bakren KOTEL, več stenskih

UR, 11 m dolgo novo kovan LE-

STEV, nov hrastov ČEBER, dva

čevljarska šivalna STROJA Cilin-

drška v dobrem stanju. Ul. 31. di-

vizije 40, Kranj 2880

Prodam sedem tednov stare PRA-

ŠIČKE. Rupa 15, Kranj 2881

Prodam KOSILNICO (gutbrod),

primerno za hribovite predele. Re-

tljeva 15, Čirče, Kranj 2882

Prodam PLOŠČE za streho (škril-

jevec). Lajše 8, Selca 2883

Prodam dobro ohranjen PRALNI

STROJ castor. Žontar Julka, Vir-

maše 68, Škofja Loka 2884

Prodam 250 kg BETONSKEGA

ŽELEZA premera 4x6 mm. Češnjica 7, Železnični

— 2892

Prodam 700 kg BETONSKEGA

ŽELEZA, premera 10 mm. Pintar,

Dolenja vas 44, Selca 2893

Prodam 3,5 m dolge PUNTE. Bin-

kelj 10, Škofja Loka 2894

Prodam 460 kg težkega VOLA. Le-

nart 5, Cerkle 2842

Prodam salonit PLOŠČE. Kalan,

Klanc 45, 61218 Komenda 2843

Prodam KRAVO po izbiri. Kern,

Praprotina Polica 28, Cerkle 2844

Prodam KONJA, sposobnega za

vsa poljska dela. Sp. Brnik 5, Cerkle

2845

Prodam stoečo STELJO. Lahov-

če 16, Cerkle 2846

Prodam CEMENT. Sp. Brnik 76,

Cerkle 2847

Prodam 6 mesecov starega BIK-

CA. Pšata 11, Cerkle 2848

Prodam KRAVO, ima še 8 litrov

mleka dnevno, in 2000 kg CEMEN-

TA. Lahovče 17 2849

Prodam 2000 kom rdeče strešne

OPEKE. Sp. Brnik 32, Cerkle 2850

Prodam 6 tednov stare PRAŠIČ-

KE. Pšenična Polica 3, Cerkle 2851

Prodam KRAVO, ki bo junija te-

letila. Drnovšek Janez, Rakovnik 5

Medvode 2852

Prodam KRAVO, dobro mleka-

rico, s 3. teletom. Selo 27, Žirovnica

2853

Prodam kompletno STREHO z

zadnjim steklom in desno zadnjo

premo za 850 šport in kupim 2 kub.

»Mamica, vrni se!«

Mati zapustila
pet otrok in z
ljubimcem odpotovala
v Umag — za
najmlajšega skrbita
večji hčerki

Log pri Kranjski gori.

V hiši, dokaj prostorni in veliki, v hiši, ki stoji tik ob glavni cesti pred Kranjsko goro, je dopoldne vse tiho in spokojno. Sem in tja priteče na vrt petletni fantič, a se brž izgubi skozi sosedova vrata. Hiša je še vedno neometana, le na nekaterih oknih so zavesi. Vrata so zakljenjena.

Popoldne je drugače. Trije otroci, trije Pušnikovi otroci se vrnejo iz šole, starejša pohiti k sosedu in kmalu prinese v naročju nekaj mesecov starega Bogdana. Tudi petletni Branko se dopoldne preseli domov, iz sosedovega vrtu na domač vrt, kjer je večji otroški živžav. Pet otrok v hiši in zunaj nje, pet otrok, ki ne vedo, kaj bi sami s seboj vse dodelj, dokler se ne vrne oče s »šihto«.

Mame ni, že teden in več je ni. Odšla je, rekoč, da se nikoli več ne bo vrnila v Kranjsko goro. Pustila je popolnoma prazno shrambo, nič denarja in za nameček še malega paglavca Brankovi let, katerega oče jo je odpeljal. Torej — šest otrok, oče in dobra sosedka — sorodnica, ki ob visoki starosti resnično ne more skrbiti za vso otročad.

Okus po medu

»Enostavno, kar došla je,« pravi dobra sosedka, zmiguje z rameni in ne ve, kaj bi.

»Meni so se smilili, v sreč so se mi zasmilili in vzela sem jih, najmlajše tri, k sebi. Poglejte, revčka, spokaže na nekaj mesecev starega Bogdana, ki nemirno spi na kavču v kuhinji.

»Veste, zdaj šele je zaspal, jesti noče, slabo spi, čisto iz reda je. Popoldne ga vzameta starejši dve in dobro znata skrbeti zanj. Že nekaj časa le onidve skrbita zanj. Od takrat, ko se je začelo...«

»Ne vem, kaj ji je bilo. V začetku tega leta se je začelo, ko je prišel on. Potem je bil stalno v hiši in zdaj se je zgodilo. Meni nič tebi nič jo je vzel zgodnjem pomladnem jutro. Pravijo, da si je poiskala dobro službo nekje v nekem hotelu v Umagu in da se bo vrnila domov le po mlajši tri. Jaz bi jih ne dala, če bi bila namesto Stanka njene moža. Pravim tako: saj sama imam kljub visoki starosti in skromni moževi pokojnini večjega fantiča, drugih pa res ne morem imeti. Posebno najmlajšega, saj je potreben toliko nege!«

Otroci so negibno posedli po klopi in nemo poslušajo. Tudi fantič Brankovi let, ki ga je tu pustil son.

»Sorodnica iz Rateč bo danes ali jutri prišla, da jih opere in pošije, sama res ne morem vsega, saj me čaka delo na polju,« pravi dobra teta in popravlja srajčko, ki Branku sili izza hlač — starik in ponošenih. Kakšni bi drugače bili, ko pa Stanko, njihov oče, edini nekaj zasluži. Vsaj toliko, da so otroci siti, za obliko pa ostane bore malo denarja.

Delavne Stankove roke

Ob vsem tem ne bi mogli doživeti večjega presečenja kot smo ga ob srečanju s Stankom Pušnikom. Že ljudje v Logu so govorili, da je izredno priden delavec, saj v jesenjski Železarni dela kot viličar že 22 let in v vsem tem času ni niti enkrat izstal z dela!

»Da, tako je,« pravi mirno in tiho, ustnico se mu hočejo ukriti v smehljaj, a ob bolečini in trpkosti tega ne zmorejo.

»Odšla je, rekla je, da se ne bo nikoli več vrnila, »pravi in stiska roke in žepo.«

»Ne vem, kako bo, če bo hotela vzeti otroke. Ne verjamem, da je sploh kje v službi, saj je bolna in bolehna. Nikoli se nisva resnej sprekla, ne vem, kaj ji je zdaj bilo, da je tako nenadoma odšla.«

»Jaz dobro zaslужim, okoli 2000 dinarjev, lepo bi živel, saj imamo nekaj polja in nam pravzaprav nič ni manjkalo. Zdaj, zdaj...« odkima z glavo in se sili k smehljaju.

»Pa vaši sodelavci vedo, da je zdaj pri vas zelo hudo?«

»Ne, pa kaj bi! Tako je in nič ne moram pomagati.«

Niti z eno samo besedo ni Stanko poturnal in niti misliti ni, da bi ta pridni delavec in jesenjski Železarni pomislil na kakršno pomoci. Tako je, prebiti se bo treba, čeprav zelo težko, še posebno zdaj, ko ni mame.

nesreča

Trčenje z avtobusom

V sredo, 9. maja, nekaj pred šesto uro zjutraj se je na Finžgarjevi cesti na Javorniku pripetila hujša prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Peter Končnik (roj. 1952) z Jesenic je vozil po Finžgarjevi cesti proti Jesenicam po levu strani ceste. Iz nasprotni smeri pa je pripeljal voznik avtobusa Miro Peljhan (roj. 1948) z Rodin. Voznik avtobusa je močno zavil levo, da bi preprečil trčenje, kljub temu pa sta vozili trčili. V Peljhjanovem avtomobilu je bila hudo ranjena Felicita Končnik, voznik Končnik pa je bil le lažje ranjen. Škode na vozilih je za 7000 din.

Prekratka varnostna razdalja

Na cesti prvega reda med Jesenicami in Potoki se je v sredo, 9. maja, po poldne pripetila prometna nezgoda zaradi prekratke varnostne razdalje. Kolona vozil se je zaradi del na cesti ustavila. Zaradi prekratke varnostne razdalje pa se je voznik osebnega avtomobila Milan Trček (roj. 1949) z Jesenic zaletel v zadnji del avtomobila Janeza Tičarja z Brega, tega pa je porinilo še v avtomobil Franca Seljaka iz Žirovnice. V nesreči ni bil nihče ranjen, škode na avtomobilih pa je za 15.000 din.

Vozil po levi

V sredo, 9. maja, nekaj pred 21. uro je voznik osebnega avtomobila nemške registracije Živko Popović iz Kranjševcev vozil od Kranjske gore proti Kranju po Cesti Borisa Kidriča na Jesenicih po levu strani ceste. Pred restavracijo Turist je celno trčil v osebni avtomobil Pavla Šeršena s Hrušice, ki je pripeljal pravilno po desni strani ceste. V nesreči je bil voznik Seršen hujen ranjen in so ga prepeljali v bolnišnico, lažje pa je bila ranjena sopotnica Olga Šeršen.

Otrok pritekel pred avtomobil

V četrtek, 10. maja, popoldne je voznik osebnega avtomobila Vinko Jakopič (roj. 1948) z Jesenic na Cesti maršala Tita na Jesenicih na prehodu za pešce zadel 3-letnega Mihaela Majetiča z Jesenic. Nesreča se je pripetila, ko se je otrok iztrgal materi iz rok in pritekel na prehod. Huje ranjenega so prepeljali v jesenisko bolnišnico.

Izza avtobusa na cesto

V četrtek, 10. maja, popoldne je na cesti tretjega reda v Hrastjah pri Kranju voznik osebnega avtomobila Anton Mohar (roj. 1949) iz Senčurja počasi vozil mimo stojecega avtobusa. Izza avtobusa pa je nadomorna pritekel pred njegov avtomobil 7-letni Darko Kriščanc iz Hrastja. Huje ranjenega so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Ponesrečeni umrl

V sredo, 9. maja, nekaj pred 20. uro se je na cesti drugega reda med Škofijo Loko in Jeprco v križišču na Lipici pripetila hujša prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Anton Bogataj (roj. 1936) iz Škofje Loke je vozil od Jeprce proti Škofji Loki. V križišču pa je z desne strani z nepredostnimi cestami zapeljal pred njegov avtomobil voznik kolesa s pomožnim motorjem Andrej Bernard (roj. 1913) iz Gosteča pri Škofji Loki. V trčenju je voznik Bernard dobil tako hude poškodbe, da je kasneje v bolnišnici umrl.

Sporočamo žalostno vest, da nas je nepričakovano zapustil naš dragi oče in stari oče

Andrej Bernard

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, 12. maja 1973, ob 16. uri izpred hiše žalosti Gosteče 6 na pokopališču v Soro.

Žalujoči: žena Marija, hčerki Andreja in Marinka z družino

Gosteče, Reteče, 9. maja 1973

Obletnica

Aleksandra Jovanoviča

Mineva leto dni, odkar si nas zapustil v najlepšem letnem času. V najlepših letih si tragično preminil. Pomlad se je vrnila, vse zeleni in cveti, a tebe Aleksander ni. Pa tudi, če te ni, smo s spominom vedno pri tebi.

Vsem pa, ki kdaj obiščete njegov zadnji dom, iskrena hvala.

Vsi tvoji: mama, bratje in sestri

Ob prerani smrti našega dragega moža, očeta, brata in strica

Andreja Broliha

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za poklonjeno cvetje ter za izraze sožalja. Najlepša zahvala dobrim sosedom, ki so nam stali ob strani v težkih trenutkih. Posebna zahvala č. g. župniku za opravljeni pogreb.

Žalujoči: žena, hčerka Dani z družino in drugo sorodstvo

Visoko, 8. maja 1973.

Zahvala

Ob smrti naše drage mame, babice in prababice

Marijane Draksler

roj. Vreček

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste jo spremili v tako velikem številu k njemu zadnjemu počitku ter ji poklonili cvetje in vence. Še enkrat prav vsem prisrčna hvala.

Žalujoči: sinovi in hčerke z družinami

Senčur, 28. aprila 1973

Zahvala

Ob izgubi naše mame, stare mame, babice in prababice

Marije Novinc

babice v pokolu

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, našim dobrim sosedom za vso velikodušno pomoč in prijateljem za izraze sožalja, vsem za vence in cvetje ter za spremstvo na zadnji poti. P. no zahvalo smo dolžni dr. Bračkovi za dolgoletno skrb in ... jene. Gospodu župniku Blaju za vso duhovno skrb in pomoč. Iskrena hvala govornikoma Stanetu Bertončlu in Anici Križnar za lepe besede ob odprttem grobu.

Zalujoči: sin Lojze z ženo, vnuka Florijan in Kocjan z družino, hčerka Štefanija por. Sosič z družino

Godešič, 7. maja 1973

Prese netljiv poraz Kamnika

V 17. kolu ljubljanske conske rokometne lige predstavlja poraz Kamnika proti zadnjevrščeni ekipi iz Zagorja veliko presenečenje. Kamničani so v letošnjem prvenstvu prvič izgubili obe točki. V tem kolu so rokometari Save, ki so igrali nedoločeno s trenutno drugouvrščeno ekipo na lestvici Šeširjem iz Škofje Loke. V nedeljo se obeta v Škofje Loke izredno zanimivo srečanje med ekipama Šeširja in Dupelj.

Rezultati: Prule : Duplje 20:23, Sava : Šešir 13:13, Zagorje : Kamnik 15:13, Križe : Alples 13:12.

Lestvica:

Kamnik	17	16	0	1	356:257	32
Šešir	17	11	2	4	287:223	24
Duplje	17	11	1	5	299:259	23
Mokerc	16	11	1	4	264:227	23
Olimpija	17	8	0	9	299:286	16
Novo mesto	16	8	0	8	308:312	16
Sava	17	7	2	8	252:265	16
Hrastnik	17	6	1	10	213:277	13
Alples	17	6	0	11	257:278	12
Križe	17	4	2	11	256:293	10
Prule	17	4	1	12	268:317	9
Zagorje	17	3	0	14	266:333	8

Pari prihodnjega kola: Križe : Prule, Šešir : Duplje, Kamnik : Sava, Alples : Mokerc. J. Kuhar

Zvone Prezelj in Vugnuti nova rekorderja

Na kvalifikacijah za atletski pokal Slovenije na področju Gorenjske je sodelovalo 34 članov in članic iz kranjskega Triglava. Na prvem letosnjem večjem tekmovanju v Kranju je bilo doseženih več zelo solidnih rezultatov. Omeniti velja dva nova rekorda Gorenjske za člane, ki sta jih dosegla Zvone Prezelj v metu diska z rezultatom 46,32 in Tone Vugnuti v teku na 1500 m s časom 3:59,4.

Ce smo z rezultati vrhunskih kranjskih atletov kot so Udovč, Pallerjeva, Kavčič itd. lahko zadovoljni, pa nikakor ne moremo biti zadovoljni z množičnostjo, saj so nastopili samo tekmovalci iz Kranja, pa še ti se v posameznih disciplinah ne morejo pohvaliti z množičnostjo.

Zmagovalci v posameznih disciplinah: 110 m ov.: KONC 16,0 — 100 m: Ravnikar 11,3 — disk ženske: Papler 45,54 — višina moški: Darko Prezelj 185 — kopje moški: Brezar 52,25 — 800 m ženske: Reja 2:28,0 — 400 m moški: Kavčič 49,0 — daljava moški: Udovič: 6,76 — 1500 m moški: Vugnuti 3:59,4 — krogla moški: Satler 14,73. 400 m ov.: Bitenc 61,6 — palica moški: Konc 4,00 — kladivo moški: Zvone Prezelj 43,76 — 800 m moški: Kavčič 1:55,2 — disk moški: Zvone Prezelj 46,32 — 200 m moški: Ravnikar 23,0 — 3000 m zapreke: Vugnuti 9:48,8 — troskok: Dušan Prezelj (v. p. Bovec) 14,17 — krogla ženske: Papler 12,20 — kopje ženske: Kurnik 10,18.

D. Žumer

Športne novice v kratkem

NOGOMET (P. N.) — Disciplinsko sodišče pri MP Gorenjske je minulo sredo izreklo naslednje kazni: s prepopovedjo nastopanja na eni prvenstveni tekmi so bili kaznovani: Jože Rogelj, Franc Verdnik (oba Sava), Stefan Trivald (Triglav), Franc Smid (Alples), s prepopovedjo na dveh tekmanah pa je bil kaznovan Stane Ažman (Naklo). Povzročitelj neredov oziroma prekinutve tekme v Naklem med ekipama domačega moštva in Alplesa iz Železnikov igralec Alplesa Kemperle pa je do nadaljnega v. suspenu. Z denarnimi kaznami pa so bili kaznovani: Triglav in Tržič vsak po 100 din, Britof in OS L. Seljak pa po 50 din.

ATLETIKA (D. Ž.) — Atletski klub Triglav in zveza sodnikov Kranj bosta organizirala nov tečaj za atletske sodnike. Tečaj bo trajal 8 ur. Vsi, ki se želijo vključiti v tečaj, se morajo prijaviti atletskemu klubu Triglav, nakar bodo pisorno obveščeni o začetku tečaja.

25. in 26. maja bo v Kranju finale atletskega pokala za člane in članice.

SMUČANJE (J. J.) — V sredo se je v Kranju začel tečaj za nove smučarske sodnike, katerega obiskuje 35 kandidatov. Zbor sodnikov Kranja sedaj šteje 30 aktivnih sodnikov, z novim tečajem pa bo bistveno povečal število sodniškega kadra.

TELESNA KULTURA (J. J.) — V novi mandatni dobi bo vodil izvršni odbor športnega društva Triglav Edgar Vončina, ki je sicer tudi predsednik smučarskega kluba Triglav.

Obisk pri telesnovzgojnih organizacijah

Težave v Podbrezjah

Pred dobrimi 15 leti so v Podbrezjah začeli z aktivnim delom pri vzgoji mladih nogometarjev. S prostovoljnimi delom so zgradili igrišče. Zaradi dokaj neprimerne terena so morali mladinci in pionirji opraviti kar lepo število prostovoljnih delovnih ur. V začetku je TVD Partizan Podbrezje v gorenjski nogometni ligi nastopal z mladinsko in pionirska ekipa. Prve dresne so kupili z denarjem, ki so ga sami zbrali. V tem času so vzgojili vrsto dobrih nogometarjev, zlasti v pionirske vrstah, saj sta dva njihova pionirja nastopila že v reprezentanci Gorenjske na republiškem pionirskem turnirju v Novi Gorici. Pred leti pa so vključili v gorenjsko podzvezdo tudi člansko ekipo. Žal pa člani ne dosegajo tako lepih uspehov kot so jih pred leti pionirji oziroma mladinci. V zadnjih dveh letih pa je cutiti določeno pomanjkanje kadra, saj je več igralcev odšlo iz Podbrezij, tako da danes tekmujejo le s člansko ekipo v prvem razredu v gorenjski ligi. Tako kot ostale nogometne klube tudi marljive nogometarje v Podbrezjah tarejo finančna sredstva, pomanjkanje vladitelskega v igralskoga kadra. Prav zaradi tega imajo društveni delavci Tonkli, Drinovec in Jeglič veliko dela, da bodo v prihodnjih letih spet poživili nogometno dejavnost v Podbrezjih, ki je v zadnjih dveh letih nekoliko zamrla. Predvsem bodo morali ustanoviti pionirska in mladinsko ekipo ter poskrbeti, da bodo v svoje vrste vključili oziroma izšolali strokovni kader, ki bo lahko vzgajal domače ekipi.

P. Novak

PTT Kranj ima aktivne šahiste

Jernej Žagar je bil 9., inž. Jakob Dolenc 13., Janez Jan pa 16. Šahisti, ki so se na prvestvo podjetja za PTT promet Kranj uvrstili v prvo polovico, so postali nosilci IV. Šahovske kategorije.

Poštarje-šahiste čaka 26. maja novo srečanje. Ekipa, sestavljena iz štirih najboljje uvrščenih na prvenstvo podjetja, se bo v Kopru pomerila z ekipami poštarjev Nove Gorice in Kopra. Ta dan bo namreč v Kopru tradicionalno športno srečanje poštarjev Nove Gorice, Kopra in Kranja. Lansko športno srečanje je bilo na Blebu in ga je organiziralo kranjsko podjetje za PTT promet. -jk

Občinsko sindikalno prvestvo v plavanju

Kje ste plavalke?

Zavod za izgradnjo športnih objektov Kranj je bil v zimskem bazušnu organizator prvega občinskega sindikalnega prvenstva v plavanju. Pod pokroviteljstvom občinskega sindikalnega sveta je nastopilo 150 tekmovalcev. Ce smo lahko zadovoljni z udeležbo v moški konkurenči, v njej so bili na delu bivši aktivni plavalci Triglava, pa je bila udeležba pri ženskah dokaj slaba, saj se jih je na štartu pojavilo le osem.

Rezultati — moški: skupina A: 50 m prosti: 1. Mohorič (Obrtniki) 28,2, 2. J. Slavec (Zdravstveni dom) 28,9, 3. Velikanec (Obrtniki) 29,0; skupina B: 1. Nadižar (Arhitekt biro) 27,7, 2. Senčnik 29,1, 3. J. Rebolj (oba Zdravstveni dom) 29,5; skupina C: 25 m prosti: 1. Finci 13,6, 2. Udir (oba Zdravstveni dom) 13,8, 3. Bevc (Iskra) 13,8; 50 m prsno — skupina A: 1. J. Slavec (Zdravstveni dom) 37,0, 2. Marinšek (Iskra) 40,0, 3. Štefančič (Iskra) 40,2; skupina B: 1. Senčnik (Zdravstveni dom) 34,1, 2. P. Brinovec (Sava) 34,8, 3. F. Rebolj (Tekstilindus) 37,1; skup. C — 25 m prsno: 1. Petrič (Zdravstveni dom) 16,5, 2. Žvokelj (Prosveta) 18,0, 3. Porenta (Zdravstveni dom) 18,1; 50 m hrbitno — moški: skupina A: 1. Ž. Levičnik (Obrtniki) 32,1, 2. Podversič (Ikos) 32,5, 3. Velikanec (Obrtniki) 33,1; skupina B: 25 m: 1. Košnik (Prosveta) 15,1, 2. Krofl (Projekt) 16,9, 3. I. Klavora (Prosveta) 17,1; skupina C: 1. Finci (Zdravstveni dom) 15,8, 2. Bevc (Iskra) 16,3, 3. Udir (Zdravstveni dom) 16,4; 25 m delfin — skupina A: 1. Mohorič (Obrtniki) 13,3, 2. Šorli (Prosveta) 14,2, 3. Stariba (Planika) 15,1; skupina B: 1. J. Rebolj (Zdravstveni dom) 14,0, 2. P. Brinovec (Sava) 14,3, 3. Košnik (Prosveta) 14,9; štafeta: 4x25 m prosti: 1. Zdravstveni dom I 51,5, 2. Prosveta 52,0, 3. Obrtniki 52,5;

ženske — 25 m prosti: 1. Jela Rebolj (Prosveta) 17,1, 2. Potočnik (Planika) 19,3, 3. Stromajer (Tekstilindus) 20,4; 25 m prsno: 1. Jela Rebolj (Prosveta) 21,0, 2. Stromajer (Tekstilindus) 22,9, 3. Potočnik (Planika) 26,6; štafeta 3 x 25 m: prosti: 1. Tekstilindus 1:19,3.

Jesenška TRIM steza v Završnici

Tako kot drugod na Gorenjskem in v Sloveniji, tako so se tudi na Jesenici dogovorili, da uredijo TRIM stezo. Dogovorili so se, da jo uredi TVD Partizan Žirovnica v dolini Završnice, kjer so za rekreacijo v naravi najboljše možnosti.

Ta jesenška »telovadnica v naravi« bo urejena tako, da bo omogočala gibanje vsem starostnim skupinam ljudi, bo dostopna in v lepem naravnem okolju.

Predračun za ureditev prve TRIM steze v jesenški občini znaša 1.600 dinarjev, odprli pa jo bodo ob letosnjem dnevu mladostti. D.S.

Po gorenjskih krajih

TRŽIČ (J. K.) — V prijateljski rokometni tekmi je domači Tržič premagal Duplje z 28:20 (13:13). Največ zadetkov za Tržič sta dosegla Kralj 6 in Šega 5, za Duplje pa Kuhar 8 in Konjar 6.

BOHINJ (M. H.) — Bohinjski smučarski delavci bodo tudi prihodnje leto v začetku januarja organizirali mednarodno FIS I-A tekmovanje tekačev. Hkrati pa kandidirajo tudi za organizacijo vsakoletnega srečanja najboljših srednjeevropskih tekačev, za tekmovanje Kurikkala. Tako kaže, da so trije kandidati za to pomembno mednarodno tekmovanje. Kot je znano, sta poleg Bohinja kandidata še Kranj in Žabljak.

KRANJ (B. B.) — V torek je bilo področno prvenstvo Gorenjske v košarki za srednje šole. Med desetimi ekipami je zmagal kranjska Gimnazija, ki si je s tem pridobilu pravico nastopa na republiškem prvenstvu. Gimnaziji so v finalni tekmi premagali Tekstilindus z 52:22. Tretje mesto je osvojila ekipa Poklicne šole iz Kranja, četrto pa je pripadlo ekipi Železarskega industrijskega centra z Jesenic.

V ženski konkurenči sta od štirih prijavljenih nastopili le dve ekipi. Ekipa Šolskega centra za blagovni promet je premagala Gimnazijo iz Škofje Loke z 42:34 in se tem osvojila prvo mesto.

LESCE (M. H.) — Na letališču Alpskega letalskega centra Lesce bo 2. do 16. junija republiško in državno prvenstvo pilotov v jadralnem letenju. To tekmovanje pa bo hkrati tudi izbranjo za sestavo državne reprezentance, ki nas bo zastopala na 14. svetovnem prvenstvu, ki bo prihodnje leto v januarju v Avstraliji. Izbranci se bodo pripravljali za to tekmovanje (v Avstraliji) na Poljskem, sodelovali pa bodo tudi na mednarodnem tekmovanju v Franciji. Tudi leski piloti imajo velike možnosti, da se uvrstijo v reprezentanco, se največ možnosti pa ima talentirani Strukelj.

LESCE (M. H.) — Na letališču ALC v Lescah poteka vsakoletna republiška akcija ZLOS z jadralnem letenjem. Letos sodelujejo na njem piloti iz Celja, Slovenski Gradač, Novega mesta, Ljubljane in Lesca. Slovenski trikotnik v dolini 300 kilometrov med Lesami, Novim mestom in Mariborom je uspelo pilotom preleteti osemkrat. Po dvakrat so ga preleteli Strukelj (Lesce) ter Peperko in Klinar iz Celja, po enkrat iz Stariba (Ljubljana) in Praprotnik (Lesce). Prelet med Ljubljano in Lesami pa je zaradi razmeroma neugodnih vremenskih pogojev uspel le Strukelj (Lesce). V dosegjanju višine z jadralnim letalom pa so bili najuspešnejši Lesčani, saj je Štular prijadral 5500 m visoko, Potočnik pa 4800 m.

GLAS 15
Sobota — 12. maja 1973

Kemična tovarna Exoterm Kranj, Stružev 66

objavlja prosti delovni mesti

1. vodje prodaje

Pogoji: višja izobrazba ekonomske, komercialne, pravne ali upravne smeri in 7 let delovnih izkušenj v stroki

2. čistilko

Ponudbe sprejema splošni oddelek tovarne do 21. 5. 1973.

Pec pomlad poletje '73

Ob 13. maju, prazniku UJV, je prav, da delavcem milice, katerih glavna naloga je čuvanje reda in miru, premoženja in varnosti občanov, posvetimo nekoliko več pozornosti. Na pogovor smo povabili tri delavce milice, da bi povedali besedo dve o svojem odgovornem delu, težavah na delovnem mestu in včasih preskromnem prostem času.

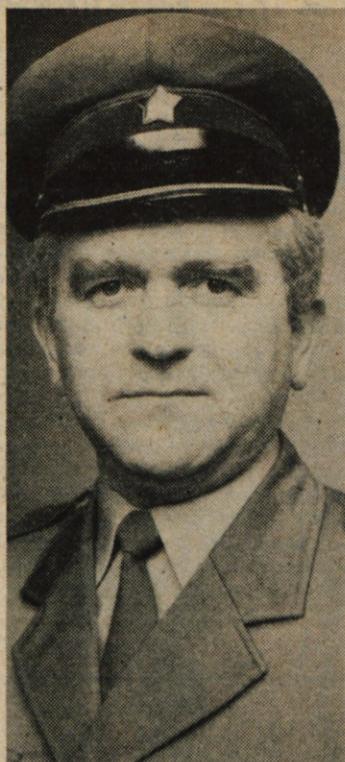

Bojan Belak, miličnik, absolvent kadetnice, s postaje milice Tržič:

»Lani sem končal triletno kadetsko šolo, od septembra pa sem na postaji milice v Tržiču na svojem prvem službenem mestu. Delam na postaji s splošnim delovnim področjem, tako da pridobivam izkušnje prav z vseh področij. V kadetski šoli, kjer sem istočasno odslužil tudi vojaški rok, dobi miličnik dovolj fizičnih in strokovnih sposobnosti za delo v organih za notranje zadeve, praksa pa je seveda nekaj drugega in jo je treba pridobivati ob vsakdanjem delu na terenu. Moram reči, da sem se zelo dobro vživel v delovni kolektiv, čeprav je večina kolegov že starejša. Kljub temu pa so nas mlade miličnike lepo sprejeli in nam pomagajo pri delu, nas pohvalijo, enako pa mislim, da so z miličniki sedanje mlade generacije zadovoljni tudi občani. Želimo si seveda z občani, posebno z mladimi, svojimi vrstniki, kar največ stikov. Po določenem času pa bi rad nadaljeval študij na višji pravni šoli ali na šoli za notranje zadeve, ki bo morda že drugo leto tudi v Ljubljani. Prost čas? Vključil sem se v GRS, kar mi bo prav prišlo tudi pri opravljanju moje službe.«

Ivan Debevec, vodja skupine miličnikov na postaji mejne milice Jesenice:

»Že 23 let sem v službi na Jesenicah na postaji mejne milice. Tisti, ki naše delo bolj poznavajo, se strinjajo, da imamo na železniškem mejnem prehodu Jesenice miličniki najteže pogoje dela. Na postaji milice dela 40 miličnikov, vendar pa nas ni dovolj, da bi lahko kar najbolje za nas in za potnike opravili svoje delo. Na dan pregledamo dokumente približno 6800 potnikom, v

sezoni in ob raznih praznikih pa je seveda dela veliko več. Delo je posebno naporno, ker večina potniških vlakov pelje čez mejo ponoči. Verjemite, da delo v prenatrpanih vlakih, tisti z orienta se nikakor ne morejo pohvaliti niti s čistočo, v vročini, včasih z nemogočimi potniki, ni lahko in ne malo miličnikov ima težave z zdravjem. Delo bi bilo vsekakor drugače, če bi železniška postaja ustrezala mejnemu prehodu. — V prostem času, ki pa mi ga preostane prav malo, pa se posvečam delu v družbenopolitičnih organizacijah.«

Nikolaj Povšič, vodja sektorja na postji prometne milice Kranj:

»Delo na postaji prometne milice, kjer delam že deseto leto, je pestro in zanimivo. Seveda pa je tudi težavno. Vsak dan se srečujemo z vozniki, ki ne poznajo ali ne upoštevajo prometnih predpisov. Miličniki pa moramo predpise dobro poznati, to se razume. Razveseljivo pa je, da vse bolj napreduje sodelovanje občanov z milicijo, kar nam je nemalokrat v veliko pomoč. Na cesti, to je v prometu, imamo največ preglavic z zdolci, saj je takrat, ko prihajajo v domovino, pri nas precej nesreč. V glavnem so prometni miličniki tehnično dobro opremljeni, radi pa bi imeli še nekaj pripomočkov, da bi bilo naše delo še bolj učinkovito in tudi objektivno. — Moj prosti čas je trenutno izpolnjen s študijem, ker sem izreden študent šole za notranje zadeve. Moram reči, da imajo miličniki, ki se odločijo za študij, dosti razumevanja v službi, tako da je študij zaključen v čim krajšem času.« LM

Novo planinsko društvo

V petek, 4. maja, je bil v dvorani kina Center v Kranju ustanovni občni zbor planinskega društva Šolski center Iskra. Za predsednika novega društva so izbrali inž. Gabriela Perka, ki je že pred občnim zborom vodil vse priprave na ustanovitev društva. Planinsko društvo Šolskega centra Iskra je že najelo nekdanjo karavlo na Zelenici, ki jo bodo člani društva preuredili v planinsko zavetišče. Na Zelenici bodo

tako lahko organizirali šolo v naravi, smučarske tečaje in plezalne ter alpinistične tečaje. Na ta način se novo društvo vključuje tudi v praznovanje 80-letnice Planinske zveze Slovenije, katere 124. član je. Na ustanovnem občnem zboru so se planinci ŠC Iskra seznanili z nalogami in delom planincev ter sklenili, da bodo lahko le s složnim delom uresničili program, ki so ga zadali.

A. Boc

Vožnja po dveh kolesih in še dva na njem — vse skupaj prav gotovo ni enostavna šala — Foto: F. Perdan

»Hudiči za volanom«

Takšni in podobni naslovi na lepkah po Kranju in Gorenjski so približno teden dni vabili na ogled zanimive in drzne prireditve na stadijonu Stanka Mlakarja v Kranju. Po našem bi tej prireditvi v organizaciji Generalturaista iz Beograda, ki je bila v četrtek in petek zvečer prvič v Jugoslaviji, lahko rekli tudi nastop kaskaderjev, ki z drznimi manevri s starimi in novimi avtomobili izvajajo različne artistične točke.

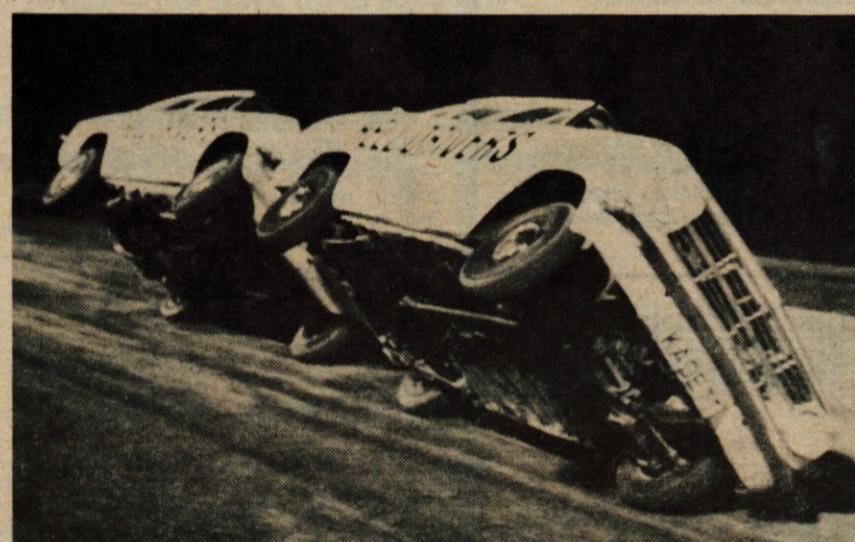
V programu so nastopili kaskaderji iz različnih evropskih držav. Nekateri med njimi so na primer že nastopali v filmih o Jamesu Bondu ozziroma agentu 007 in drugih. Morad naslov Hudiči za volanom ni najbolj pravšen, zato pa je res, da so ti možje malce skregani z mirnim vsakdanjim življenjem poprečnih zemljanov, mojstri avtomobilskih volanov, železni živcev, preračunanih in tveganih manevrov. Lahko bi jih na kratko imenovali lovce sreč-

nih naključij v brezihodnih položajih.

Vse to je seveda za poprečne zemljane zanimiva, a tudi malce draga paša za oči. Sicer pa sta po drugi strani temu primerna zasluzek in visoka zavarovalnina kaskaderjev pri ameriški firmi General Motors. Vendar vsi, ki so si v četrtek in petek ogledali to prireditve na stadijonu v Kranju (obiskovalcev ni bilo ravno malo in menda stadijon še ni bil takoj poln), najbrž niso bili razočarani.

Ena od pripomb, ki bi jo veljalo nasloviti (vendar ne na organizatorje, marveč na Kranjčane) pa je, da takšne prireditve najbrž ne sodijo na atletsko stezo. Verjamemo, da je Zavod za vzdrževanje športnih objektov dobil od prireditelja odškodnino. Toda še nekaj takšnih in podobnih prireditiv, pa bo potrebnih kar precej dodatnih sredstev, da bo stadijon spet tisto, za kar je bil zgrajen!

A. Ž.

Tako po dveh kolesih, tesno drug za drugim, sta dva kaskaderja prevozila krog na stadijonu — Foto: F. Perdan

Brniško letališče širi pljuča

Pred meseci smo objavili obsežen zapis o tem, da kolektiv letališča Brnik začenja s temeljito rekonstrukcijo glavnega poslopja in skladis, katerih zmogljivosti niso bile več kos naglo naraščajočemu potniškemu, zlasti pa tovornemu prometu.

No, obnova je v polnem teknu. Osebe, ki pogosto potujejo z letali, najbrž moti sedanji »zasilni« način prevozovanja uprave, saj so se posa-

mezne službe morale začasno preseliti pod posebne iglu šotore. A drugače ne gre, kajti spajanje stare in nove pristaniške stavbe bo trajalo približno tri meseca (maj, junij in julij). Vodstvo podjetja zato prizadeva prosi, naj jim dobrohotno oprostijo morebitne zamude in zastoje, nastale spričo utesnjenosti, ki preprečuje neovirano nudjenje uslug strankam ter onemogoča nagle premike blaga in prtljage.

Razstava pohištva na Bledu

Bled, 11. maja — Trgovsko podjetje Murka Lesce je dopoldne odprlo v festivalni dvorani na Bledu tradicionalno razstavo pohištva. Razstava, na kateri sodeluje 14 najbolj znanih proizvajalcev pohištva, bo odprtta do 28. maja, vsak dan (tudi ob nedeljah) od 10. do 19. ure. Proizvajalci pohištva Meblo, Brest, Marles, Stol, Alples in drugi bodo predstavili letosnji proizvodnji program.

Vsi razstavljeni izdelki bodo na-

prodaj. Poleg pohištva pa bo moč kupiti tudi gospodinjske stroje, preproge, zavese in drugo blago. Za pohištvo Artur bo 18 odstotkov popusta, za ostalo pohištvo, razen izdelkov podjetja Krasoprema, pa 6 odstotkov. 3-odstotni popust bo tudi na hladilne skrinje.

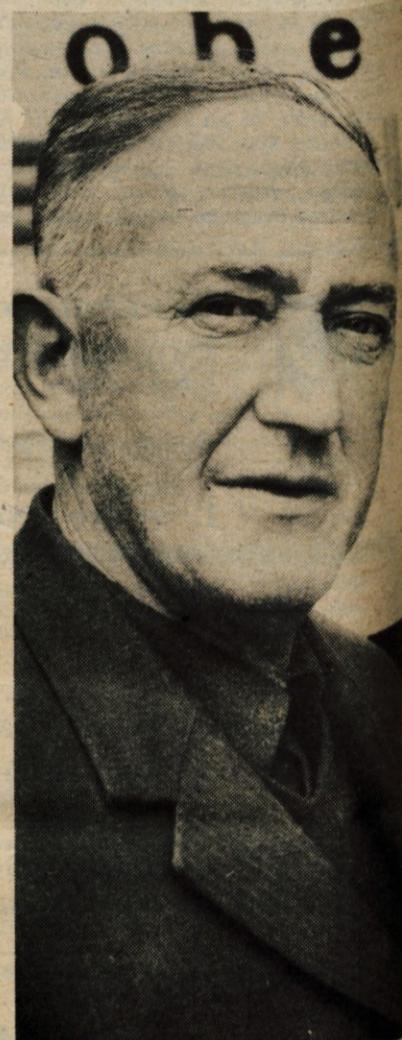
V Murki so povedali, da bodo vse izdelke prodajali tudi na potrošniško posojilo do 15 tisoč dinarjev. Dostava in montaža na dom pa bosta v bližnji okolici brezplačna.

A. Ž.

Gozdarski inženirji in tehniki v Škofji Loki

Včeraj je bilo v Škofji Loki posvečovanje na temo Les v gradbeništvu, ki ga je v okviru Tedna gozdov organizalo Društvo inženirjev in tehnikov gozdarstva in lesarstva SRS, združeno iz izrednim občnim zborom. Po posvečovanju in občnem zboru so se gozdarski inženirji in tehniki iz vse Slovenije zapeljali v Zalog in si tam ogledali gozdove, nekaj pa jih je obiskalo podjetje Jelovica.

Na razstavi knjig za najmlajše v stebrisčni dvorani Gorenjskega muzeja v Kranju je tudi posebna vitrina, kjer so zbrane knjige in sliknice, ki so po oceni strokovnjakov in poznavalcev knjig slabe, kičaste in sploh neprimerne. Zanimivo pa je, da se je skupina otrok, potem ko si je razstavo ogledala, najdlje držala prav pri tej vitrini.

»Mislim, da smo na Gorenjskem v zadnjih 15 do 20 letih uresničili prenekaterje načrte in dosegli lepe rezultate na področju turizma. Prav gotovo pa ne moremo v zadnjem času biti zadovoljni z razvojem turizma na Gorenjskem v primerjavi z morjem. Po mojem mnenju glede tovrstnih investicij ne bi smela biti započavljena, saj ima enake ali pa še boljše pogoje za razvoj turizma kot so na drugih območjih,« pravi 58-letni Jaka Erzen, ki je že več let predsednik upravnega odbora Gorenjske turistične zveze in 12 let predsednik turističnega društva Lesce.

Doma je iz Lesc in njegova pobuda, da je pred 17 leti začel nastajati na Sobcu kamp, v katerem je danes prostora za 2000 kampistov in je med najbolje urejenimi kampi v Sloveniji in Jugoslaviji.

Med vojno je bil v partizanih, po vojni pa na različnih delovnih mestih. Kmalu po vojni je bil 4 leta poverjenik za trgovino, preskrbo in gostinstvo na Jesenicah, nato predsednik jeseniške občine, pa tajnik in kasneje načelnik za gospodarstvo okraja v Radovljici. Bil je tudi 6 let predsednik radovljiske občine. 1967. leta se je upokojil. Za delo na različnih področjih je prejel več odlikovanj in priznanj, med drugimi tudi red dela z zlatim vencem.

Njegov prosti čas je danes delo v turizmu. Poleg že omenjenih funkcij je še član upravnega odbora in predsednika Turistične zveze Slovenije, predsednika sekcijskega delegata v Jugoslaviji. Želi si, da čim hitreje razvija. A. Ž.